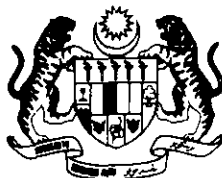

jilid II
Bil. 46

Hari Jumaat
11hb November, 1988

MALAYSIA

PENYATA RASMI PARLIMEN
PARLIAMENTARY DEBATES

DEWAN RAKYAT
House of Representatives

PARLIMEN KETUJUH
Seventh Parliament

PENGGAL KEDUA
Second Session

KANDUNGANNYA

JAWAPAN-JAWAPAN MULUT BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN
[Ruangan 7993]

RANG UNDANG-UNDANG:

Rang Undang-undang Perbekalan 1989

Jawatankuasa—

Jadual:

Maksud B. 1 hingga B. 12 [Ruangan 8035]

USUL:

Anggaran Pembangunan 1989

Jawatankuasa—

Maksud P. 7 dan P. 8 [Ruangan 8035]

MALAYSIA
DEWAN RAKYAT YANG KETUJUH
Penyata Rasmi Parlimen
PENGGAL YANG KEDUA
AHLI-AHLI DEWAN RAKYAT

Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, TAN SRI DATO' MOHAMED ZAHIR BIN HAJI ISMAIL, P.M.N., S.P.M.K., D.S.D.K., J.M.N.

Yang Amat Berhormat Perdana Menteri, Menteri Dalam Negeri dan Menteri Kehakiman, DATO' SERI DR MAHATHIR BIN MOHAMAD, S.S.D.K., S.S.A.P., S.P.M.S., S.P.M.J., D.P., D.U.P.N., S.P.N.S., S.P.D.K., S.P.C.M., S.S.M.T., D.U.N.M., P.I.S.(Kubang Pasu).

.. Timbalari Perdana Menteri dan Menteri Pembangunan Negara dan Luar Bandar, TUAN ABDUL GHAFAR BIN BABA (Jasin).

Yang Berhormat Menteri Pengangkutan, DATO DR LING LIONG SIK, D.P.M.P. (Labis).

.. Menteri Kerjaraya, DATO' S. SAMY VELLU, S.P.M.J., D.P.M.S., P.C.M., A.M.N. (Sungai Siput).

.. Menteri Perusahaan Utama, DATO' DR LIM KENG YAIK, D.P.C.M. (Beruas).

.. Menteri Pertahanan, Y.B.M. TENGKU DATO' AHMAD RITHAUDDEEN AL-HAJ BIN TENGKU ISMAIL, S.P.M.P., S.S.A.P., P.M.K. (Kota Bharu).

.. Menteri Tenaga, Telekom dan Pos, DATUK LEO MOGGIE ANAK IROK, P.N.B.S. (Kanowit).

.. Menteri Perdagangan dan Perindustrian, DATIN PADUKA RAFIDAH AZIZ, D.P.M.S., A.M.N. (Kuala Kangsar).

.. Menteri Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah, DATO' DR SULAIMAN BIN HAJI DAUD, S.I.M.P., P.N.B.S., j.B.S. (Santubong).

.. Menteri Pertanian, DATUK SERI SANUSI BIN JUNID, D.S.D.K., D.G.S.M., S.M.K. (Jerlun-Langkawi).

.. Menteri Sains. Teknologi dan Alam Sekitar, DATUK AMAR STEPHEN YONG KUET TZE, D.A., P.N.B.S. (Padawan).

.. Menteri Pendidikan, TUAN ANWAR BIN IBRAHIM (Permatang Pauh).

.. Menteri luar Negeri, DATO' ABU HASSAN BIN HAJI OMAR, S.P.M.S., D.P.M.S., S.M.T., P.I.S. (Kuala Selangor).

.. Menteri Kewangan, DATO' PADUKA DAIM ZAINUDDIN (Merbok).

.. Menteri Kesihatan, DATO' CHAN SIANG SUN, S.I.M.P., D.I.M.P., J.S.M., A.M.N., P.J.K., J.P. (Bentung).

Yang Berhormat Menteri Buruh, TUAN LEE KIM SAI, P.P.N. (Hulu Langat).

- „ Menteri Belia dan Sukan, DATO'SERI HAJI MOHD. NAJIB BIN TUN HAJI ABDUL RAZAK (Orang Kaya Indera Shahbandar), S.S.A.P., S.I.M.P., D.S.A.P. (Pekan)
- „ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATUK KASITAH BIN GADDAH, P.G.D.K. (Kinabalu),
- „ Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, TUAN NG CHENG KIAT (Klang).
- „ Menteri Penerangan, DATO' MOHAMED BIN RAHMAT, S.P.M.J., S.S.I.J., S.I.M.P., D.P.M.I., D.P.M.S., P.N.B.S., K.M.N. (Pulau).
- „ Menteri Kebudayaan dan Pelancongan, DATO' HAJI SABBARUPDIN CHIK, D.S.A.P., S.M.S. (Temerloh).
- „ Menteri Perusahaan Awam, DATO NAPSIAH BINTI OMAR, D.S.N.S. (Kuala Pilah).
- „ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATO' DR MOHAMAD YUSOF BIN HAJI MOHAMED NOR, D.P.M.T., J.M.N., S.M.T., P.P.T. (Setiu).
- „ Menteri Kebajikan Masyarakat, TUAN MUSTAFFA BIN MOHAMMAD, S.M.J., K.M.N., P.I.S., B.S.I. (Sri Gading).
- „ Timbalan Yang di-Pertua, DATO' HAJI MOHAMED AMIN BIN HAJI DAUD, D.I.M.P., A.M.N., A.M.P. (Rompin).
- „ Timbalan Yang di-Pertua, TUAN D. P. VIJANDRAN (Kapar).
- „ Timbalan Menteri Kesihatan, DATO' K. PATHMANABAN, D.S.N.S., K.M.N. (Telok Kemang).
- „ Timbalan Menteri Pertahanan, DATO' ABANG ABU BAKAR BIN DATU BANDAR ABANG HAJI MUSTAPHA, D.S.A.P., P.N.B.S., J.M.N. (Paloh).
- „ Timbalan Menteri Kerjaraya, TUAN LUHAT WAN (Baram).
- „ Timbalan Menteri Pertanian, TUAN MOHD. KASSIM BIN AHMED (Machang).
- „ Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, DATO' S. SUBRAMANIAM, D.S.N.S.; S.M.J. (Segamat).
- „ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATO' Oo GIN SUN, D.S.D.K., S.D.K., A.M.K.; J.P. (Alor Setar).
- „ Timbalan Menteri Dalam Negeri, DATO' MEGAT JUNID BIN MEGAT AYOB, D.P.C.M., A.M.P., A.M.K. (Pasir Salak).
- „ Timbalan Menteri Perusahaan Awam, TUAN HAJI DAUD BIN DATO' HAJI TAHA (Batu Pahat).
- „ Timbalan Menteri Pembangunan Negara dan Luar Bandar, DATO NG CHENG KUAI, D.P.M.P., A.M.P. (Lumut).

- Yang Berhormat Timbalan Menteri Pembangunan Negara dan Luar Bandar, DATO' MOHD. TAJOL ROSLI BIN MOHD. GHAZALI, D.P.M.P., A.M.P. (Gerik).
- „ Timbalan Menteri Pertanian, DATO' ALEXANDER YU LUNG LEE, D.P.M.P. (Batu).
- „ Timbalan Menteri Buruh, DATO' WAN ABU BAKAR BIN WAN MOHAMED, D.I.M.P. (Jerantut).
- „ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATO' DR SITI ZAHARAH BINTI HAJI SULAIMAN, D.I.M.P. (Mentakab).
- „ Timbalan Menteri Perdagangan dan Perindustrian, DATO' KOK WEE KIAT, A.M.N. (Selandar).
- „ Timbalan Menteri Pendidikan, TUAN WOON SEE CHIN, A.M.N., P.I.S. (Senai).
- „ Timbalan Menteri Buruh, TUAN KALAKAU UNTOL (Tuaran).
- „ Timbalan Menteri Kewangan, TUAN LOKE YUEN YOW, A.M.P. (Tanjong Malim).
- „ Timbalan Menteri Kerjaraya, TUAN OSU BIN HAJI SUKAM (Papar).
- „ Timbalan Menteri Penerangan, TUAN RAILEY BIN JAFFREY (Silam).
- „ Timbalan Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar, TUAN LAW HIENG DING, K.M.N., P.B.S. (Sarikei).
- „ Timbalan Menteri Pengangkutan, DATIN PADUKA HAJAH ZALEHA BINTI ISMAIL, D.P.M.S., S.M.S., K.M.N. (Selayang).
- „ Timbalan Menteri Perusahaan Utama, DATO' ALIAS BIN MD. ALI, D.P.M.T., S.M.T., K.M.N., P.J.K. (Hulu Terengganu).
- „ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, RAJA DATO ARIFFIN BIN RAJA SULAIMAN, D.S.D.K., S.M.S. (Baling).
- „ Timbalan Menteri Kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah, DATO HAJI MOHD. KHALID BIN MOHD. YUNUS, D.S.N.S. (Jempol).
- „ Timbalan Menteri Pendidikan, DR LEO MICHAEL TOYAD (Mukah).
- „ Timbalan Menteri Luar Negeri, DATO DR ABDULLAH FADZIL BIN CHE WAN, D.P.C.M., P.C.M. (Bukit Gantang).
- „ Timbalan Menteri Tenaga, Telekom dan Pos, TUAN ABDUL GHANI BIN OTHMAN (Ledang).
- „ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DRS SULEIMAN BIN MOHAMED (Titiwangsa).
- „ Timbalan Menteri Belia dan Sukan, CIK TENG GAIK KWAN, A.M.N., P.P.N. (Raub).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian. Belia dan Sukan, TUAN HAJI AWANG BIN JABAR, S.M.T., A.M.N., P.J.K. (Dungun).

- Yang Berhormat Setiausaha Parlimen Kementerian Penerangan, DATO HAJI DUSUKI BIN HAJI AHMAD, D.I.M.P. (Tumpat).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Kebajikan Masyarakat, TUAN PETER CHIN FAH Kui (Lambir).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Tenaga, Telekom dan Pos, TUAN ONG TN KIM (Teluk Intan).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Perdagangan dan Perindustrian, TUAN M. G. PANDITHAN, K.M.N. (Tapah).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian Kebudayaan dan Pelancongan, TUAN ABDUL RAMAN BIN SULIMAN (Parit Buntar).
- „ Setiausaha Parlimen di Jabatan Perdana Menteri, TUAN OTHMAN BIN ABDUL (Pendang).
- „ Setiausaha Parlimen Kementehnan Pembangunan Negara dan Luar Bandar, TUAN MOHAMED BIN JAMRAH, A.M.P., P.P.T. (Bagan Datok).
- „ Setiausaha Parlimen Kementerian kemajuan Tanah dan Kemajuan Wilayah, TUAN ADAM BIN ABDUL KADIR (Kuantan).
- „ SETIAUSAHA PARLIMEN KEMENTERIAN KESIHATAN, DR TING CHEW PEH (Gopeng).
- „ TUAN ABDOL MULOK AWANG DAMIT (Labuan).
- „ DATO' ABDUL AJIB BIN AHMAD, D.G.S.M., D.P.M.J., B.S.I. (Mersing).
- „ DR ABDUL HADI BIN DERANI, K.M.N., A.M.K., (Kota Setar).
- „ DATO' ABDUL KADIR BIN HAJI SHEIKH FADZIR, D.S.D.K., A.M.K. (Kulim Bandar Baharu).
- „ TUAN HAJI ABDUL MANAF BIN HAJI AHMAD, A.M.N., A.M.P., P.J.K., (Sungai Petani).
- „ TUAN ABDUL RAHMAN BIN BAKAR (Marang).
- „ TUAN HAJI ABDUL RAZAK BIN HAJI ABU SAMAH, D.S.M., A.M.N., P.J.K. (Lembah Pantai).
- „ DATUK PATINGGI HAJI ABDUL TAIB MAHMUD, D.P., D.A., S.P.M.J., P.G.D.K. (Samarahan).
- „ DATO' ABDULLAH AHMAD, S.J.M.K., D.P.M.K., P.N.B.S., A.D.K. (Kok Lanas).
- „ DATUK ABDULLAH BIN HAJI AHMAD BADAWI, D.M.P.N., D.J.N., K.M.N. (Kepala Batas).
- „ TUAN HAJI NIK ABDULLAH BIN HAJI ARSHAD, S.M.K. (Pengkalan Chepa).
- „ DATO' DR AFFIFUDIN BIN HAJI OMAR, D.S.D.K., J.S.M., K.M.N., B.C.K. (Padang Terap).
- „ TUAN AHMAD BIN OMAR, P.P.N. (Pagoh).

YangBerhormat TUAN HAJI BASRI BIN BAJURI, K.M.N., S.M.S., P.J.K. (Kuala Langat).

„ DATUK BERNARD GILUK DOMPOK, P.G.D.K. (Penampang).

„ TUAN HAJI BUJANG BIN HAJI ULIS (Simunjan).

„ DR CHEN MAN HIN (Seremban).

„ TUAN CHEW KAM HOY, A.M.K., J.P. (Padang Serai).

„ TUAN CHIAN HENG KAI (Bukit Mertajam).

„ TUAN SAMSON CHIN CHEE TSU (Tawau).

„ TUAN CHUA JUI MENG (Bakri).

„ DR V. DAVID (Puchong).

„ TUAN DOUGLAS UGGAH EMBAS, A.B.S., P.B.S. (Betong).

„ DR ENG SENG CHAI (Petating Jaya).

„ TUAN FUNG KET WING (Sandakan).

„ TUAN GERARD MATH LEE MIN, A.S.D.K. (Gaya).

„ TUAN HAJI GHAZALI BIN AHMAD, A.M.N., P.C.K. (Jerai).

„ DR GOH CHENG TEIK (Nibong Tebal).

„ TUAN GOOI HOCK SENG (Bukit Bendera).

„ TUAN HASHIM BIN SAFIN. alias SHAFAIN, A.M.N. (Tanah Merah).

„ TUAN HSING YIN SHEAN (Tanjong Aru).

„ TUAN HAJI HUSSEIN BIN HAJI TAIB, P.P.N., P.J.K. (Sabak Bemam).

„ TUAN Hu SEPANG (Rasah).

„ TUAN HAJI IBRAHIM BIN ALI (Pasir Mas).

„ TUAN HAJI IBRAHIM AZMI BIN HASSAN (Kuala Nerus).

„ TUAN ISMAIL *alias* MANSOR BIN SAID, S.M.T., A.M.N. (Kemarnan).

„ TUAN JAWAH ANAK GERANG (Lubok Antu).

„ TUAN JIMBUN ANAK PUNGGGA *alias* JAMES JIMBUN ANAK PUNGGGA
P.B.S. (Kapit).

„ **TUAN JUSTINE ANAK TEMENGGONG JINGGUT (Ulu Rajang).**

„ DATUK KADOH AGUNDONG, P.G.D.K. (Padas).

„ DATO' HAJI KAMARUZAMAN BIN HAJI AHMAD, D.P.M.S., J.M.N.,
A.M.N., J.P. (Tanjung Karang).

„ TUAN R. KARPAL SINGH (Jelutong).

„ TUAN LAINUS ANAK ANDREW LUWAK (Serian).

„ TUAN LAU DAK KEE (Pasir Pinji).

- Yang Berhormat TUAN LAW LAI HENG *alias* GOH LAI HENG, P.I.S., B.S.I., K.M.N., A.M.N. (Pontian).
- „ TUAN LEE LAM THYE (Bukit Bintang).
- „ DATO' PAUL LEONG KHEE SEONG, D.P.C.M. (Taiping).
- „ TUAN LIEW AH KIM (Seputeh).
- „ DR LIM ANN KOON, S.S.A., P.J.K. (Ampang Jaya).
- „ TUAN LIM GUAN ENG (Kota Melaka).
- „ TUAN LIM KIT SIANG (Tanjong).
- „ PUAN LING CHOOI SIENG (Kluang).
- „ TUAN MADATANG BIN MOREJAL (Bandau).
- „ TUAN MAIDOM BIN PANSAL *alias* PAUL PANSAL (Kota Belud).
- „ TUAN MICHAEL ASANG, B.S.K. (Jambongan).
- „ TUAN HAJI MOHAMAD BIN ABDULLAH, P.J.K. (Maran).
- „ DATO' HAJI MOHAMED BIN HAJI ALI, D.J.M.K., K.M.N., A.M.N., P.B. (Nilam Puri).
- „ TUAN MOHAMED BIN HAJI ISA, A.M.N., PS. (Kuala Kerai).
- „ TUAN MOHAMED SAM BIN HAJI SAILAN, A.M.N., P.I.S., B.S.I. (Muar).
- „ TUAN MOHAMED TAWFIK BIN TUN DR ISMAIL (Sungai Benut).
- „ TUAN HAJI MOHAMED BIN YAACOB (Rantau Panjang).
- „ DATO' HAJI MOHAMMAD ABU BAKAR BIN RAUTIN IBRAHIM, D.S.D.K., K.M.N. (Kuala Kedah).
- „ TUAN MOHAMMAD SUBKY BIN HAJI ABDUL RAOF, A.M.N., P.J.M. (Balik Pulau).
- „ TUAN MOHAMMED YUSOFF BIN ABDUL LATIFF, J.P. (Tasek Gelugor).
- „ DATUK SERI HAJI MOHD. ADIB BIN HAJI MOHD. ADAM, D.G.S.M. (Alor Gajah).
- „ TUAN MOHD. NOH BIN RAJAB (Tampin).
- „ TUAN MOHD. SHARIF BIN JAJANG, A.M.N., P.J.K. (Sepang).
- „ TUAN MOHD. TAMRIN BIN ABDUL GHAFAR (Batu Berendam).
- „ TUAN HAJI MOHD. ZAIN BIN ABDULLAH, S.M.K. (Bachok).
- „ TUAN HAJI MOHD. ZIHIN BIN MOHD. HASSAN (Larut).
- „ DATO' MUSA BIN HITAM, S.P.M.J., S.S.I.J., S.P.M.S., D.U.N.M., S.P.N.S. (Kota Tinggi).
- „ TUN DATU HAJI MUSTAPHA BIN DATU HARUN, S.M.N., S.P.D.K., S.I.M.P., P.N.B.S., S.P.M.J., S.S.M.P. S.P.C.M., K.C.R.L., K.ST.J. (Limbawang).

Yang Berhormat TUAN MUTANG TAGAL (Bukit Mas).

- „ TUAN NASRUDDIN BIN HAJI ALANG SAIDIN, A.M.P. (Parit).
- „ TUAN NGOI THIAM WOH (Kampar).
- „ DR NICHOLAS MUNONG ANAK IBAU (Rajang).
- „ TUAN NURNIKMAN BIN ABDULLAH (Kimanis)
- „ **TUAN JOE OHHI SUPIRING (Marudu).**
- „ DATUK JOSEPH PAIRIN KITINGAN (Keningau)
- „ DR. PATAU RUBIS, P.B.S. (Mas Gading).
- „ TUAN P PATTO (Ipoh).
- „ TUAN PETER PAUL DASON (Bayan Baru).
- „ DATUK PETER TINGGOM ANAK KAMARAU, P.N.B.S., P.C., K.M.N., A.M.N: (Saratok)
- „ TUAN PITTING BIN HAJI MOHD. ALI (Kinabatangan).
- „ DATO' RADZI BIN SHEIKH AHMAD, D.P.M.P. (Kangar).
- „ DATIN PADUKA HAJJAH RAHMAH BINTI OTHMAN, D.P.M.S., J.S.M., S.M.S., A.M.P., P.J.K. (Shah Alam).
- „ DATO' RAIS YATIM, D.S.N.S. (Jelebu).
- „ Y.B.M. TENGKU TAN SRI RAZALEIGH HAMZAH, D.K., P.S.M., S.P.M.K., S.S.A.P., S.P.M.S. (Gua Musang).
- „ DATO' HAJI SAIDIN BIN HAJI MAT PIAH, D.P.M.P., P.M.P., A.M.N., P.J.K. (Tasik Chenderoh).
- „ DATUK HAJI SAKARAN BIN DANDAI, S.P.D.K., J.P. (Semporna).
- „ TUAN SHAHIDAN BIN KASSIM, A.M.P. (Arau).
- „ DATO SHAHRIR BIN ABDUL SAMAD, D.P.M.J., P.I.S. (Johor Bahru).
- „ PUAN HAJJAH SHARIFFAH DORAH BINTI DATO' SYED MOHAMMED, S.M.J., A.M.N., P.I.S., B.S.I. (Parit Sulong).
- „ TUAN SIM KWANG YANG (Bandar Kuching).
- „ TUAN S. S. SUBRAMANIAM, P.J.K., A.M.S. (Hulu Selangor).
- „ TUAN TAIMAN BIN LUMAING (Pensiangan).
- „ DATUK DANIEL TAJEM ANAK MIRI (Batang Lupar).
- „ TUAN TAN KOK WAI (Sungai Besi).
- „ DR TAN SENG GIAW (Kepong).
- „ TUAN TEOH TEIK HUAT (Bagan).
- „ TUAN THOMAS SALANG SIDEN (Julau).
- „ TUAN TIEU SUNG SENG *alias* TIU SIING SENG (Sibu).
- „ TUAN TING CHEK MING (Batu Gajah).

Yang Berhormat TUAN TING LING KIEW (Bintulu).

- .. TUAN HAJI WAN OMAR BIN WAN MAJID, S.M.K., P.P.N. (Pasir Puteh).
- .. TUAN WANG CHOON WING, A.M.N. (Lipis).
- .. DATUK HAJI YAHAYA BIN MOHD. SHAHE, P.S.D., P.M.P., A.M.P., J.P. (Tambun).
- .. PUAN SITI ZAINABON BINTI ABU BAKAR (Tebrau).
- .. DATO' ZAINAL ABIDIN BIN ZIN, D.P.M.P., P.M.P. (Bagan Serai).
- .. DATO' ZAINAL ABIDIN BIN JOHARI, D.S.D.K., K.M.N., P.P.N., B.K.M., P.J.K., J.P. (Sik).
- .. DATO' HAJI ZAKARIA BIN HAJI ABDUL RAHMAN. D.P.M.I., K.M.N., P.J.K. (Besut).
- .. TUAN ZUBIR BIN EMBONG (Kuala Terengganu).

DEWAN RAKYAT

PEGAWAI-PEGAWAI KANAN

Setiausaha Dewan Rakyat: Haji Wan Zahir bin Sheikh Abdul Rahman, J.S.M.

Ketua Penolong Setiausaha: Haji Mohd. Salleh bin Abu Bakar.

Penolong Setiausaha: Ghazali bin Haji Abdul Hamid, A.M.N.

Penolong Setiausaha: Abdullah bin Abdul Wahab.

BAHAGIAN PENYATA RASMI PARLIMEN

Ketua Penyunting: Haji Yahya Manap.

Penyunting Kanan: P. B. Menon.

Penyunting Kanan: Haji Osman bin Sidik.

Penotong Penyunting: N. Ramaswamy.

Penolong Penyunting: Amran bin Ahmad.

Pelapor Perbahasan Parlimen:

Suher bin Husin.

Mohd. Saleh bin Mohd. Yusof.

Supiah binti Dewak.

Ismail bin Hassan.

Shamsiah binti Mohd. Yusof.

Hajjah Kalsom binti Ghazali.

Mohamed bin Osmar,

Norishah binti Mohd. Thani.

Zaharah binti Naim.

Su Soon Chuan.

Norwahidah binti Azizi.

Rozita binti Abdul Samad.

BENTARA MESYUARAT

Mejar (B) Mohd. Kassim bin Hashim

MALAYSIA

DEWAN RAKYAT**Jumaat, 11hb November, 1988***Mesyuarat dimulakan pada pukul 3.00 petang***DOA***(Timbalan Yang di-Pertua mem-
pengurusikan Mesyuarat)***JAWAPAN-JAWAPAN
MULUT BAGI
PERTANYAAN-
PERTANYAAN****PELAJARAN AGAMA ISLAM DI
SEKOLAH AGAMA RAKYAT**

1. Tuan Mohammad Subky bin Haji Abdul Raof minta Menteri Pendidikan menyatakan apakah bentuk sistem pendidikan pelajaran agama Islam Sekolah-sekolah Agama Rakyat bagi seluruh negara. Berapakah jumlah sekolah yang akan dapat menikmati sistem baru yang digubal oleh Lembaga Penasihat Penyelarasan Pelajaran dan Pendidikan Agama (LEPAI).

Timbalan Menteri Pendidikan (Dr Leo Michael Toyad): Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, sistem pendidikan Sekolah-sekolah Agama Rakyat peringkat rendah adalah menumpukan kepada pengajaran al-Quran dan Fardu Ain. Manakala pada peringkat menengah pula mengutamakan pelajaran Agama Islam Tinggij dan Bahasa Arab serta matapelajaran akademik seperti yang terdapat di Sekolah-sekolah Menengah Kebangsaan biasa.

Dari segi pentadbiran Sekolah Agama Rakyat adalah terletak di bawah kelolaan Lembaga atau

Jawatankuasa sekolah masing-masing. Pentadbirannya dijalankan oleh guru besar atau pengetuanya dengan diawasi oleh Lembaga atau Jawatankuasa Pengelola sekolah berkenaan. Adalah dijangkakan sebanyak 815 buah Sekolah Agama Rakyat dan 97 buah Sekolah Agama Kerajaan-kerajaan Negeri akan mengikuti sistem baru yang digubalkan oleh Lembaga Penasihat Penyelarasan Pelajaran dan Pendidikan Agama Islam.

Tuan Haji Mohammed Yusoff bin Abdul Latiff: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Bolehkah Yang Berhormat menjelaskan ada berapa buah Sekolah-sekolah Agama yang ada di Malaysia sekarang?

Yang keduanya, bilakah agaknya penyelarasan Sekolah-sekolah Agama Rakyat tersebut akan dapat dilaksanakan sepenuhnya?

Yang ketiga, apakah halangan-halangan yang menyebabkan lambatnya usaha-usaha pihak LEPAI untuk menyelaraskan sekolah-sekolah tersebut?

Dr Leo Michael Toyad: Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, saya telah sebutkan jenis Sekolah-sekolah Agama kita di peringkat Negeri dan di peringkat Kebangsaan, dan Sekolah Agama Rakyat dan Sekolah Agama Kerajaan-kerajaan Negeri.

Untuk soalan kedua, kita akan menyelaraskan usaha - untuk menyelaraskan pendidikan menerusi Lembaga ini selepas kita dapat

tertubuhnya dan garis-garis panduan dan urusan-urusan pentadbiran telah diuruskan. Setakat ini LEPAI telah pun ditubuhkan oleh Majlis Raja-raja dalam mesyuaratnya ke 126 dan kita telah kenalpastikan pihak-pihak jawatankuasa-jawatankuasa kerana ini adalah satu badan yang akan menyelaraskan di seluruh negara yang melibatkan Kerajaan Negeri, Kementerian dan juga Hal Ehwal Agama Islam Malaysia.

Tuan Haji Abdul Manaf bin Haji Ahmad: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Tadi Yang Berhormat Timbalan Menteri ada menyebut iaitu ada sebanyak 815 buah sekolah yang hendak dilaksanakan penyelarasan ini. Saya ingin mendapat tahu adakah 815 buah sekolah ini kesemua Sekolah-sekolah Agama Rakyat ataupun ada jumlah yang lebih besar daripada jumlah tersebut, jumlah besar Sekolah Agama Rakyat. Itu soalan pertama.

Yang kedua, berapakah jumlah bantuan yang telah diberi kepada Sekolah-sekolah Agama Rakyat, dan yang ketiga.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan D. P. Vijandran): Sudah, Yang Berhormat.

Tuan Haji Abdiri Manaf bin Haji Ahmad: . . . jumlah guru-guru yang dibantukan.

Dr Leo Michael Toyad: Tuan Yang di-Pertua, soalan pertama tadi 815 buah Sekolah Agama Rakyat ini yang ada pada Kementerian dan yang dijangka akan mengikuti sistem baru yang digubal ini dan tidak termasuk 97 buah Sekolah Agama Kerajaan-kerajaan Negeri.

Soalan kedua tadi adalah saya kira tidak termasuk dalam soalan asal tetapi saya ingat sukarlah dijawabkan bahawa Sekolah Agama Kerajaan Negeri dan Rakyat telah diberi grant menerusi Kerajaan Negeri.

TABUNG PEMBANGUNAN ASEAN JEPUN (AJDF)—DASAR PINJAMAN

2. Tuan Ahmad bin Omar minta Menteri Kewangan menjelaskan:

- (a) bagaimana Dasar Pinjaman dari Tabung Pembangunan ASEAN Jepun (AJDF) akan dilaksanakan; dan
- (b) kepada sektor swasta manakah yang telah dikenalpasti untuk diberi keutamaan tertentu bagi memperolehi pinjaman.

Timbalan Menteri Kewangan (Tuan Mohamed Farid bin Ariffin): Tuan Yang di-Pertua, sepertimana yang telah diumumkan dalam Ucapan Belanjawan pada 21hb Oktober, 1988 baru-baru ini, kira-kira \$890 juta telah pun diperuntukkan untuk Skim Pinjaman di bawah Tabung Pembangunan ASEAN Jepun (AJDF) bagi tempoh 1989 dan 1991. Dengan persetujuan bersama Kerajaan Malaysia dan Jepun, Skim ini dilaksanakan mengikut garis panduan seperti berikut:

- (i) Empat institusi kewangan pembangunan Kerajaan iaitu Permodalan Kemajuan Perusahaan Malaysia (M1DF), Bank Pembangunan Malaysia Berhad, Bank Kemajuan Perusahaan Malaysia Berhad dan Bank Pertanian Malaysia akan memberi pinjaman kepada sektor swasta dengan syarat-syarat pinjaman seperti berikut—

- (a) pinjaman maksima yang dibenarkan ialah \$20 juta bagi satu projek dengan keutamaan diberi kepada pinjaman tidak melebihi \$ juta.
- (b) sebahagian besar pinjaman ini diberi dengan kadar faedah tidak melebihi 6.5% setahun.

- (c) syarat-syarat pinjaman yang lain adalah mengikut dasar dan peraturan yang ditetapkan oleh institusi-institusi kewangan yang tersebut di atas.
- (ii) Kerajaan akan menanggung risiko pertukaran wang asing bagi pinjaman ini.
- (iii) Sektor swasta adalah dinasihatkan membuat permohonan terus kepada mana-mana institusi iaitu institusi kewangan yang ditetapkan mengikut projek-projek yang hendak dilaksanakan.
- (iv) Tiap-tiap institusi kewangan akan menyediakan garis-panduan secara terperinci untuk menyenangkan syarikat swasta membuat permohonan.

Skim pinjaman di bawah AJDF pula memberi keutamaan kepada industri kecil dan sederhana yang terlibat dalam sektor pembuatan ataupun manufacturing, dengan izin, pertanian dan pelancongan. Keutamaan juga diberi kepada industri yang berorientasikan eksport.

Dr Goh Cheng Teik: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Memandangkan bahawa tabung ini merupakan satu yang baru, saya ingin bertanya Yang Brhormat Timbalan Menteri sama ada Kementerian Kewangan akan mengadakan satu taklimat dan memberi penjelasan yang selanjutnya kepada pihak-pihak swasta yang berminat.

Tuan Mohamed Parid bin Ariffin: Insya Allah, ya.

Tuan Mutang Tagal: Tuan Yang di-Pertua, saya ingin bertanya kepada Timbalan Menteri Kewangan, adakah wang tabung tersebut diberi oleh pihak Jepun dengan syarat-syarat ataupun

ikatan-ikatan tertentu seperti kita dikehendaki membeli barangan buatan daripada Jepun ataupun kontrak-kontrak tertentu diberi kepada syarikat-syarikat Jepun.

Kedua, saya ingin bertanya mengenai wang tabung tersebut yang diberi melalui 4 institusi kewangan di negara ini. Saya ingin tahu apakah jaminan iaitu keempat-empat institusi tersebut membuat kelonggaran apabila menimbang permohonan daripada pengusaha kecil dan sederhana, supaya mereka diberi peluang untuk mendapatkan pinjaman dari tabung ini terutama bagi pengusaha di luar bandar iaitu kaum bumiputera.

Tuan Mohamed Farid bin Ariffin: Tuan Yang di-Pertua, untuk soalan pertama, tidak ada syarat-syarat yang berlainan ataupun yang tertentu yang dikenakan oleh Kerajaan Jepun mengenai pinjaman tersebut melainkan syarat-syarat biasa seperti kadar faedah, tempoh pinjaman dan sebagainya.

Untuk soalan yang kedua, kelonggaran ataupun syarat-syarat yang akan dikenakan oleh institusi-institusi yang telah saya sebutkan tadi bergantung kepada syarat-syarat ataupun peraturan-peraturan terperinci yang akan dikenakan oleh institusi-institusi kewangan tersebut. Walau bagaimanapun jika sekiranya terdapat mana-mana pihak yang menghadapi masalah semasa membuat permohonan daripada mana-mana institusi-institusi kewangan yang telah saya sebutkan tadi, bolehlah pihak yang berkenaan membuat rayuan (appeal) kepada pihak tersebut ataupun terus kepada Kementerian Kewangan.

DASAR PENSWASTAAN

3. Tuan Lee Lam Thye minta Perdana Menteri menyatakan bagaimanakah kemajuan dasar penswastaan Kerajaan sejak ia mula dilaksanakan pada empat

tahun lalu. Adakah beliau sedar bahawa dasar penswastaan telah menemui masalah dan sama ada Kerajaan telah mengenalpasti masalah-masalah ini. Adakah Kerajaan sedang menyemak dasar penswastaan ekoran dari banyak masalah-masalah dengan tujuan untuk memastikan sesuatu dasar itu tidak akaii merosakkan kepentingan umum.

Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri (Dato' Dr Siti Zaharah binti Haji Sulaiman): Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, sungguhpun dasar penswastaan baru sahaja diperkenalkan, kemajuan pelaksanaan dasar tersebut adalah menggalakkan. Sehingga kini sebanyak 17 projek telah berjaya diswastakan.

Berhubung dengan bahagian kedua soalan Yang Berhormat, sukaiah saya menyatakan bahawa Kerajaan sedar banyak masalah yang telah dihadapi dalam melaksanakan dasar penswastaan kerana ianya merupakan satu dasar yang baru. Kebanyakan masalah ini telah pun dikenalpasti oleh Kerajaan dan langkah-langkah sewajarnya telah dan akan diambil untuk mengatasi masalah-masalah tersebut.

Dasar-dasar Kerajaan sememangnya akan disemak dari semasa ke semasa untuk memastikan ianya sesuai dengan kehendak negara. Untuk mengemaskan strategi jangka panjang dasar penswastaan pula, Kerajaan telah melantik sebuah konsortium perunding untuk mengkaji dan menyediakan suatu pelan induk penswastaan yang teratur termasuklah mengkaji semula dasar penswastaan yang ada dan memperakukan perubahan jika perlu.

Tuan Haji Ibrahim bin Ali: Tuan Yang di-Pgtrua, soalan tambahan. Apakah Yang Berhormat Timbalan

Menteri sedar ada rungutan di kalangan rakyat bahawa dasar penswastaan yang diamalkan sekarang ini, di mana apabila sesuatu projek itu diswastakan ianya diberi kepada Syarikat-syarikat Sendirian Berhad ataupun individu-individu dan tidak diberi kepada pertubuhan-pertubuhan besar yang mewakili ramai ahli, seperti contoh, dan kemudian syarikat yang mewakili beberapa individu ini menyenaraikan saham-saham di Bursa Saham Kuala Lumpur di mana mereka telah membuat keuntungan yang besar manakala sepatutnya projek-projek ataupun program-program yang hendak diswastakan ini diberi kepada pertubuhan-pertubuhan besar; seperti Lembaga Tabung Haji, Lembaga Tabung Angkatan Tentera ataupun Koperasi yang mewakili rakyat yang majoriti.

Dato' Dr Siti Zaharah binti Haji Sulaiman: Tuan Yang di-Pertua, sebenarnya Kerajaan sentiasa mengambil berat mengenai penglibatan beberapa individu. Namun demikian tidak betul mengatakan bahawa hanya orang-orang individu yang mewakili syarikat-syarikat tertentu sahaja yang mendapat peluang kerana peluang yang diberikan oleh Kerajaan berasaskan kepada keupayaan yang dapat diberikan oleh pihak-pihak yang berkenaan untuk mengikut serta dalam projek penswastaan ini.

Dr Chen Man Hin: Tuan Yang di-Pertua, nampaknya dasar penswastaan Kerajaan bukanlah betul-betul penswastaan. Kalau mahu diadakan penswastaan mestilah ada satu persaingan, atau competition. Contohnya penswastaan Telekom diberi kepada satu syarikat dengan tidak ada apa-apa competition. Sepatutnya Telekom mestilah ditawarkan kepada 2-3 syarikat untuk mendapat tawaran atau syarat yang lebih baik dan diberi kepadanya. Dan

lagi Telekom juga bukan dibcri hanya untuk satu syarikat sahaja dan di lain-lain negara.....

Tuah Mohd. Tamrin bin Abdul Ghafar: Tuan Speaker, tidak ada soalan, sudah lama sangat penerangan itu. Itu bukan soalan, itu merupakan pertanyaankah atau penerangan.

Dr Chen Man Hin: Sabar sedikit. Di lain-lain negara juga, Telecommunications bukanlah untuk satu syarikat, tetapi untuk beberapa buah syarikat. Bolehkah Kerajaan menyiasat hal ini, timbangkan dan memberinya kepada dua, tiga syarikat.

Dato' Dr Siti Zaharah binti Haji Sulaiman: Apakah soalnya, Tuan Yang di-Pertua?

Dr Chen Man Hin: Telecommunications di negara kita sepatutnya diberi bukan kepada satu syarikat tetapi untuk 2-3 syarikat untuk melaksanakan telecommunications.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan D. P. Vijandran): Minta soalan atau memberi komen tadi?

Dr Chen Man Hin: Itu soalnya dan sepatutnya Yang Berhonnat memberi makluman.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan D. P. Vijandran): Saya pun keliru sedikit apa soalnya.

Dr Cben Man Hin: Tuan Yang di-Pertua, pengurusan telecommunications ialah satu industri yang besar dan sepatutnya tidak boleh diberi kepada satu.....

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan D. P. Vijandran): Itu komen, Yang Berhormat. Apa soalnya?

Dr Chen Man Hin: Saya ingin bertanya si?karang adakah Kerajaan ada rancangan untuk memberi peluang kepada lain-lain syarikat—barulah ini satu syarat penswastaaan yang betul?

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan D. P. Vijandran): Yang Berhormat!

Dato' Dr Siti Zaharah binti Haji Sulaiman: Tuan Yang di-Pertua, projek telecommunications itu telah selesai dan untuk makluman Yang Berhormat pengurusan itu dijalankan oleh syarikat, tetapi 100% hakmilik STM itu adalah kepunyaan hak Kerajaan, jadi masih lagi hakmilik Kerajaan.

Tuan Mohd. Noh bin Rajab: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Adakah Yang Berhormat Timbalan Menteri sedar tentang keluhan pengguna-pengguna terhadap services syarikat-syarikat yang telah diswastakan ini. Kalau Yang Berhormat sedar, apakah langkah-langkah untuk menerangkan keadaan yang sebenar kepada keluhan-keluhan tersebut?

Soalan kedua, adakah Yang Berhormat sedar bahawa terdapat juga keluhan daripada rakyat bahawa melalui penswastaaan ini tidak tercapai tujuan untuk memberi kepunyaan seberapa peratus yang patut kepada bumiputera kerana terdapat penjualan saham apabila proses pemberian atau pelaksanaan pemberian dibuat. Adakah Yang Berhormat telah mengambil langkah-langkah tertentu supaya saham tidak boleh dijual tanpa melalui Jabatan atau Kementerian Yang Berhormat sendiri.

Dato' Dr Siti Zaharah binti Haji Sulaiman: Tuan Yang di-Pertua, Kerajaan Barisan Nasional sentiasa peka kepada keluhan-keluhan ini. Jadi sebab itulah bagi mengelakkan dan mengatasi masalah ini, sebenarnya Kerajaan telah dan akan meminda undang-undang yang mengawal perjalanan aktiviti-aktiviti dan fungsi-fungsi yang sedang diswastakan dan akan diswastakan untuk membolehkan supaya pindaan membolehkan penubuhan badan kawalselia yang

boleh menyelia perjalanan tiap-tiap perkhidmatan yang diswastakan. Malah tiap-tiap perubahan kadar dan sebagainya yang melibatkan pengguna-pengguna akan dikaji oleh badan kawalselia ini dan perkara-perkara yang bersabit dengan apa juga keluhan ini biasanya akan dikemukakan kepada Kementerian berkenaan dan persetujuan Kerajaan harus diperolehi sebelum apa-apa perubahan yang metibatkan harga yang dikenakan kepada pengguna-pengguna, sebagai satu contoh.

Bagi soalan kedua, saya kira yang lebih arif untuk menjawabnya adalah Kementerian Perdagangan dan Perindustrian. Jadi mungkin itu adalah tidak berkait dengan soalan ini.

PENYELUDUPAN EMAS

4. **Dr Abdul Hadi bin Derani** minta Menteri Dalam Negeri menyatakan berapakah kes-kes penyeludupan emas yang telah dapat dikesan oleh pihak berkuasa sejak Januari, 1988 hingga sekarang. Dari manakah emas-emas ini diseludupkan dan apakah implikasi penyeludupan emas terhadap ekonomi negara.

Timbalan Menteri Dalam Negeri (Dato' Megat Junid bin Megat Ayob): Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, mulai Januari, 1988 sehingga September, 1988, sebanyak 2 kes penyeludupan emas telah dapat dikesan.

(i) Kes Pertama:

Pada 24-2-1988 di Stesyen Keretapi Singapura, seorang penumpang telah cuba menyeludup 12 kgs emas (gold bars) bernilai \$444,291.48 dari Singapura.

(ii) Kes Kedua:

Pada 13-9-1988 di perairan Malaysia berhampiran dengan

Port Dickson, Negeri Sembilan, seberat 10 kgs emas (gold bars) bernilai \$415,400 telah dirampas dari sebuah bot Burma yang datang dari Singapura.

Tuan Yang di-Pertua, penyeludupan emas ini tidak menjejaskan ekonomi negara.

Tuan Tan Kok Wai: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Saya minta Yang Berhormat Timbalan Menteri supaya menjawab sama ada pihak Polis telah pun siap menyiasat sebuah syarikat emas "direct sale" yang bernama Century Diamond Malaysia Sdn Bhd yang disyaki menyeludup emas atau membawa barang-barang emas ke dalam negara ini tanpa membayar cukai. Jika ya, apakah keputusannya dan sama ada sesiapa daripada syarikat yang berkenaan didakwa.

Soalan kedua, sama ada aduan terhadap syarikat ini bahawa barang-barang emas yang dijual tidak berseimbang dengan harga pasaran iaitu harga yang dijualnya adalah lebih rendah daripada harga pasaran tetapi nilainya pun rendah juga daripada harga pasaran, telah pun disiasat. Jika ya, sama ada tindakan penyiasatan telah pun diambil oleh pihak Commercial Crime dan apakah perkembangan kes ini?

Dato' Megat Junid bin Megat Ayob:

Tuan Yang di-Pertua, ingin saya jelaskan bahawa soalan asal ialah masalah emas tetapi soalan yang telah dikemukakan oleh Wakil Sungai Besi ialah intan atau diamond. Jadi saya tidak tahulah adakah emas dengan intan ini sama. Bagaimanapun, Polis sedang menyiasat atas perkara yang telah dibangkitkan oleh Wakil Sungai Besi itu. Siasatan ini bukan sahaja bersangkut paut dengan syarikat itu tetapi juga Polis sedang memanggil semua ahli-ahli yang termasuk dalam hal perniagaan ini untuk ditemuduga

sehingga dapat satu rumusan yang jitu yang dapat kita ambil tindakan kelak.

KOS SARA HIDUP DI SABAH

5. Tuan Gerard Math Lee Min minta Menteri Kewangan menyatakan:

- (i) saina ada beliau sedar akan kos kehidupan di Sabah itu lebih tinggi daripada kos kehidupan Semenanjung Malaysia;
- (ii) jika tidak, adakah beliau akan mengambil langkah untuk memeriksa dan memberi remedi kepada situasi tersebut; dan
- (iii) jika ada, sama ada Kementerian beliau akan mempertimbangkan pemberian relief cukai khas dan elaun-elaun kepada orang-orang Sabah.

Tuan Mohamed Farid bin Ariffin: Tuan Yang di-Pertua, suka dimaklumkan di sini bahawa Kerajaan memang sedar bahawa kos sara hidup di Sabah adalah lebih tinggi daripada kos sara hidup di Semenanjung Malaysia. Ini adalah disebabkan oleh harga sebilangan besar barang-barang pengguna ataupun consumer goods, dengan izin, di Sabah adalah lebih tinggi. Perbezaan harga ini adalah di antaranya disebabkan oleh kos pengangkutan dan bekalan-bekalan yang kebanyakannya diperolehi daripada Semenanjung Malaysia.

Berhubung dengan soalan kedua, ingin dimaklumkan bahawa Kerajaan sentiasa peka terhadap - semua peningkatan kos hidup dan mengambil langkah-langkah yang perlu sama ada melalui penguatkuasaan undang-undang ataupun tindakan-tindakan pentadbiran mengikut yang mana perlu. Ini adalah untuk memastikan paras harga barang-barang iaitu barang-barang keperluan adalah berpatutan dan bekalan barang-barang tersebut adalah mencukupi.

Mengenai soalan ketiga, suka saya maklumkan bahawa buat pada masa ini dasar Kerajaan berhubung dengan pelepasan cukai adalah ditetapkan secara menyeluruh dan pelepasan-pelepasan yang diberi adalah sama bagi semua pembayar-pembayar cukai di seluruh Malaysia. Pemberian pelepasan khas untuk sesuatu negeri ataupun kawasan sepertimana yang diminta tidak dapat dipertimbangkan. Sekiranya ini dilakukan ianya akan menimbulkan masalah ketidaksamaan dari segi tanggungan cukai yang dibayar oleh seseorang, masalah pentadbiran cukai serta percanggahan dengan prinsip-prinsip yang berkaitan dengan percukaian yang telah dan sedang diamalkan.

Selain daripada itu, pelepasan-pelepasan yang diberikan sekarang adalah mencukupi dan munasabah.

Tuan Gerard Math Lee Min: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Mengapa elaun khas diberikan kepada pegawai-pegawai yang dipindahkan perkhidmatan mereka dari Semenanjung Malaysia ke Sabah?

Tuan Mohamed Karid bin Ariffin: Tuan Yang di-Pertua, soalan ini adalah soal berkenaan pelepasan cukai dan juga berkenaan dengan kos kehidupan di Sabah. Jadi saya tidak nampak bagaimana ianya ada kaitan dengan soalan yang telah dikemukakan oleh Yang Berhormat.

FELCRA—PESERTA RANCANGAN

6. Tuan Haji Mohd. Zihin bin Haji Mohd. Hassan minta Menteri Pembangunan Negara dan Luar Bandar menyatakan sama ada sedar atau tidak bahawa FELCRA telah banyak mengadakan temuduga-temuduga bagi peneroka-peneroka dalam masa-masa yang lalu. Rungutan-rungutan adalah heboh di setengah-setengah kampung bahawa mereka tidak mendapat kepastian sama ada

diterima atau tidak. Kalau sedar, apakah langkah-langkah yang telah, sedang dan akan diambil bagi mereka yang telah menghadiri temuduga itu sejak sekian lama dan masih menunggu.

Setiausaha Parlimen Kementerian Pembangunan Negara dan Luar Bandar (Tuan Mohamed bin Jamrah):

Tuan Yang di-Pertua, ingin saya menjelaskan bahawa temuduga pengambilan untuk menjadi peserta FELCRA diadakan hanya bagi rancangan-rancangan tanah pinggir dan rancangan tanah belia sahaja. Bagi rancangan tanah pemulihan dan rancangan tanah terbiar, pemilik-pemilik tanah berkenaan sahaja yang diiktiraf sebagai peserta.

Memang ada beberapa projek FELCRA yang mana usaha pemilihan pesertanya belum dapat diselesaikan lagi. Ini adalah kerana terlalu banyak permohonan bagi rancangan-rancangan walhal peserta yang akan dipilih adalah terhad. Sementara itu, FELCRA harus mendapat keputusan Kerajaan Negeri bagi pemilihan peserta ini. FELCRA hanya dapat memaklumkan kepada mereka yang terlibat setelah selesai pemilihan oleh Kerajaan Negeri. Kementerian saya sentiasa bekerja rapat dengan Kerajaan Negeri bagi mempercepatkan proses ini. Insya Allah, usaha-usaha ini akan dapat diselesaikan secepat mungkin.

Dato' Dr Affuddin bin Haji Omar:

Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Di dalam jawapan tadi, Yang Berhormat Setiausaha Parlimen hanya menyebut bahawa peserta-peserta akan diambil dari pemilik-pemilik tanah sahaja. Soalan saya, adakah rancangan pihak FELCRA untuk mengambil orang-orang yang tidak memiliki tanah yang banyak berselerak di kawasan-kawasan miskin untuk menjadi peserta FELCRA

khususnya di kawasan-kawasan yang FELCRA mengambil tanah-tanah Kerajaan Negeri?

Tuan Mohamed bin Jamrah:

Jawabnya ada. Ini adalah melibatkan tanah-tanah Kerajaan, tanah-tanah pinggir dan tanah-tanah belia. Umpamanya tanah Rancangan FELCRA di Seberang Perak, kita mengambil peserta-peserta yang tidak mempunyai tanah.

Dr Goh Cheng Teik: Tuan Yang di-Pertua, memandangkan bahawa FELCRA merupakan agensi yang mustahak untuk menghapuskan kemiskinan luar bandar, saya ingin tanya Yang Berhormat Setiausaha Parlimen sama ada beliau bersetuju bahawa FELCRA patutlah bergerak dengan lebih aktif dan cergas. Sekiranya beliau bersetuju, apakah langkah-langkah tertentu yang akan diambil untuk meningkatkan prestasi FELCRA.

Tuan Mohamed bin Jamrah: Tuan Yang di-Pertua, sebenarnya perkataan aktif dan cergas itu adalah satu teknologi yang relatif Sehingga hari ini, FELCRA telah pun melaksanakan projek sebanyak 1,066 skim dan pesertanya ialah 56,000 keluarga. Dan pada anggapan kami, ini adalah satu kegiatan yang cergas dan efficient.

**PELAJAR TAJAAN
KEMENTERIAN PENDIDIKAN
DI LUAR NEGERI**

7. **Dr Eng Seng Chai** minta Menteri Pendidikan menyatakan bilangan pelajar-pelajar swasta dan pelajar-pelajar berbiasiswa di luar negara yang telah dihadapi dengan sebarang tindakan oleh Kerajaan atas kegiatan-kegiatan mereka menentang dan mengancam kepimpinan Barisan Nasional. Apakah langkah-langkah baru yang lebih berkesan yang Kementerianhya akan lancar bersama

dengan Kementerian Dalam Negeri, Kementerian Luar Negeri dan Jabatan Perkhidmatan Awam tentang pelajar-pelajar tersebut.

Dr Leo Michael Toyad: Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, sehingga masa ini belum ada pelajar-pelajar tajaan Kementerian Pendidikan yang menuntut di luar negeri yang dikenakan tindakan oleh Kerajaan kerana kegiatan menentang dan mengecam kepimpinan Barisan Nasional. Setakat ini, langkah-langkah yang dijalankan dalam rhengawasi kegiatan menentang dan mengecam Kerajaan oleh pelajar-pelajar Malaysia di luar negeri adalah memuaskan dan berkesan.

Tuan Haji Abdul Razak bin Abu Samah: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Apakah langkah-langkah Kerajaan untuk mengambil tindakan kepada parti-parti Pembangkang ataupun orang-orang yang mirip kepada Pembangkang yang pergi keluar negeri menghasut pelajar-pelajar untuk menentang kepimpinan negara kita ini. (*Tepuk*)

Dr LeoMichael Toyad:Tuan Yang di-Pertua, soalan ini adalah terkeluar dari soalan asal.

Tuan Sim Kwang Yang: Tuan Yang di-Pertua, bolehkah Yang Berhormat Timbalan Menteri memberi penjelasan ke atas dasar Kementeriaannya terhadap penuntut-penuntut di luar negeri ataupun di dalam negeri yang menentang pemimpin-pemimpin Kerajaan. Bukankah hak berperlembagaan (constitutional rights) mereka untuk menentang sesiapa pun Barisan atau DAP. Kalau ia demikian.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan D.P.Vijandran):Yang Berhormat, Yang Berhormat telah berkata itu terkeluar.

Tuan Sim Kwang Yang: Siapa kata terkeluar? (*Ketawa*) Ini tidak terkeluar, masuk, tetap ia masuk. (*Ketawa*)

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan D. P.Vijandran): Walau bagaimanapun, Yang Berhormat, saya kata itu terkeluar, tidak payah.

Tuan Sim Kwang Yang: Kalau ini keluar, saya cari lain barang yang boleh masuk. (*Ketawa*)

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan D. P. Vijandran): Cuba.

Tuan Sim Kwang Yang:Terima kasih. Bolehkah saya teruskan. Bolehkah pihak Kerajaan memberi satu jaminan bahawa semua penuntut-penuntut digalakkan untuk mengambil bahagian dalam kegiatan politik termasuklah perbincangan ke atas dasar-dasar Kerajaan. Bolehkah jaminan diberi?

Dr LeoMichael Toyad:Tuan Yang di-Pertua, soalan itu memang dapat dijawab satu baris sahaja bahawa Kerajaan Barisan Nasional akan seterusnya sentiasa mengamalkan sikap demokrasi.

PROTON SAGA—PEMBELI KERETA

8. **Tuan Teoh Teik Huat** minta Perdana Menteri menyatakan sama ada beliau sedar bahawa pembeli-pembeli kereta Proton Saga adalah dipaksa untuk mengambil pinjaman-pinjaman dari syarikat-syarikat kewangan yang disenaraikan dengan EON di mana syarikat-syarikat ini mengenakan faedah 8% padahal pembeli-pembeli boleh mendapat pinjaman-pinjaman dengan faedah yang lebih rendah iaitu 5.25% bagi pinjaman melebihi jangka masa 3 tahun dan 4.75% bagi pinjaman di bawah jangka masa 2 tahun di syarikat-syarikat kewangan yang lain, dan jika pembeli-pembeli mahu mengambil

pinjaman dari syarikat-syarikat lain, EON tidak akan memberi potongan harga bagi assesori-assesori sepertimana yang diberi kepada pembeli-pembeli yang mendapat pinjaman. dari syarikat-syarikat kewangan yang disenaraikan dengan EON. Jika ya, kenapakah EON bertindak demikian.

Menteri di Jabatan Perdana Menteri (Datuk Kasitah bin Gaddam): Tuan Yang di-Pertua, adalah tidak benar pihak Edaran Otomobil Sdn Bhd (EON) memaksa pelanggan-pelanggan membeli Proton Saga melalui syarikat-syarikat kewangan dalam panel EON. Pembeli-pembeli adalah bebas memilih syarikat-syarikat kewangan mereka sendiri. Walau bagaimanapun, pembeli-pembeli adalah perlu menguruskan sendiri dengan syarikat kewangan yang mereka pilih bagi mendapatkan kelulusan pinjaman.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, sehingga kini, EON telah melantik 25 buah syarikat kewangan menjadi panelnya untuk membantu pembeli-pembeli Proton Saga yang memerlukan kemudahan sewa beli atau hire-purchase facilities, dengan izin. Bagi membolehkan pembeli-pembeli mendapat faedah sepenuhnya daripada syarikat-syarikat panel EON, kedua-dua belah pihak telah bersetuju dengan syarat-syarat berikut:

- (a) EON meluluskan permohonan-permohonan untuk kemudahan sewa-beli bagi syarikat-syarikat kewangan yang berada dalam panel EON. Peraturan ini bertujuan untuk memberi kemudahan sewa-beli kepada lebih ramai pembeli Proton Saga; dan
- (b) mengenakan kadar faedah sama rata iaitu pada kadar 8% setahun. Kadar ini telah diturunkan dari 10% berikutan penurunan kadar faedah di

negeri ini. Bagaimanapun, sehingga hari ini kadar faedah telah pun diturunkan ke paras 6.9% setahun.

Tawaran istimewa yang diberi kepada pembeli-pembeli Proton Saga yang memilih syarikat kewangan dalam panel EON ialah dalam bentuk diskaun bernilai \$445 untuk pembelian "power window" dan insurans kemalangan \$100,000 percuma. Ini adalah penting untuk meningkatkan persaingan dengan syarikat-syarikat di luar panel dan demi menjaga kepentingan matlamat projek kereta nasional.

Dato' Haji Mohammad Abu Bakar bin Rautin Ibrahim: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Sebentar tadi Yang Berhormat Menteri telah menyatakan bahawa pihak syarikat Proton telah melantik 25 syarikat kewangan untuk menjalankan khidmat sewa-beli berkenaan dengan kereta Proton Saga ini. Saya ingin tahu, adakah tindakan Proton melantik 25 buah syarikat ini menyebabkan masalah kepada pembeli-pembeli untuk membeli dan mengadakan perjanjian-perjanjian sewa-beli ini? Kedua, bagaimanakah penjualan Proton Saga pada masa kini dengan adanya 25 buah syarikat kewangan dan berapa lamakah seorang pembeli atau bakal pembeli itu hendak menunggu untuk mendapat membeli sesebuah kereta Proton Saga?

Datuk Kasitah bin Gaddam: Tuan Yang di-Pertua, untuk menjawab soalan yang pertama, tidak.

Untuk menjawab soalan yang kedua, perlantikan syarikat-syarikat ini tidak menyebabkan apa-apa masalah kepada pembeli-pembeli Proton Saga. Proses yang diambil untuk memproses permohonan-permohonan pembeli-pembeli Proton Saga yang memilih panel dalam EON

adalah dalam masa yang singkat. Kadangkala kita boleh uruskan kalau sekiranya pembeli itu sudah bersedia untuk membayar pendahuluan, dia akan dapat memandu keretanya dalam tempoh 72 jam.

INSTITUSI PENDIDIKAN SWASTA—PENGAWASAN

9. Tuan Haji Ghazali bin Ahmad minta Menteri Pendidikan menyatakan adakah Kementerian mengawasi benar-benar pengwujudan institusi/sekolah-sekolah swasta yang menganjurkan berbagai-bagai cara untuk menarik pelajar-pelajar mendaftar dengan mereka:

- (a) berapakah semuanya institusi/sekolah swasta yang telah didaftarkan menerusi Kementerian; dan
- (b) berapa buah institusi yang telah diambil tindakan oleh Kementerian dengan sebab-sebab tertentu.

Dr Leo Michael Toyad:Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Pendidikan sentiasa mengawasi pengwujudan institusi-institusi swasta yang menganjurkan berbagai-bagai cara untuk menarik pelajar-pelajar mendaftar dengan mereka. Kementerian Pendidikan telah mengambil tindakan dengan mengeluarkan beberapa pekeliling kepada Pendatang Sekolah di Jabatan-jabatan Pendidikan Negeri, khususnya mengenai iklan-iklan yang dikeluarkan oleh sekolah-sekolah swasta.

Institusi-institusi swasta yang telah berdaftar dengan Kementerian Pendidikan pada tahun 1987 ialah sebanyak 1,150 buah.

Setakat ini Kementerian Pendidikan belum mengambil tindakan untuk menutup mana-mana sekolah swasta.

Walau bagaimanapun, Kementerian Pendidikan dari semasa ke semasa memberikan arahan dan amaran kepada sekolah-sekolah swasta yang tertentu apabila didapati tidak mematuhi peruntukan undang-undang atau syarat-syarat penubuhan dan pendaftaran.

Tuan Mohd. Tamrin bin Abdul Ghafar:Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Tidak lama dahulu Kerajaan ada menyatakan bahawa satu akta khas akan diwujudkan untuk menyelaraskan - sekolah-sekolah swasta itu. Bilakah Kerajaan bercadang untuk mewujudkan akta tersebut?

Dr Leo Michael Toyad:Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat akta yang terlibat dalam pengurusan sekolah-sekolah swasta ini adalah termasuk dalam Akta Pelajaran 1961 di bawah Seksyen 48. Kita sekarang sedang mengkaji kelemahan-kelemahan yang terdapat dalam bahagian ini untuk mengawasi sekolah-sekolah swasta ini.

LEMBAH KELANG—PELAK- SANAAN SISTEM TOL

10. Datin Paduka Hajjah Rahmah binti Othman minta Menteri Kerjaraya menyatakan bilakah Kerajaan akan melaksanakan tol di Lembah Kelang dan di manakah tempat-tempat yang telah difikirkan sesuai untuk didirikan tol itu.

Menteri Kerjaraya (Dato' S. Samy Vellu):Tuan Yang di-Pertua, sistem tol akan dilaksanakan di dua lebuh raya Lembah Kelang yang mana merupakan sebahagian daripada Lebuh raya Utara-Selatan yang telah diswastakan. Lebuh raya Lembah Kelang yang baru yang akan dibina tidak lama lagi dijangka siap pada tahun 1990 dan seterusnya mengikut rancangan sistem tol tertutup akan dilaksanakan. Pondok-pondok tol

dirancang akan dibuat di persimpangan bertingkat di Bukit Raja, Kelang, di persimpangan bertingkat di Jalan Lapanganterbang Antarabangsa Subang dan di persimpangan bertingkat Damansara.

Bagi lebuhraya Subang ke Kelang, tol terbuka akan diadakan selepas pembinaan untuk melebarkan jalan tersebut yang dijangka siap pada tahun 1993. Dua pondok tol dirancang di tempatkan di sepanjang jalan tersebut. Oleh kerana masanya masih lama lagi, tempat-tempat yang sesuai akan dipertimbangkan apabila kerja-kerja melebarkan jalan tersebut siap kelak.

Tuan Lee Lam Thye: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Saya ingin bertanya Yang Berhormat Menteri yang berkenaan sama ada pihak Kementerian beliau telah menetapkan kadar tol untuk kedua-dua lebuhraya yang disebutkan oleh Yang Berhormat Menteri tadi dan sekiranya Kementerian beliau telah menetapkan kadar tol itu, maka saya ingin mendapat tahu tentang berapakah kadar tol itu?

Dato' S. Samy Vellu: Tuan Yang di-Pertua, kadar tol di kedua-dua tempat itu belum ditetapkan lagi. Walau bagaimanapun, saya telah memberi nasihat kepada syarikat yang menjalankan projek ini bahawa perkara ini mesti ditimbangkan lebih serius oleh kerana kawasan itu satu kawasan yang lebih "volume of traffic" oleh kerana itu tidak boleh dikenakan kadar seperti tol di tempat lain dan jalan ini menjadi satu rangkaian yang mustahak kepada orang ramai oleh kerana jalan ini digunakan sebagai laluan antara Pelabuhan Kelang dan Kuala Lumpur. Oleh itu, saya percaya apabila kita menetapkan kadar tol itu kadar yang munasabah.

Datin Paduka Hajjah Rahmah binti Othman: Tuan Yang di-Pertua, soalan

tambahan. Saya percaya sudah tentu Menteri yang berkenaan menimbangkan juga masalah penduduk yang berada di dalam kedua-dua kawasan yang terlibat, terutama di Lembah Kelang. Bukit Raja dan juga Lapanganterbang Antarabangsa Subang, kebanyakan mereka itu bekerja di Kuala Lumpur. Maknanya mereka itu menggunakan setiap hari laluan itu. Adakah Yang Berhormat Menteri akan memberikan pertimbangan bagi pengecualian misalnya kepada penduduk-penduduk berkenaan yang menggunakan lebuhraya tersebut.

Dato' S. Samy Vellu: Tuan Yang di-Pertua, masalah yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat tadi ialah masatah yang sama dengan penduduk daripada Kajang dan juga daripada Cheras yang juga mempunyai masalah yang sama. Saya percaya mereka daripada kedua-dua kawasan itu tidak akan membayar lebih daripada 50 sen dan kadang-kadang 30 sen. Oleh kerana itu saya percaya mereka boleh sabar sedikit. Apabila kita siapkan kerja-kerja ini, kita akan terigok macam mana boleh kita selesaikan masalah penduduk-penduduk daripada golongan berpendapatan rendah.

TARIK DUTI—MENURUNKAN HARGA KERETA

11. Dr Chen Man Hin minta Menteri Kewangan menyatakan sama ada beliau akan mengurangkan tariff dan duti ke atas kereta kerana harga kereta masa kini adalah di luar kemampuan seseorang untuk membelinya yang mana kereta merupakan satu keperluan bagi tujuan kerja dan perniagaan.

Tuan Mohamed Farid bin Ariffin: Tuan Yang di-Pertua, Kerajaan pada masa ini tidak bercadang untuk mengurangkan atau menaikkan kadar duti atas kereta yang telah dipasang

ataupun belum siap dipasang pada masa ini. Kadar duti atas kereta yang ada sekarang baru diperkenalkan melalui pembentangan Belanjawan tahun 1985 dan Kerajaan berpendapat kadar tersebut adalah berpatutan dan tidak membebankan.

Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat di Dewan ini, pengeluaran kereta tempatan masih bergantung kepada bungkusan ataupun CKD yang diimport dan sehubungan dengan itu turun naik kadar tukaran wang asing akan turut juga mempengaruhi harga jualan kereta tempatan.

Dr Chen Man Hin: Tuan Yang di-Pertua, adakah Timbalan Menteri berkenaan taham kereta tempatan ialah Proton Saga. Oleh sebab harganya sudah naik terlampau tinggi, banyak rakyat tidak mampu membeli kereta itu. Bolehkah Kerajaan timbang menurunkan duti berkenaan, dehan itu boleh menurunkan kos harga jualan kereta Proton Saga?

Tuan Mohamed Farid bin Ariffin: Tuan Yang di-Pertua, duti yang dikenakan ke atas kereta tempatan hanya duti eksais sahaja, duti import tidak dikenakan sebab ia tidak diimport. Tetapi mengikut pihak pengusaha Automobil Nasional iaitu pembuat kereta Proton Saga ini telahpun pernah menyarankan kepada Kerajaan supaya dinaikkan lagi kadar duti import ke atas kereta-kereta yang belum siap ataupun CKD pada tahun 1985 untuk menjaga kedudukan ataupun harga kereta tempatan.

Walau bagaimanapun, Kerajaan telah menolak cadangan tersebut kerana duti perlindungan yang telah diberikan kepada pembuat kereta Proton Saga sekarang adalah berpatutan, di samping bagi memastikan kadar duti import tidak membebankan lagi syarikat-syarikat pemasangan kereta yang lain.

JURURAWAT TERLATIH— KENAIKAN PANGKAT

12. **Tuan Chua Jui Meng** minta Menteri Kesihatan menyatakan mehgapakah terdapat Jururawat Terlatih yang telah berkhidmat melebihi 15 tahun yang masih belum lagi diberi pertimbangan untuk naik pangkat ke Ketua Jururawat walhal ada Jururawat, yang hanya telah berkhidmat selama 7 tahun sahaja dinaikkan pangkat ke Ketua Jururawat.

Timbalan Menteri Kesihatan (Dato' K.Pathmanaban): Tuan Yang di-Pertua, seseorang Jururawat adalah layak diberi pertimbangan kenaikan pangkat ke Ketua Jururawat mengikut skim perkhidmatan Jururawat apabila ia telah berkhidmat tidak kurang daripada 7 tahun, telah disahkan dalam jawatan serta mempunyai Sijil Rawatan dan Sijil Perbidanan Khas atau Sijil Kesihatan Am. Untuk makluman Yang Berhormat juga, semua Jururawat yang layak mengikut skim di atas telah diberi pertimbangan untuk kenaikan pangkat ke Ketua Jururawat. Walau bagaimanapun, sukalah saya maklumkan bahawa kejayaan kenaikan pangkat seseorang Jururawat ke Ketua Jururawat selain daripada syarat-syarat di dalam skim yang saya sebutkan tadi, ianya juga bergantung kepada prestasi kerja dan prestasi semasa temuduga dan ianya bukan automatik.

Tuan Chua Jui Meng: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Jika seorang Jururawat layak daripada beberapa syarat yang disebutkan tadi oleh Yang Berhormat, dan lagi bergantung kepada prestasi dalam kerja dan akhirnya prestasi dalam temuduga, saya ingin menanya Yang Berhormat Timbalan Menteri jika kita bandingkan prestasi dalam temuduga iaitu suatu masa yang pendek sekali, mungkin 15-20 minit, tetapi pengalamannya 15 tahun atau

mungkin lebih 15 tahun, pada hemat saya pengalamannya lebih mustahak dan harus diambil kira. Apakah pandangan Yang Berhormat mengenai pandangan saya dan bolehkah Kementerian Yang Berhounat mengkaji semula rekod pengalaman untuk menaikkan pangkat?

Dato' K. Pathmanaban: Tuan Yang di-Pertua, seperti yang saya katakan tadi kenaikan pangkat Ketua Jururawat mengikut landasan skim perkhidmatan, prestasi kerja dan temuduga. Tetapi saya dapat memberitahu juga kepada Ahli Yang Berhormat bahawa mengikut prinsip-prinsip yang diikuti oleh Lembaga Kenaikan Pangkat, Laporan-laporan Sulit mengenai prestasi kerja iaitu prestasi kerja di nilai melalui Laporan Sulit selama 3 tahun sebelum temuduga itu, mempunyai markah yang lebih dalam keputusan akhir yang diambil dalam kenaikan pangkat seseorang itu. Jadi pengalamannya memang diambil perhatian dalam exercise ini.

LAWATAN KE CHINA— KEBENARAN

13. **Tuan Chian Heng Kai** minta Menteri Dalam Negeri menyatakan sama ada Kementerian beliau bercadang memberikan kebenaran kepada orang ramai yang di bawah umur 60 tahun melancong ke negeri China memandangkan Kementerian Pendidikan sedang mengatur supaya murid-murid kita pergi belajar di sana.

Dato' Megat Junid bin Megat Ayob: Tuan Yang di-Pertua, perhubungan Malaysia dengan negeri China sekarang ini masih lagi diperingkat Kerajaan ke Kerajaan. Lawatan ke negeri China untuk tujuan bagi pemohon-pemohon yang berumur di bawah 60 tahun belum dibenarkan lagi.

Mengenai perkara menghantar murid-murid belajar di negeri China, ini masih lagi dalam kajian dan belum lagi diputuskan.

Tuan Mohd. Noh bin Rajab: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Walaupun Kerajaan membenarkan mereka yang melebihi umur 60 tahun untuk membuat lawatan ke negeri China, terdapat juga laporan yang mengatakan ada rakyat Malaysia yang pergi ke negeri China di bawah 60 tahun dengan menggunakan beberapa cara. Soalnya ialah adakah Timbalan Menteri sedar tentang kejadian ini?

Yang keduanya, kalau sedar, bolehkah Yang Berhormat Timbalan Menteri memberitahu kepada Dewan ini bagaimanakah cara-cara yang telah dikenal pasti dan telah terbongkar, diketahui oleh Kementerian Yang Berhormat sendiri? Sekian, terima kasih.

Dato' Megat Junid bin Megat Ayob: Tuan Yang di-Pertua, untuk pengetahuan Yang Berhormat, rakyat Malaysia yang melawat ke negeri China yang berumur 60 tahun ke atas tahun lepas misalnya ialah 7,177 orang. Tetapi yang melawat ke negeri China kerana urusan perniagaan yang bukan masuk kategori 60 tahun ke atas tetapi ada di bawah 60 tahun ialah seramai 12,000 orang. Jadi kita lihat ada dua kategori pelawat-pelawat ke negeri China:

- (1) Kerana perdagangan yang mana umur bukan menjadi faktor penting.
- (2) Melawat secara lawatan sosial untuk menziarahi saudara mara bagi yang berumur 60 tahun ke atas.

Memang ada yang di bawah kategori 60 tahun ke atas ini yang mana ada juga seorang dua yang di bawah sedikit daripada 60 tahun. Misalnya kalau suami berumur 60

tahun, isteri berumur 59 tahun, maka Kementerian Dalam Negeri terutama Menteri dan Timbalan Menteri akan menggunakan budi-bicaranya untuk menentukan kerana kita kesian si suami ini sudah 64 tahun kadang-kadang uzur. Kita hendakkan seseorang menjaganya. Jadi kita memberi kelonggaran sedikit apabila isteri yang setahun dua kurang daripada 60 tahun. Ini berlaku dan saya akui. Sekian.

Tuan Lee Lam Thye: Tuan Yang di-Pertua, adakah Yang Berhormat Timbalan Menteri yang berkenaan bercadang untuk memberi lebih banyak kelonggaran oleh kerana ada ramai orang tua yang telah mencapai umur misalnya 55 tahun yang hendak melawat ke Negeri China misalnya untuk tujuan perubatan sekiranya mereka itu telah mendapat sijil daripada hospital tempatan yang mengesahkan bahawa mereka tidak ada halangan sekiranya mereka hendak melawat ke negeri China.

Yang kedua, adakah Yang Berhormat Timbalan Menteri juga sedar bahawa berkenaan dengan banyaknya permohonan yang dibuat oleh pesakit-pesakit, proses yang diambil oleh Jabatan Imigresen untuk memprosesnya adalah sangat lama dan kadangkala pesakit pun meninggal dunia sebelum mereka mendapat surat kelulusan daripada Kementerian yang berkenaan?

Dato' Megat Junid bin Megat Ayob: Tuan Yang di-Pertua, memanglah pihak Kementerian seringkali memberikan kerjasama yang erat kepada rakyat-rakyat Malaysia yang ingin berubat terutama ke negeri China. Kelonggaran dan juga budibicara akan digunakan. Namun begitu kadangkala kita mempunyai syarat-syarat yang tertentu. Misalnya pemohon mampu menunjukkan dokumen yang berkaitan dengan tujuan lawatan yang dipohon.

Kadangkala dia kata dia sakit sahaja, tetapi tidak ada bukti yang ditunjukkan dia sakit. Kalau ada bukti-bukti yang cukup, kita akan pertimbangkan. Yang kedua, tidak ada ketegahan daripada pihak Polis, kerana kita tahu semasa tua nampak dia baik, tetapi masa dia sakit nampak dia baik, masa muda dia ada rekod-rekod yang tertentu. Kadangkala dia pun tidak tahu tetapi pihak Polis tahu. Inilah masalah-masalah yang wujud. Sekian.

TURTLE ISLAND—TUDUHAN FILIPINA TERHADAP MALAYSIA

14. Tuan Abdol Mulok bin Awang Damit minta Menteri Luar Negeri menyatakan reaksi Kerajaan Malaysia terhadap tuduhan Filipina mengenai laporan di mana Malaysia dikatakan telah menduduki enam buah pulau di Selatan Tawi-Tawi dan adakah Malaysia mempunyai cadangan untuk mengadakan rundingan dengan Filipina berkenaan sempadan bersama.

Dato' Megat Junid bin Megat Ayob: Tuan Yang di-Pertua, saya memohon menjawab soalan ini bagi pihak Kementerian Luar Negeri.

Tuan Yang di-Pertua, seperti Dewan yang mulia ini sedia maklum, satu perjanjian iaitu "Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia" telah ditandatangani oleh semua negara ASEAN di Bali pada tahun 1976 di mana negara-negara anggota ASEAN bersetuju mencari penyelesaian menerusi rundingan terhadap apa-apa masalah yang mungkin timbul di antara mereka.

Tuduhan yang dibuat oleh seorang pegawai Angkatan Laut Filipina bahawa Malaysia telah menakluk sebahagian dari Turtle Island adalah tidak benar sama sekali. Kerajaan Filipina telah mengambil tindakan memecat beliau dari jawatannya. Di

samping itu, seorang Senator Filipina yang membangkitkan soal ini telah meminta maaf secara bertulis di atas kesilapan tersebut.

Untuk makluman Dewan yang mulia ini selanjutnya, Kerajaan Filipina telah pun mencadangkan untuk mengadakan rundingan dengan Malaysia bagi mencari penyelesaian masalah kawasan bertindih antara kedua-dua negara. Pihak Malaysia telah menyatakan kesanggupan kita untuk mengadakan rundingan itu.

PROGRAM BINA INSAN

15. Tuan Haji Ibrahim bin Ali minta Menteri Pendidikan menjelaskan jumlah "Program Bina Insan" yang dianjurkan setakat ini di seluruh universiti-universiti, ITM, Maktab-maktab Perguruan dan di Kementerian Pendidikan. Berapakah jumlah belanja keseluruhannya setakat ini dan dari sumber manakah peruntukan diperolehi untuk program ini. Apakah benar ada institusi yang menggunakan "wang peruntukan biasiswa" untuk tujuan ini dan siapakah penceramah-penceramah dari dalam dan luar negeri.

Dr Leo Michael Toyad: Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, setakat ini terdapat dua buah institusi pengajian tinggi yang menganjurkan "Program Bina Insan" bagi kakitangannya. Institusi-institusi tersebut ialah Universiti Teknologi Malaysia (UTM) dan Institut Teknologi MARA (ITM).

Jumlah belanja keseluruhan program itu sebanyak \$296,971.27. Dakwaan yang mengatakan wang peruntukan biasiswa digunakan bagi menjalankan program tersebut adalah tidak benar. Penceramah-penceramah adalah terdiri daripada penceramah-penceramah dari INTAN, universiti-universiti tempatan dan agensi-agensi Kerajaan.

Tuan Haji Ibrahim bin Ali: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Oleh kerana Yang Berhormat Timbalan Menteri yang menjawab soalan ini, saya ingin tahu sama ada Yang Berhormat sendiri pernah atau tidak menghadiri Kursus Bina Insan ini?

Kedua, walaupun Yang Berhormat menafikan bahawa ITM seperti contoh, tidak menggunakan peruntukan daripada sumber biasiswa untuk kursus ini, tetapi adakah Yang Berhormat sedar ianya ada rungutan di kalangan Pensyarah-pensyarah ITM dan juga adalah difahamkan kursus-kursus ini juga diselitkan dengan unsur-unsur politik?

Dr Leo Michael Toyad: Tuan Yang di-Pertua, saya anggap itu adalah sebagai satu komen daripada Ahti Yang Berhormat dan tidak perlu dijawab.

BADAN DAKWAH ISLAM

16. Tuan Haji Wan Umar bin Wan Majid minta Perdana Menteri menyatakan apakah langkah yang telah diambil oleh Kerajaan bagi mengelakkan kekeliruan orang ramai terhadap pegangan badan dakwah Islam yang dikatakan bercanggah dengan syariat Islam. Adakah Kerajaan akan membiarkan badan dakwah tersebut (jika benar bercanggah) terus menjalankan kegiatannya.

Setiausaha Parlimen di Jabatan Perdana Menteri (Tuan Othman bin Abdul): Tuan Yang di-Pertua, Ahli Yang Berhormat tidak menyebut apakah nama badan dakwah yang dimaksudkan itu. Oleh itu, jawapan yang tepat tidaklah dapat diberikan.

Jika yang dimaksudkan itu ialah Al-Arqam, maka Yang Berhormat Menteri, telah pun menjawab soalan ini dalam Dewan yang mulia ini.

Walau bagaimanapun, saya ingin menambah sedikit dalam soal ini:

- (i) Bahagian Hal Ehwal Islam Jabatan Perdana Menteri telah menerbit dan mengedarkan kepada orang ramai sebuah buku berjudul "Penjelasan Terhadap Buku Aurad Muhammadiyah Pegangan Al-Arqam" pada tahun 1986 yang lalu.
- (ii) Bahagian Hal Ehwal Islam dan Jabatan-jabatan Agama Islam Negeri-negeri telah mengadakan program penerangan melalui khutbah-khutbah Jumaat, radio, televisyen dan suratkhbar-suratkhbar dan ceramah-ceramah mengenai ajaran dan fahaman yang salah yang terdapat dalam amalan dan pegangan kumpulan Al-Arqam;
- (iii) Majlis-majlis Agama Islam Negeri telah mengharamkan buku "Aurad Muhammadiyah Pegangan Al-Arqam" oleh ustaz Ashaari Muhammad; dan
- (iv) Jabatan-jabatan Agama Islam Negeri telah bersetuju untuk menyekat pengikut-pengikut AI-Arqam dari memberi ceramah dan mengajar agama kepada orang ramai kecuali mereka yang telah diberi tauliah di bawah Enakmen Pentadbiran Agama Islam negeri-negeri.

SISTEM KEUTAMAAN AM (GSP)—KEISTIMEWAAN PERDAGANGAN

17. Tuan Haji Abdul Razak bin Haji Abu Samah minta Menteri Buruh menyatakan apakah langkah-langkah yang telah diambil berikutan penarikan keistimewaan perdagangan yang diberi kepada Malaysia di bawah

Sistem Keutamaan (GSP) Amerika Syarikat yang mana berikutan petisyen APL-CIO yang dibuat oleh Kesatuan Sekerja mendakwa Kerajaan Malaysia melanggar hak kemanusiaan dan hak pekerja.

Timbalan Menteri Buruh (Dato' Wan Abu Bakar bin Wan Mohamad):

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin memaklumkan di Dewan yang mulia ini bahawa pihak Pentadbiran Amerika Syarikat belum menarik balik keistimewaan perdagangan yang diberikan kepada Malaysia di bawah Sistem Keutamaan Am (GSP). Eksport barangan Malaysia yang layak mendapat kemudahan GSP masih mendapat kemudahan itu seperti biasa. Sebenarnya apa yang telah diumumkan ialah bahawa Pentadbiran Amerika Syarikat hanya telah membuat keputusan untuk menerima petisyen APL-CIO untuk mengkaji sama ada dakwaan yang dibuat oleh Gabungan Kesatuan Sekerja itu merapunyai asas yang kukuh dan munasabah bagi Pentadbiran Amerika Syarikat menarik balik kemudahan GSP yang diberi kepada Malaysia.

Beberapa langkah sedang dan akan diambil untuk menentang dan menyangkal petisyen APL-CIO tersebut. Antara langkah-langkah yang telah diambil adalah seperti berikut:

- (i) Kerajaan telah memaklumkan kepada United "States Trade Representative (USTR) betapa pentingnya GSP kepada Malaysia dan menyangkal dakwaan AFL-CIO mengenai keadaan hak pekerja di Malaysia;
- (ii) Yang Amat Berhormat Perdana Menteri telah membangkitkan perkara ini semasa lawatan Encik George Schultz, Setiausaha Negara Amerika Syarikat ke Kuala Lumpur pada 6hb Ogos, 1988 lalu;

- (iii) Firma-firma Amerika Syarikat di Malaysia telah diminta untuk membantu Malaysia bagi membangkang petisyen APL-CIO;
- (iv) tindakan untuk mendaftarkan keinginan Kerajaan Malaysia untuk mengambil bahagian dalam penyampaian lisan di hadapan "Trade Policy Staff Committee" pada 15-17hb November 1988; dan
- (v) perbincangan di peringkat diplomatik dan politik bagi memberi gambaran yang lebih tepat mengenai amalan perburuhan di Malaysia.

Selain daripada tindakan-tindakan tersebut, Kerajaan juga akan terus berusaha untuk menanam kesedaran kepada pemimpin-pemimpin kesatuan sekerja mengenai sebarang kemungkinan yang boleh menjejaskan ekonomi negara hasil tindakan mereka. Ke arah mencapai tujuan ini usaha akan dipergiatkan juga untuk menggalakkan perbincangan isu-isu perburuhan dalam negeri terutamanya melalui Majlis Tiga Pihak Penasihat Buruh Kebangsaan di bawah Kementerian Buruh.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan D. P. Vijandran): Ahli-ahli Yang Berhormat, masa sudah cukup.

(Masa untuk Pertanyaan bagi Jawab Mulut telah cukup dan Jawapan bagi Pertanyaan No. 18 hingga 24 adalah diberi di bawah ini).

NELAYAN FILIPINA DITAHAN DI SABAH

18. **Tuan Joe Ojihi Supiring** minta Menteri Luar Negeri menyatakan tindakan yang diambil oleh Kerajaan Malaysia terhadap 49 orang nelayan yang ditahan di Sabah dan adakah tindakan tersebut akan menjejaskan hubungan Negara Malaysia dengan

Kerajaan Filipina, terutama sekali soal tuntutan ke atas Sabah.

Menteri Luar Negeri (Dato' Abu Hassan bin Haji Omar) : Seperti yang Ahli Yang Berhormat sedia maklum, nelayan-nelayan Filipina tersebut telah dihadapkan ke Mahkamah kerana melanggar Akta Perikanan 1984 dengan menangkap ikan tanpa izin di dalam Zon Ekonomi Eksklusif Malaysia. Apabila mereka dibebaskan oleh Mahkamah Session, pihak Pendakwa telah mengemukakan notis rayuan kepada Mahkamah Tinggi. Walau bagaimanapun, notis rayuan ini telah ditarik balik berikutan dengan permintaan Kerajaan Filipina supaya nelayan-nelayan tersebut dibebaskan. Namun demikian, sebelum nelayan-nelayan tersebut dibebaskan dan bot mereka dikembalikan, Kerajaan Filipina telah diberitahu secara rasmi supaya memberi amaran kepada nelayan-nelayan mereka dan menghormati kawasan 2EE Malaysia dan sekiranya perkara ini berulang lagi, mereka akan menghadapi tindakan undang-undang Malaysia sepenuhnya.

Adalah tidak benar nelayan-nelayan yang ditahan itu tidak diberi layanan yang baik sewaktu dalam tahanan seperti dilaporkan di akhbar-akhbar di Manila. Sebaliknya, sementara menunggu hari pembicaraan, nelayan-nelayan tersebut telah dibebaskan dengan ikatan jaminan. Sepanjang tempoh tersebut, mereka adalah di bawah jagaan dan tanggungan majikan mereka yang telah menempatkan mereka di sebuah rumah yang disewakan khas.

Masalah perikanan yang timbul di antara Malaysia dan Filipina adalah kerana tuntutan berlapis di kawasan yang sama oleh kedua-dua buah negara. Berikutan dengan kes 49 orang nelayan tersebut, Kerajaan Filipina telah mencadangkan diadakan rundingan untuk mencari penyelesaian

sementara terhadap masalah ini. Dalam hal ini, Kerajaan Malaysia telah menyatakan kesanggupan untuk mengadakan rundingan dan sekarang sedang bersiap sedia untuk rundingan tersebut.

KBSR—KEJAYAAN DAN KEGAGALAN

19. **Tuan Haji Abdul Manaf bin Haji Ahmad** minta Menteri Pendidikan menyatakan kejayaan dan kegagalan KBSR setelah diadakan ujian pencapaian sekolah rendah tahun lalu dan tahun ini.

Dr Leo Michael Toyad: Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Ujian Pencapaian Sekolah Rendah (UPSR) telah diadakan pada tahun 1987 dan tahun ini. Secara keseluruhannya pencapaian murid bagi semua bidang kemahiran yang diuji adalah menggalakkan. Kejayaan atau kegagalan KBSR tidaklah boleh dilandaskan hanya kepada keputusan dalam UPSR oleh sebab dalam mata-mata pelajaran yang tain, penguasaan kemahiran-kemahiran belajar dan pembentukan sahsiah murid adalah juga penting.

HICOM—PELUANG PELABURAN BUMIPUTERA

20. **Tuan Haji Abdul Rahman bin Bakar** minta Perdana Menteri menyatakan:

- (i) bagaimanakah kedudukan HICOM pada masa ini di dalam merealisasikan matlamat penubuhannya selaras dengan hasrat Kerajaan untuk mewujudkan negara perindustrian;
- (ii) bagaimanakah pula peluang pelaburan bagi Bumiputera dalam perindustrian berat ini;
- (iii) apakah tindakan dan rancangan Kerajaan terhadap

syarikat-syarikat HICOM yang rugi dan lemah kedudukannya.

Datuk Kasitah bin Gaddam:

- (i) HICOM telah ditubuhkan pada 27hb. November, 1980. Peranannya adalah untuk mengesan, melaksana dan menguruskan projek-projek dalam sektor industri berat. Setakat ini HICOM telah membuat pelaburan dalam dua belas syarikat (enam buah syarikat subsidiari dan enam buah syarikat sekutu) yang meliputi bidang-bidang industri berasaskan logam, kejuruteraan, pemajuan realiti, perdagangan dan proses.
- (ii) Seperti Yang Berhormat sedia maklum, industri-industri berat memerlukan modal yang sangat besar dan tempoh pulangan modalnya adalah agak lama. Oleh itu pelabur-pelabur persendirian atau syarikat-syarikat swasta kurang berminat menceburinya. Walau bagaimanapun, pelabur-pelabur Bumiputera boleh melibatkan diri dalam industri sokongan (seperti pengeluaran komponen untuk projek kereta nasional iaitu shock absorber, seat belt, glass screen, radiator, exhaust system) dan perkhidmatan/perniagaan yang diwujudkan dari projek-projek industri berat ini.
- (iii) Beberapa langkah telah/sedang dan akan diambil oleh Kerajaan bagi memulihkan syarikat-syarikat HICOM yang bermasalah. Di antara langkah-langkah yang diambil adalah seperti berikut:
 - (1) Menyusun semula pengurusan syarikat,

- (2), Mengrasionalisasikan dalam sesuatu industri seperti industri simen, besi dan sebagainya,
- (3) Memperluaskan pasaran eksport di samping mencari pasaran-pasaran baru.
- (4) Menyusun semula pinjaman-pinjaman dari luar negeri,
- (5) Mengkaji semula strategi pemasaran yang berkesan untuk meningkatkan lagi jumlah jualan; dan
- (6) Merancang semula pinjaman-pinjaman syarikat seperti mendapatkan pinjaman dari sumber-sumber kewangan dalam negeri dan lain-lain sumber yang mengenakan kadar faedah yang lebih baik.

KERAHAN TENAGA

21. **Tuan Haji Mohammed Yusoff bin Haji Abdul Latiff** minta Menteri Pertahanan menyatakan adakah Kementerian ini bercadang untuk mengadakan program mewajibkan kerahan tenaga kepada semua warganegara Malaysia sebagai persediaan bagi menghadapi zaman-zaman kecemasan seperti yang berlaku di setengah-setengah negara.

Timbalan Menteri Pertahanan (Dato' Abang Abu Bakar bin Datu Bandar Abang Haji Mustapha): Soalan mengenai perkara ini telah pun saya jawab dengan panjang lebar ketika saya menjawab pertanyaan dari Ahli Yang Berhormat dari Bukit Bintang dalam jawapan menggulung perbahasan Rang Undang-undang Perbekalan 1989 pada 9-11-1988. Saya

tidak bercadang untuk menambah apa-apa terhadap jawapan tersebut.

KETUA HAKIM NEGARA—KUASA LANTIKAN

22. **Tuan Sim Kwang** Yang minta Perdana Menteri menyatakan adakah kuasa DYMM Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong untuk melantik dan memecat Lord President serta kuasanya melantik Tribunal-Tribunal berhubung dengan pemecatan Hakim-hakim, dilakukan secara "Royal Prerogative" ataupun kuasa atas nasihat daripada pihak Kabinet.

Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri (Dato' Oo Giri Sun): Kuasa untuk melantik Ketua Hakim Negara adalah terletak kepada Duli Yang Maha Mulia Yang di-Pertuan Agong. Perkara 122e (1) Perlembagaan Persekutuan memperuntukkan bahawa Ketua Hakim Negara hendaklah dilantik oleh Duli Yang Maha Mulia Yang di-Pertuan Agong atas nasihat YAB Perdana Menteri selepas berunding dengan Majlis Raja-Raja.

Yang di-Pertuan Agonglah yang berkuasa memecat Ketua Hakim Negara. Perkara 125 (3) Perlembagaan Persekutuan memperuntukkan bahawa Duli Yang Maha Mulia Yang di-Pertuan Agong bolehlah atas syor Tribunal yang dilantik oleh Baginda memecat Ketua Hakim Negara.

Perlantikan Tribunal adalah dibuat oleh Duli Yang Maha Mulia Yang di-Pertuan Agong atas nasihat Jemaah Menteri. Seorang Menteri yang diberikuasa ini oleh Jemaah Menteri di bawah Perkara 40 (1) bolehlah menasihatkan Duli Yang Maha Mulia Yang di-Pertuan Agong bagi menubuhkan satu Tribunal di bawah

Perkara 125 (3) dan perlantikan Ahli-ahli Tribunal itu.

KEMENTERIAN BARU DI SABAH

23. **Tuan Madatang Morejal** minta Perdana Menteri menyatakan jawapan Kerajaan Pusat terhadap permohonan Kerajaan Negeri Sabah untuk mewujudkan beberapa Kementerian baru di negeri tersebut.

Tuan Othman bin Abdul: Buat masa sekarang, Kerajaan Persekutuan tidak ada rekod yang menunjukkan bahawa permohonan telah dibuat oleh Kerajaan Negeri Sabah untuk pertimbangan bagi mewujudkan Kementerian di negeri tersebut.

KAD PENGENALAN BIRU PALSU

24. **Dr Eng Seng Chai** minta Menteri Dalam Negeri menyatakan bilangan kad pengenalan biru yang palsu yang telah dikesan dan dirampas oleh Polis dan Jabatan Imigresen di Sabah, di Sarawak dan di Semenanjung Malaysia pada tahun 1987 dan pada Jan-Jun 1988. Sila senaraikan pemegang-pemegang kad pengenalan ini mengikut negara asal mereka.

Dato' Megat Junid bin Megat Ayob: Dalam tempoh tersebut sebanyak 341 keping kad pengenalan biru palsu telah dirampas, iaitu 290 di Sabah, 5 di Sarawak dan 46 di Semenanjung. Senarai pemegang mengikut-negara asal adalah seperti berikut:

Indonesia	..	..	..	238
Pilipina..	..	..	..	62
Malaysia	..	..	..	31
Singapura	..	..	..	1
Thailand	..	..	..	1
Pakistan	..	..	..	6
India	..	..	..	2
				341

RANG UNDANG-UNDANG PERBEKALAN 1989

DAN

USUL

ANGGARAN PEMBANGUNAN 1989

Jawatankuasa

Aturan Urusan Mesyuarat dibacakan bagi menyambung semula pertimbangan atas "Rang Undang-undang Perbekalan, 1989 dan Anggaran Pembangunan, 1989 dalam Jawatankuasa sebuah-buah Majlis." (*Hari Pertama*)

Majlis bersidang dalam Jawatankuasa.

(Timbalan Yang di-Pertua *mem-pengerusikan Jawatankuasa*)

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran) : Yang Berhormat Timbalan Menteri, sila cadangkan.

Tuan Mohamed Farid bin Ariffin: Tuan Pengerusi, saya mohon mencadangkan supaya wang sejumlah tidak lebih daripada \$13,811,393,900 yang diperuntukan dalam Anggaran Perbelanjaan Mengurus 1989 di bawah Maksud B.1 hingga B.54 bagi Kementerian-kementerian dan Jabatan-jabatan berkenaan dijadikan Jadual dan wang sejumlah tidak lebih daripada \$7,877,873,40 yang diperuntukkan dalam Anggaran Perbelanjaan Pembangunan 1989 di bawah Maksud P.7, P.9, P.13, P.14, P.16 hingga P.28, P.31, P.33 hingga P.37, P.39 hingga P.42 dan P.44 hingga P.55 bagi Kementerian-kementerian dan Jabatan-jabatan seperti ditunjukkan dalam Buku Anggaran Perbelanjaan Persekutuan 1989 yang dibentangkan sebagai Kertas Perintah 28/1988 dijadikan Anggaran Perbelanjaan.

Saya tidak berhajat untuk memberi ucapan yang panjang dalam peringkat Jawatankuasa ini oleh kerana Menteri

Kewangan telahpun menghuraikan tujuan-tujuan utama mengenai peruntukan Anggaran Perbelanjaan yang dicadangkan itu dalam Ucapan Belanjawan beliau pada 21hb Oktober, 1988 yang lalu. Di samping itu penjelasan-penjelasan lanjut mengenai peruntukan Anggaran Perbelanjaan ini boleh juga didapati dalam penyata Kementerian Kewangan mengenai Anggaran Perbelanjaan Persekutuan 1989 yang dibentangkan sebagai Kertas Perintah 27/1988.

Tuan Pengerusi, saya mohon mencadangkan.

Maksud B.1 B.2 B.3, B.4, B.5, B.6, B.7, B.8, B.9, B.10, B.11, dan B.12 (Jadual)—

Maksud P.7 dan P.8 (Anggaran Pembangunan, 1989)—

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Ahli-ahli Yang Berhormat, di sini ada satu pengumuman. Saya suka hendak mengingatkan Ahli-ahli Yang Berhormat iaitu apabila membahaskan Anggaran Perbelanjaan biasa dan Pembangunan dalam Jawatankuasa Perbekalan, Ahli-ahli Yang Berhormat tidak boleh membahaskan dasar-dasar am dan pentadbiran Kerajaan, tetapi hanya boleh menyentuh dasar khidmatan yang hendak diuntukkan wang itu sahaja.

Ahli-ahli Yang Berhormat hendaklah juga menyatakan pada permulaan ucapan Yang Berhormat, Buku Anggaran Perbelanjaan yang manakah yang dirujuk serta mukasurat berapakah dalam buku itu rujukan dibuat.

Di antara buku-buku rujukan yang berkaitan adalah seperti berikut:

- (i) Kertas Perintah 27/88 'Penyata daripada Kementerian Kewangan mengenai Anggaran Perbelanjaan Persekutuan 1989;

- (ii) Kertas Perintah 28/88 Anggaran Perbelanjaan 1989;

- (iii) Kertas Perintah 29/88 Program dan Prestasi 1989; dan

- (iv) Kertas Perintah 30/88 Jilid I dan Jilid II Senarai Perjawatan dalam Anggaran Perbelanjaan Persekutuan 1989.

Kepala Bekalan B.1 hingga B.12 dan P.7 dan P.8 di bawah Jabatan Perdana Menteri terbuka untuk dibahas. Yang Berhormat dari Bukit Bintang.

4.11 ptg.

Tuan Lee Lam Thye (Bukit Bintang): Tuan Pengerusi, yang pertama saya ingin merujuk kepada Kertas Perintah 28, muka surat 23, Butiran 010000.

Tuan Pengerusi (Tuan D. P. Vijandran): Sebentar Yang Berhormat, muka surat 23?

Tuan Lee Lam Thye: Muka surat 23 di bawah Maksud Bekalan B.1, iaitu Parlimen, muka surat 23, Butiran 010000 atas Program/Aktiviti Urusan Parlimen. Saya hendak membahaskan perkara yang ada-berkaitan dengan Urusan Parlimen.

Bercakap mengenai perkara Urusan Parlimen, saya suka menyentuh pentingnya Parlimen sebagai sebuah institusi untuk mengisi perjuangan dan matlamat demokrasi berparlimen dan memenuhi kehendak dan keperluan rakyat. Selama 17 tahun kami telah memperjuangkan reformasi Parlimen bagi menjadikan Parlimen Malaysia lebih bermakna dan berkesan dalam memperjuangkan demokrasi berparlimen. Parlimen Malaysia hendaklah dapat menyaingi perubahan masa dan keperluan dan membuat reformasi pembaharuan seperti penubuhan Jawatankuasa Kepakaran Parlimen bagi membolehkan Ahli-ahli Parlimen

memahirkan dalam bidang-bidang Kerajaan yang berbeza atau memperkenalkan satu peraturan baru dalam prosedur dan amalan bagi memastikan bahawa Eksekutif dan pihak Menteri adalah lebih bertanggungjawab kepada Parlimen. Dewan Rakyat hendaklah menubuhkan sebuah Jawatankuasa Pilihan Parlimen semua parti yang diketuai oleh Tuan Yang di-Pertua sendiri untuk mengkaji reformasi Parlimen bagi menjadikan Parlimen lebih bermakna dan berkesan untuk memperjuangkan matlamat demokrasi berparlimen.

Yang pertama, Jawatankuasa Pilihan Parlimen Khas ini yang saya ingin mencadangkan di sini haruslah menimbang perkara-perkara yang berikut:

- (i) Memanjangkan masa Urusan Mesyuarat Parlimen. Bilangan Ahli-ahli Parlimen dalam Dewan Rakyat telah bertambah dari 104 ahli dalam tahun 1963 ke 154 dalam tahun 1974 dan sekarang terdapat 177 orang tetapi masa Urusan Mesyuarat Parlimen masih tidak dipanjangkan menurut keperluan bagi menampung pertambahan urusan dan bagaimana menjadikan Eksekutif lebih bertanggungjawab kepada Parlimen.
- (ii) Jawatankuasa Pilihan Parlimen Khas ini haruslah mengkaji tentang peranan dan adakah peranan Parlimen dalam mengawasi kegiatan-kegiatan khususnya mengenai perkara-perkara yang ada berkaitan dengan masa soal-jawab untuk menjadikan para Menteri lebih bertanggungjawab kepada Parlimen.

Hal yang lain yang hendaklah dikaji ialah untuk Jawatankuasa ini

menimbang menubuhkan Jawatankuasa Kepakaran Parlimen bagi membolehkan Ahli-ahli Parlimen mengkhusus dan mengambil bahagian dalam pelbagai proses membuat keputusan mengenai dasar-dasar negara seperti Jawatankuasa Pakar mengenai hal ehwal luar negeri, mengenai kewangan, mengenai pertanian, pelajaran, pengangkutan dan lain-lain.

Satu perkara lain yang haruslah dikaji oleh Jawatankuasa Pilihan Parlimen yang saya cadangkan tadi ialah untuk mengkaji penubuhan Jawatankuasa Perunding Pra-Undang-undang bagi memeriksa dan membetulkan sesuatu Rang Undang-undang sebelum mengemukakannya kepada Parlimen dan Jawatankuasa seumpama itu hendaklah mengandungi ahli-ahli baik daripada Kerajaan mahupun Pembangkang. Yang lain yang haruslah dikaji ialah untuk menganalisisakan ataupun mengkaji pembaharuan dan kemajuan dalam lain-lain Parlimen dan undang-undang yang boleh dipakai di Malajsia yang dapat menyumbang kepada pembaikan Urusan Parlimen.

Tuan Pengerusi, mengenai Hak-hak Parlimen, saya juga ingin menggunakan kesempatan ini untuk menarik perhatian Tuan Pengerusi kepada berbagai pindaan ke atas Peraturan Mesyuarat yang telah dicadangkan oleh pihak Eksekutif baru-baru ini untuk diluluskan oleh Jawatankuasa Peraturan Mesyuarat. Cadangan pindaan ini telah dibentangkan dalam sidang Mesyuarat -Dewan Rakyat yang lalu dan akan dibincangkan oleh Jawatankuasa Peraturan Mesyuarat sebelum dibahaskan dalam Dewan yang mulia ini. Pihak Eksekutif bercadang untuk membuat pelbagai pindaan yang amat kontroversi dan menyekat kepada Peraturan Mesyuarat bukan untuk membaiki lagi fungsi Parlimen dan

keberkesannya dalam menunaikan tugas dan Tanggungjawab Ahli-ahli Parlimen yang dipilih, tetapi sebaliknya cadangan pindaan-pindaan ini jika diluluskan dan diterima oleh Dewan yang mulia ini tidak sahaja akan menimbulkan halangan-halangan kepada Ahli-ahli Parlimen untuk menunaikan tugas-tugas mereka sebagai Wakil Rakyat yang dipilih tetapi juga menjadi satu momokan kepada erti dan tungsi Parlimen sebagai satu forum untuk menyuarakan rasa bimbang, harapan dan aspirasi rakyat.

(Tuan Yang di-Pertua *memengerusikan Jawatankuasa*)

Sebagai satu contoh di sini cadangan pindaan berhubung dengan pengemukaan satu Peraturan Mesyuarat Baru 18 yang memperuntukkan sekatan ke atas mana-mana ahli daripada mencadangkan Penangguhan Dewan bagi membincangkan satu perkara tertentu, kepentingan orang raniai, yang perlu disegerakan akan mengakibatkan lebih banyak sekatan dikenakan ke atas Ahli-ahli Parlimen Pembangkang yang hendak membangkitkan isu-isu mengenai kepentingan-kepentingan tertentu dan kepentingan orang ramai yang perlu disegerakan. Cadangan pindaan yang mengehendaki seseorang ahli yang memohon Penangguhan Dewan hendaklah memberi notis sekurang-kurangnya sehari kepada Tuan Yang di-Pertua sebelum mesyuarat bermula. Ini jelas tidak munasabah kerana dengan memberi notis sekurang-kurangnya satu hari ini, perkara yang dirujuk tidak boleh lagi dianggap sebagai segera.

Pindaan yang memberi kuasa kepada Tuan Yang di-Pertua untuk melantik Ketua Pembangkang jika terdapat keraguan kepada sesiapa yang patut memegang jawatan Ketua Pembangkang adalah amat dikesali

dan harus dibantah. Keraguan tidak boleh timbul kerana parti Pembangkang.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat, perkara itu sedang dirujuk kepada Jawatankuasa Peraturan Mesyuarat dan Jawatankuasa itu belum lagi membincangkan perkara itu. Jika sekiranya perkara itu telahpun dibincangkan dan dipersetujui, barulah Yang Berhormat boleh membincangkan perkara itu dalam masa membahaskan usul itu. Pada masa sekarang ini masih "premature".

Tuan Lee Lam Thye: Tuan Pengerusi, sungguhpun saya sedar bahawa pindaan-pindaan yang dicadangkan oleh pihak Eksekutif ini belum dibincangkan oleh Jawatankuasa Peraturan Mesyuarat, akan tetapi memandangkan bahawa berbagai-bagai pindaan telah pun dibentangkan dalam sesi Parlimen yang lalu dan oleh kerana terdapat berbagai-bagai pindaan yang boleh disifatkan sebagai amat kontroversi maka saya ingin mengambil peluang dalam membahaskan butiran-butiran yang berkaitan dengan Urusan Parlimen untuk menghuraikan pandangan-pandangan pihak Pembangkang terhadap berbagai-bagai pindaan yang telah dicadangkan oleh pihak Eksekutif.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat boleh memberi ucapan ataupun memberi teguran bila usul itu dibentangkan kelak dan dipersetujui. Kalau usul itu tidak dipersetujui, apakah gunanya Yang Berhormat sekarang ucapkan perkara itu?

Tuan Lee Lam Thye: Sungguhpun pihak DAP akan mengambil bahagian dalam perbahasan sekiranya Jawatankuasa itu menyampaikan satu laporan untuk perbahasan ini, akan tetapi saya ada menyatakan tadi bahawa saya cuma hendak mengambil peluang

untuk menyarankan pandangan-pandangan pihak Pembangkang terhadap perkara itu sungguhpun saya tidak bercadang untuk memberikan details ataupun butir-butir dalam perbincangan saya ini. Yang sebenarnya, saya cumalah ingin menyampaikan pandangan-pandangan pihak DAP terhadap perkara ini.

Tuan Pengerusi, maka saya ingin melafazkan harapan bahawa apabila Jawatankuasa Peraturan Mesyuarat, apabila dikehendaki untuk membincangkan pindaan-pindaan yang kontraversi itu, saya berharaplah bahawa Jawatankuasa akan memberikan peluang kepada wakil dari pihak Pembangkang untuk menyampaikan pandangan-pandangannya memandangkan bahawa pindaan-pindaan yang dicadangkan itu adalah sangat serius dan memberi kesan yang amat buruk terhadap pelaksanaan tugas-tugas Ahli-ahli Parlimen.

Tuan Pengerusi, sekarang saya ingin merujuk kepada Butiran 02000 yang terkandung dalam muka surat 35, iaitu mengenai Perbadanan Perusahaan Berat (HICOM), oleh kerana Jabatan Perdana Menteri meminta kelulusan Parlimen untuk sejumlah \$306.246 juta bagi pelbagai projek industri HICOM ataupun Perbadanan Perusahaan Berat. Kami ingin mengambil peluang ini untuk melahirkan perhatian yang berat mengenai pelbagai masalah yang menghadapi HICOM yang mana jika ia tidak diatasi, ia tidak sahaja akan berakhir dengan kegagalan, tetapi juga akan mengenakan satu pukulan yang hebat kepada usaha-usaha Malaysia untuk memasuki bidang industri berat dan mungkin akan memusnahkan semua sekali harapan untuk menjadi sebuah negara perindustrian baru.

Semenjak ianya dibentuk dalam tahun 1980, HICOM telah meminjam

dan membelanjakan dengan banyaknya untuk semua projek besar yang mana ini tidak satupun yang menguntungkan. Pihak HICOM dijangka membina asas industri berat bagi Malaysia tetapi ia berakhir sebagai raksasa yang laparkan wang. Dalam laporan tahunan yang berakhir pada 31hb Mac, 1987 yang merupakan taporan terakhir yang pernah dikeluarkan oleh HICOM, HICOM telah mengalami kerugian terkumpul sebanyak \$206.4 juta. Kerugian syarikat adalah disebabkan oleh berbagai faktor seperti perancangan yang lemah, pengurusan yang tidak berpengalaman dan suasana ekonomi yang teruk.

Dalam menjawab satu soalan yang dibangkitkan oleh saya dalam Parlimen, saya diberitahu oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri bahawa sehingga 29hb Februari, 1988, sejumlah 11 projek yang melibatkan jumlah pelaburan \$2,175.61 juta diuruskan oleh HICOM. Wang telah dilaburkan dalam pelbagai industri, akan tetapi tidak satu pun yang menunjukkan tanda-tanda menguntungkan. Sebaliknya, industri-industri itu mengalami kerugian yang amat serius. Antara satu-satunya projek HICOM yang utama ialah kilang besi PERWAJA, Trengganu; Kilang Simen Kedah dan Projek Kereta Nasional, iaitu PROTON. Ketiga-tiga projek ini mengalami kerugian yang begitu besar dan menurut satu jawapan yang diterima oleh wakil dari Bandar Kuching baru-baru ini, Dewan ini diberitahu bahawa sehingga 31hb Mac, 1987 perusahaan Automobil Nasional (PROTON) mengalami kerugian \$39.4 juta.

Kedua, Kedah Simen mengalami kerugian \$68.6 juta dan PERWAJA, Trengganu mengalami kerugian \$157.6 juta. Ini tidak dapat dinafikan bahawa kerugian yang dialami oleh HICOM dan juga industri-industri yang

disebutkan oleh saya tadi adalah sangat serius dan akibat daripada kerugian kewangan ratusan juta ringgit yang dialami oleh ketiga-tiga projek ini, Kerajaan terpaksa mengambil satu keputusan untuk meminta tenaga pakar sektor swasta untuk menguruskan kesemua 3 projek ini. Inilah satu langkah yang baik, tetapi di samping 3 projek ini yang mana pengurusannya perlu diperbaiki, kini terdapat projek-projek HICOM yang lain yang perlu diberikan perhatian dan tenaga pakar sektor swasta dikehendaki untuk menguruskan projek-projek itu dengan lebih cekap.

Antara projek-projek HICOM ini ialah projek HICOM-HONDA, di Sungai Petani; Projek HICOM-YAMAHA di Shah Alam dan Projek HICOM-SUZUKI di Butterworth—kesemuanya ini terlibat dalam mengeluarkan enjin-enjin motosikal. Kami ingin bertanya sama ada Kerajaan akan juga meminta bantuan dari pihak swasta untuk menguruskan ketiga-tiga projek ini. Dari pengajaran yang Kerajaan telah mempelajari dari 3 projek utama di bawah HICOM iaitu PERWAJA, PROTON dan Kedah Simen, adalah wajar pihak HICOM mengambil langkah-langkah positif untuk mencegah projek-projeknya daripada mengalami kerugian kewangan selanjutnya.

Satu cara yang berkesan untuk mencapai ini ialah membaiki penguisannya oleh kerana HICOM tidak mempunyai tenaga pekerja yang mahir dan berpengalaman dalam amalan perniagaan untuk mengendalikan projek-projek di bawah HICOM. Dalam hubungan ini, Kerajaan patut melantik ahli-ahli perniagaan yang berpengalaman dari sektor swasta untuk menguruskan semua projek HICOM. Kerajaan tidak boleh bergantung kepada kakitangan-kakitangan awam yang tidak mempunyai pengalaman perniagaan

untuk menguruskan mana-mana projek ataupun industri di bawah HICOM.

Saya pasti ramai ahli perniagaan yang berpengalaman akan gembira dan merasa bangga untuk memainkan peranan mereka dalam sektor awam dan menyumbang ke arah pembinaan negara. Dengan menggajikan ahli-ahli perniagaan yang berpengalaman dari sektor swasta untuk berkhidmat dalam HICOM dan menguruskannya, mereka juga akan berupaya mencurahkan pengetahuan dan pelajaran teknik kepada pegawai-pegawai bumiputera yang tidak mempunyai pengalaman dalam pengurusan projek.

Tuan Pengerusi, perkara lain yang saya ingin menyentuh dalam perbincangan ini ialah mengenai Maksud Bekalan B.4, Suruhanjaya Pilihanraya dan saya ingin menarik perhatian Tuan Pengerusi, kepada muka surat 26. Saya hendak bercakap atas Butiran 010200 mengenai Pendaftaran Pemilih dan Penyemakan Daftar-daftar Pemilih.

Di bawah perkara pendaftaran pemilih dan semakan daftar pemilih, kami rasa bahawa masanya telah tiba bagi Kerajaan dan khususnya Kabinet untuk menyemak keseluruhannya pendaftaran pemilih dan semakan daftar-daftar pemilih yang sekarang dijalankan oleh Suruhanjaya Pilihanraya. Kami merasa bahawa semakan itu perlu kerana sistem pendaftaran pemilih sekarang perlu diberhentikan dan diganti dengan satu sistem yang lebih cekap yang menjamin pendaftaran maksimum semua pemilih-pemilih yang layak.

Saya sering menyuarakan dan memperjuangkan perubahan kepada sistem pendaftaran pemilih yang ada sekarang sejak saya dipilih ke dalam Parlimen. Ini adalah kerana sistem sekarang didapati sangat tidak memuaskan kerana ia tidak membantu

memaksimumkan pendaftaran pemilih yang layak. Kita ambil sebagai contoh, langkah pendaftaran pemilih baru yang dikendalikan oleh Suruhanjaya Pilihanraya mulai 14hb Jun hingga 26hb Julai pada tahun ini. Sambutan kepada pendaftaran pemilih ini sangat mendukacitakan yang menyebabkan Setiausaha Suruhanjaya Pilihanraya membuat satu kenyataan mengulas sambutan yang amat dingin, yang amat merosot dari pemilih-pemilih yang layak.

Menurut Setiausaha Suruhanjaya Pilihanraya yang membuat kenyataan pada 12hb Julai pada tahun ini, beliau berkata bahawa sehingga masa itu kurang dari 100,000 orang yang didaftarkan sebagai pemilih baru walaupun Suruhanjaya Pilihanraya menjangka untuk mendatar sebanyak 400,000 orang daripada anggaran 800,000 orang yang layak didaftarkan ke dalam daftar pemilih. Menurut beliau, sambutan begitu kurang yang menyebabkan Suruhanjaya Pilihanraya terpaksa membuka semula pusat-pusat pendaftaran dalam Jabatan-jabatan Kerajaan bagi membolehkan lebih ramai kakitangan Kerajaan mendaftarkan diri mereka.

Kami menghargai keikhlasan Setiausaha Suruhanjaya Pilihanraya apabila mengulas sambutan yang mendukacitakan kepada kempen-kempen pendaftaran pemilih. Akan tetapi, pada masa yang sama kami hendak menegaskan kepada Suruhanjaya Pilihanraya bahawa ia patut memikul tanggungjawab yang penuh atas sambutan yang mengecewakan bagi pendaftaran dari bakal-bakal pemilih. Ini adalah kerana sistem yang ada sekarang yang terhad kepada 42 hari sahaja, menjadikan sangat sukar dan sulit bagi mana-mana bakal pemilih untuk mendaftarkan diri. Pengumuman-pengumuman mengenai pendaftaran selama 42 hari itu juga tidak mencukupi.

Sistem sekarang saya berpendapat tidak membantu sama sekali untuk menambah sebanyak mungkin pemilih-pemilih berdaftar kerana had tempoh 42 hari untuk pendaftaran dan kesukaran mendapatkan borang-borang pendaftaran. Pembukaan pusat-pusat statik oleh Suruhanjaya Pilihanraya dalam tempat-tempat seperti Dewan Orang Ramai dan pondok-pondok Rukun Tetangga tidak mencukupi kerana masa pendaftaran di pusat-pusat statik ini terhad kepada masa-masa tertentu sahaja yang mana mungkin adalah tidak sesuai kepada pemilih-pemilih yang layak untuk mendaftarkan diri mereka.

Pihak kami banyak mengkritik sistem pendaftaran pemilih yang ada sekarang kerana sistem sekarang didapati tidak sahaja tidak memuaskan tetapi juga sama sekali tidak menyumbang kepada pertambahan ke jumlah maksimum pendaftaran pemilih. Sistem sekarang patutlah diganti dengan satu sistem yang lebih cekap yang patut menyediakan:

- (i) pendaftaran wajib untuk semua pemilih yang layak dan pendaftaran itu hendaklah dijalankan sepanjang tahun dan tidak terhad kepada 42 hari sahaja;
- (ii) Suruhanjaya Pilihanraya hendaklah menggunakan perkhidmatan Jabatan Pos dalam pendaftaran pemilih-pemilih yang layak, dan mempamerkan daftar-daftar pemilih. Ini didapati berjaya dilaksanakan di negara New Zealand dan patutlah ditimbang untuk dilaksanakan di negara kita;
- (iii) untuk menyediakan borang-borang pendataran di Pejabat-pejabat Pos, Perpustakaan Awam, bangunan-bangunan Mahkamah, semua Pihak Berkuasa Tempatan dan

tempat-tempat awam yang terpilih supaya pemilih-pemilih yang layak boleh mengisikan dan mendaftarkan diri mereka

Masalah sambutan yang mengecewakan akan terus menjadi satu masaJah yang berlarutan melainkan sistem sekarang yang tidak memuaskan itu diperbetulkan dan diganti dengan satu sistem yang lebih efisien atau yang lebih cekap.

Saya menyeru Kerajaan terutamanya Kabinet supaya menimbang dengan serius cadangan-cadangan di atas dan menyediakan lebih banyak peruntukan kepada Suruhanjaya Pilihanraya bagi memperkenalkan satu sistem pendaftaran pemilih yang lebih cekap dan untuk menyemak daftar pemilih.

Hak untuk mengundi adalah hak setiap warganegara bagi memastikan tidak sahaja siapakah wakil rakyat untuk mereka yang patut dipilih tetapi yang lebih penting ke arah masa depan negara kita. Sebagai sebuah negara yang komitted dan terikat dengan demokrasi berparlimen, Kerajaan tidaklah patut teragak-agak untuk memperkenalkan satu sistem pendaftaran pemilih yang lebih efisien untuk menjamin pendaftaran maksimum pemilih-pemilih yang layak dan melengkapkan mereka dengan hak untuk mengundi dan memberi makna kepada proses demokrasi di negara kita.

Yang akhirnya, Tuan Pengerusi, saya juga ingin menyentuh sedikit mengenai Maksud B.7 di bawah Jabatan Perdana Menteri iaitu yang terkandung dalam muka surat 35, Butiran 03500 mengenai Perumahan Awam Wilayah Persekutuan.

Saya ingin menyentuh masalah perumahan awam di Kuala Lumpur yang menjadi perkara pokok dalam kehidupan di ibu negara ini. Saya

nampak dalam Kertas Perintah 28 ini di bawah Jabatan Perdana Menteri, Maksud Pembangunan P.7, peruntukan pinjaman perumahan untuk Kuala Lumpur bagi tahun 1989 ialah \$4.5 juta apabila berbanding dengan pinjaman tahun 1988 yang berjumlah \$6.5 juta.

Perkara ini saya ingin menyebut di sini mengenai masalah perumahan awam adalah kerana menurut senarai menunggu permohonan rumah yang didaftar dengan Dewan Bandaraya Kuala Lumpur ialah 52,161 orang pemohon Untuk menyewa rumah pangsa atau rumah kos rendah manakala yang memohon membeli ialah 70,623 orang -pemohon dan jumlah kesemua ialah 122,784 orang, maka peruntukan pinjaman perumahan bagi menyediakan rumah-rumah untuk mereka yang masih belum mempunyai rumah tidak dapat menampung atau memenuhi jumlah pemohon. Bagi menjawab kepada permasalahan kekurangan rumah dalam Wilayah Persekutuan ini, maka sewajarnya peruntukan pinjaman perumahan ini ditambah lagi. Selagi Kerajaan tidak menyediakan peruntukan secukupnya bagi mengatasi masalah kekurangan rumah dalam Dewan Bandaraya, maka selama itulah masalah perumahan akan menjadi satu masalah berterusan.

Di samping itu, Kerajaan patut meninggikan lagi kuota unit rumah kos rendah untuk disewa. Kuota 20% yang ada sekarang tidak mencukupi. Ini kerana bukan semua pemohon mampu atau berupaya membeli rumah. Jumlah mereka yang memohon menyewa semakin bertambah setiap tahun sedangkan unit untuk disewa adalah tidak mencukupi.

Berhubung dengan perjanjian penyewaan rumah pangsa Dewan Bandaraya Kuala Lumpur. Saya difahamkan Tuan Pengerusi, bahawa sehingga kini naskah ataupun

perjanjian penyewaan masih belum diterima oleh para penyewa meskipun mereka sudah menduduki atau menghuni rumah pangsa itu selama bertahun-tahun. Dokumen perjanjian amat penting bagi para penyewa kerana di dalamnya terdapat semua syarat-syarat penyewaan yang tersentuh oleh pihak berkuasa yang berkenaan. Itulah sebab mengapa ramai penyewa tidak memahami syarat-syarat yang terkandung dalam dokumen perjanjian penyewaan dan mereka tanpa menyedari telah melanggar syarat-syarat yang berkaitan.

Atas Butiran 03600 mengenai Pengawasan Penempalan Setinggal di dalam Wilayah Persekutuan ini yang juga terkandung dalam muka surat 35, di mana satu peruntukan \$3 juta dikehendaki untuk pengawalan penempatan setinggal di Wilayah Persekutuan.

Saya ingin menyebut sedikit tentang 1-2 masalah yang sentiasa diberitahu kepada saya oleh para setinggal yang menduduki dalam kawasan saya. Pertamanya pemohon setinggal-setinggal untuk memperbaiki rumah-rumah mereka yang didapati sudah uzur dan dalam keadaan yang rosak menurut prosidur sekarang, para setinggal perlu mematuhi beberapa syarat atau mengemukakan dokumen-dokumen tertentu seperti kad bancian, pelan rumah dan kawasan, gambar dan lain-lain kepada Direktorat Penguatkuasaan Dewan Bandaraya sebelum permohonan mereka diluluskan. Biasanya kelulusan itu diberikan dalam tempoh tertentu dan setinggal tidak dibenarkan sama sekali membesarkan rumah mereka.

Apa yang saya hendak membangkitkan di sini ialah seringkali terdapat permohonan yang lewat diproses dan setinggal-setinggal berkenaan terpaksa menunggu begitu

lama sebelum kelulusan diberikan. Mereka tidak boleh membaiki rumah mereka sebelum kelulusan dikeluarkan. Ini menyulitkan setinggal-setinggal kerana mereka terpaksa berdepan dengan berbagai masalah seperti cuaca buruk dan rumah tidak lagi sesuai untuk diduduki. Oleh itu saya minta supaya pihak berkenaan memberikan kelonggaran dengan membenarkan mereka membaiki segera rumah mereka apabila telah disahkan dan dilawati oleh pegawai-pegawai berkenaan.

Keduanya, mana-mana kawasan setinggal yang masih belum ditandakan untuk dimajukan dalam masa beberapa tahun akan datang, perlulah dibiarkan buat sementara dan tidak perlu disuruh berpindah terlalu awal. Banyak berlaku, apabila sesuatu kawasan telah berjaya diusir keluar, kawasan tersebut terbiar kosong hingga bertahun-tahun tanpa dimajukan. Jika ia benar-benar hendak digunakan maka barulah diminta setinggal-setinggal mengosongkan tempat mereka, itupun setelah mereka dipastikan bahawa terdapat tempat tinggal baru atau tempat tinggal alternative untuk mereka.

Apa yang pihak Kerajaan harus memberi tumpuan ialah mana-mana setinggal yang menduduki kawasan-kawasan rendah seperti di tepi sungai-sungai, maka ia perlu mencari jalan memindahkan segera mereka. Memang tidak boleh dinafikan, ramai orang yang menjadi mangsa ancaman banjir dalam Wilayah Persekutuan ini ialah setinggal-setinggal. Kerajaan harus mengatur program penempatan mereka ke kawasan lain yang sesuai dan tetap atau sementara dari menjalani kehidupan di tepi sungai dan kawasan rendah,

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat dari Pasir Mas.

4.48 ptg.

Tuan Haji Ibrahim bin Ali (Pasar Mas): Tuan Pengerusi, saya ingin turut mengambil bahagian dalam perbincangan di peringkat Jawatankuasa ini dengan memilih beberapa perkara yang saya kira perlu mendapat perhatian pihak-pihak yang berkenaan.

Pertama, Tuan Pengerusi, mengenai dengan Maksud B. 1 —Parlimen, muka surat 23, Butiran 010000 iaitu Urusan Parlimen.

Saya tidak bercadang untuk membangkitkan masalah Peraturan Mesyuarat dalam sidang Dewan Rakyat kerana perkara ini sedang dirujuk kepada pihak Jawatankuasa, tetapi yang saya ingin menarik perhatian Tuan Pengerusi ialah apabila Dewan Rakyat bersidang dan Wakil Rakyat-Wakil Rakyat yang dipilih oleh rakyat mengambil bahagian dalam setiap perbincangan dan Dewan Rakyat ini merupakan satu Dewan yang mulia, yang tertinggi dalam negara ini sudah barang tentu pengundi-pengundi ataupun rakyat di seluruh negara ingin mengetahui tentang perjalanan persidangan dan perkara-perkara yang dibangkitkan dalam perbincangan Dewan Rakyat ini.

Saya berpendapat Tuan Pengerusi, sudah sampai masanya pihak pengurusan Dewan Rakyat ataupun Dewan Negara, iaitu Parlimen ini yang diketuai oleh Yang di-Pertua Dewan Rakyat dan Yang di-Pertua Dewan Negara supaya mencari jalan bagi membolehkan Persidangan Parlimen ini dapat disebar untuk pengetahuan rakyat dengan seluas-luasnya.

Kita dapati seperti sidang Dewan Rakyat sekarang ini sudah tidak ada lagi Laporan Parlimen yang pernah atau lazim diadakan oleh RTM. Yang diadakan sekarang ini ialah petikan-petikan ringkas melalui Warta Berita.

Dalam siaran Laporan Sidang Parlimen dahulu pun kita dapati laporan-laporan begitu terhad yang kita dengar jawapan-jawapan dari pada pihak Kerajaan iaitu Menteri-menteri ataupun sebagainya. Laporan dalam akhbar-akhbar juga begitu terhad di mana perkara-perkara yang dibangkitkan oleh Ahli-ahli Dewan Rakyat biasanya sama ada dari penyokong Kerajaan, Pembangkang ataupun sesiapa sahaja yang kadang-kadang kita dapati ianya dijawab oleh pihak Menteri dengan tidak memberi latar belakang yang cukup perkara-perkara yang dibangkitkan oleh Ahli-ahli Parlimen ini.

Maka sudah barang tentulah jika ini berterusan rakyat tidak dapat menilai tentang kewibawaan Dewan Rakyat kita ini. Kita kira amat wajar seluruh rakyat negara ini mengetahui dengan se jelas-jelasnya isu-isu yang dibangkitkan, perkara-perkara yang diperbincangkan dan diputuskan dalam Dewan ini, bukan setakat keputusan yang mereka tahu tetapi perkara-perkara yang dibincang dengan secara terperinci.

Tuan Pengerusi, itulah perkara yang saya kira mengenai dengan B.1, Parlimen yang saya kemukakan ini dan merayu kepada pihak akhbar supaya memberi ruang yang , seluas-luasnya, dengan seadil-adilnya membuat liputan-liputan mengenai dengan perkara-perkara yang dibangkitkan seperti yang saya sebutkan tadi.

Tuan Pengerusi, perkara yang kedua adalah mengenai dengan B.7, muka surat 31—Pentadbiran iaitu Butiran 010800 Biro Tata Negara.

Tuan Pengerusi, Biro Tata Negara ini diwujudkan kalau tidak silap saya, di zaman Allahyarham Tun Abdul Razak. Biro ini diasaskan pada waktu itu ialah supaya diadakan satu Biro dengan tenaga penceramah untuk

memberi ceramah-ceramah khususnya kepada para pelajar pada waktu itu dan memberi kesedaran kepada pelajar-pelajar di dalam dan luar negeri. Tetapi setelah beberapa tahun berjalan kita dapati Biro Tata Negara ini sudah melencong tujuan asalnya. Sebab itu kita lihat Biro Tata Negara beberapa tahun kebelakangan ini selain daripada apa yang kita harapkan boleh menimbulkan kesedaran para peiajar ataupun sesiapa sahaja yang menjadi sasaran kepada peranan Biro Tata Negara, iaitu melahirkan kesedaran dan kasih kepada negara tetapi kini timbul banyak rungutan dan kritikan. Biro Tata Negara ini dalam memainkan peranan untuk membawa kesedaran kepada rakyat terutamanya dengan memberi kursus kepada kumpulan-kumpulan sasar, di samping itu diselit-setit dengan persoalan-persoalan politik yang bukan sahaja menyerang pihak-pihak luar tetapi juga kadang-kadang timbul masalah sesama sendiri di kalangan pemimpin-pemimpin yang cuba hendak ditonjolkan melalui program Biro Tata Negara ini.

Tuan Pengerusi, saya membangkitkan perkara ini supaya biarlah Biro Tata Negara ini berfungsi sebagaimana sewajarnya sesuai dengan wang belanja yang diperuntukan begitu besar, supaya Biro ini boleh memainkan peranan yang utama iaitu menimbulkan kesedaran di kalangan pelajar ataupun golongan-golongan sasar supaya ianya mencintai agama, bangsa dan tanahair serta tidak dipolitikkan oleh golongan tertentu.

Inilah yang lebih penting daripada ianya diperalatkan, dipergunakan secara tidak langsung oleh mana-mana pihak tanpa prejudis kepada sesiapa sekalipun.

Tuan Pengerusi, selain daripada itu, saya ingin menyentuh juga di bawah B.7, Butiran 02000 Unit Perancang

Ekonomi, 03000 Unit Penyelarasan Pelaksanaan dan 07000 Unit Penyelidikan Sosio Ekonomi yang saya kira di antara tiga unit yang begitu penting di bawah Jabatan Perdana Menteri. Unit-unit ini bertanggungjawab bukan sahaja membuat penyelidikan mengenai dengan perkembangan sosio-ekonomi negara kita dengan secara terperinci dan tepat dan kelangsungan itu dilakukan pula perancangan ekonomi, yang kemudian disusuli dengan penyelarasan pelaksanaan.

Pernah di dalam perbahasan Dewan Rakyat ini pada tahun lalu saya mencadangkan supaya Unit Perancang Ekonomi dan Unit Penyelarasan Pelaksanaan disatukan. Walaupun sekarang ini, unit-unit ini di bawah Jabatan Perdana Menteri di bawah bumbung yang sama tetapi dari segi peranannya, pengurusanannya ianya masih berasingan. Maka sebab itu kita dapati ada ketika-ketika di mana percanggahan berlaku apabila sesuatu perancangan ekonomi itu dibuat, apabila dilangsungkan perlaksanaannya, kita dapati timbulnya masalah pelaksanaan yang harusnya perkara ini sudah pun difikirkan di waktu sesuatu projek itu dilancarkan. Begitu jugalah dengan peranan Unit Penyelidikan Sosio Ekonomi ini. Maka sebab itu saya berpendapat tiga-tiga unit ini haruslah disusun semula, haruslah dikaji peranannya supaya setiap projek ekonomi negara yang hendak dilaksanakan tidak timbul lagi kegagalan-kegagalan yang pernah kita alami sebelum ini.

Tuan Pengerusi, berhubung dengan itu juga, saya ingin menyentuh mengenai dengan Butiran 02000 mukasurat 35 iaitu Perbadanan Perusahaan Berat Malaysia Berhad ataupun HICOM.

HICOM ini salah satu daripada perbadanan yang menjadi aspirasi nasional untuk membawa negara kita

menuju ke alam ataupun ke bidang perindustrian, sesuatu langkah yang memang tidak pernah diungkit oleh mana-mana pihak, malah mendapat sokongan seluruh rakyat. Tetapi yang melangnya apabila HICOM menjalankan beberapa projek industri berat, kita dapati projek-projek industri berat yang dijalankan sekarang ini menempuh kegagalan. Kegagalan ini bukan sedikit. Kegagalan ini melibatkan ribuan juta ringgit wang negara iaitu wang rakyat. Apakah sebab perkara ini berlaku. Apakah sebelum ini perancangan tidak dibuat dengan begitu rapi oleh pihak-pihak yang terlibat termasuk unit-unit yang saya sebutkan tadi di bawah Jabatan Perdana Menteri. Kita dapati sebagaimana contoh Proton Saga, PERWAJA dan Sabah Gas, ini semua di antara projek-projek yang sudah pun melibatkan ribuan ringgit.

Apa yang kita harap dahulu yang menjadi impian rakyat, yang menjadi impian kita semua ialah projek-projek ini bukan sahaja mencapai kejayaan kalau pun tidak besar tetapi pada masa yang sama dapat mewujudkan peluang-peluang pekerjaan kepada para siswazah yang menganggur, lcepada rakyat negara kita walaupun yang tidak ada kelulusan sebagai buruh-buruh kasar dan sebagainya. Tetapi kalau dibandingkan dengan wang yang sudah dibelanjakan selama ini tidaklah memadai sebab kita dapati peluang-peluang pekerjaan tidaklah sebegitu besar kalau dibandingkan dengan ribuan juta yang dilaburkan selama ini. Kalau kita bandingkan seperti peruntukan-peruntukan yang diberikan kepada Kementerian-kementerian lain, walaupun tidak banyak seperti di bawah projek industri kampung, pembukaan tanah-tanah oleh Kementerian Pembangunan Wilayah, peruntukan walaupun tidak begitu besar, tetapi banyak peluang-peluang perkerjaan dapat diwujudkan. Tetapi di bidang

HICOM kita lihat ianya amat malang sekali. Memang ada peluang-peluang pekerjaan tetapi ianya tidaklah memadai kalau kita lihat dengan peruntukan belanja yang dibelanjakan selama ini.

Sebagai contoh seperti Proton Saga tidak ada siapa yang tidak bangga dengan kereta nasional ini. Tetapi waktu perancangan ini dibuat, kalau tidak silap saya, kilang untuk Proton saga ini dibuat untuk 120,000 unit pada tahun 1982 manakala kita tahu pertnintaan kereta negara kita hanya untuk 100,000 unit dan dijangka pada tahun 1982 kita dapat mengeluarkan 80,000 unit, itupun garis untuk dijual ataupun harga pasaran untuk dijual ialah sebanyak \$23,000 satu unit. Kita dapati begitu banyak sekali Kerajaan terpaksa menanggung beban subsidi untuk kereta Proton Saga ini di mana cukai-cukai dikecualikan.

Manakala sekarang ini sudah tahun" 1988 dan kita dapati Proton Saga hanya dikeluarkan sebanyak 25,000 unit. Kalau pada tahun 1982 kita terpaksa memberi subsidi begitu banyak dan sekarang ini tahun 1988 dengan jumlah keluaran hanya 25,000 unit, bagaimanakah kos subsidi untuk kereta Proton saga ini. Dan kita dapati pula usaha-usaha untuk meluaskan pekerjaan dan meningkatkan penyertaan bumiputera juga turut menempuh kegagalan di mana kita lihat baru-baru ini sudahpun ada penyusunan semula di mana terpaksa dibawa masuk pakar-pakar daripada Jepun.

Saya mendesak Kerajaan supaya teliti terutamanya dengan Mitsubishi yang menjadi rakan kongsi. Mitsubishi kita tahu adalah sebuah syarikat gergasi di Jepun. Mereka juga mempunyai kepentingan, mereka juga membuat kereta di Jepun dan mereka juga memasarkan kereta-kereta mereka di luar daripada negeri Jepun. Sudah barang tentu dalam pasaran

antarabangsa, mereka mestilah memastikan keutamaan mereka dahulu. Hari ini kita pertanggungjawabkan sepenuhnya kepada pihak Jepun. Dan bagaimanakah masa depan Proton Saga ini? Kita tetap bangga dengan kereta Proton Saga ini kerana kereta nasional. Kita pun tidak tahu berapa banyak komponen yang dibuat di dalam negeri kita sekarang ini, tetapi pokoknya apakah masa depan Proton Saga ini selain daripada kebanggaan sebagai kereta nasional kita dengan pertukaran nilai Ringgit yang jatuh, dengan kenaikan Yen sekarang ini, berapa banyak terpaksa kita tanggung. Tetapi semua ini boleh kita telan. Saya rasa rakyat botech terima semua ini jika sekurang-kurangnya dapat juga peluang pekerjaan yang luas untuk para siswazah yang menganggur. Tuan Pengerusi

Menteri Kerjaraya (Dato' S. Samy Vellu): *(Bangun)*

Tuan Pengerusi: Ya, Yang Berhormat.

Dato' S. S a m y Vellu: Tuan Pengerusi, seperti apa dikatakan oleh Ahli Yang Berhormat tadi — saya suka meminta sedikit penjelasan — adakah Yang Berhormat tahu apakah tindakan Kerajaan. Tindakan Kerajaan itu untuk mendapat lebih pengalaman dalam pengurusan dalam syarikat itu, bukan kita akan menyerahkan hak kita kepada mereka, itu yang pertama. Yang kedua, saya tidak mahu rakyat jelata di dalam tanahair ini salah taham atas tindakan-tindakan yang telah diambil oleh Kerajaan. Kerajaan setakat ini menjalankan beberapa tindakan untuk memperbaiki keadaan dan juga mengambil perhatian kepentingan rakyat jelata yang sedia ada. Saya percaya Ahli Yang Berhormat boleh "juga mengambil perhatian.

Tuan Haji Ibrahim bin Ali: Terima kasih, Tuan Pengerusi, dan terima

kasih kepada Yang Berhormat Menteri Kerjaraya. Saya akur dengan pandangan Yang Berhormat itu. Saya juga sedar bahawa betapa pentingnya kita belajar teknologi pengurusan daripada pihak luar tetapi saya hanya mengingatkan perkara ini dalam Dewan yang mulia supaya catatan-catatan ini diambil perhatian. Sebab kita ini manusia, sebagai manusia sudah tentu kadang-kadang walaupun kita hendak mencapai sesuatu, kita akan menempuh kegagalan dan kalau berlaku kegagalan, bukan bererti semua pihak mengecam di atas kegagalan itu. Tetapi kita percaya dengan sikap terbuka untuk menerima pandangan-pandangan yang baik, saya percaya perkara ini akan mendapat sambutan pada masa depan. Ini niat dan harapan kita. Sebab ianya terlalu berat ditanggung oleh negara jika kita gagal. Tetapi kalau kita berjaya, sudah tentu ianya membanggakan kita semua. Ini dari segi tujuan yang saya bangkitkan mengenai dengan projek HICOM. Sebab itu pada masa-masa depan

Tuan Haji Bujang bin Haji Ulis: *(Bangun)*

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat dari Simunan bangun.

Tuan Haji Bujang bin Haji Ulis: Mengikut kajian Yang Berhormat dari Pasir Mas dari beberapa projek HICOM sekarang, berapakah yang benar-benar rugi dan kalau rugi seluruhnya, berapa jumlah itu pertama. Kedua, setujukah Yang Berhormat dengan saranan saya sekiranya satu billion ringgit yang ada pada HICOM projek sekarang, kita serahkan kepada Ahli Yang Berhormat di sini, satu orang satu juta untuk dilaburkan. Mungkin satu orang dapat memberi kerja kepada 30 orang siswazah menganggur. Jadi, kalau 177 orang, mungkin dekat beberapa ribu siswazah menganggur dapat kita

employ. Macam mana saranan saya itu, bolehkah diterima?

Tuan Haji Ibrahim bin Ali: Tuan Pengerusi, soalan pertama bolehlah saya beri pandangan saya, mungkin tidak tepat, tetapi saya rasa boleh saya memberi jawapan. Perkara yang kedua daripada Yang Berhormat dari Simunan tadi, saya kira itu pertanyaan yang tidak serius. Jadi, saya rasa tidak payahlah jawab. Tetapi yang pertama mengenai dengan projek-projek yang saya sebutkan tadi menempuh kegagalan seperti Proton Saga yang sudah hampir seribu juta ringgit kalau tidak silap saya dan PERWAJA Terengganu yang bernilai \$1.6 billion kita tahu dan sekarang ini Kerajaan terpaksa menubuhkan satu syarikat untuk mengambil atih PERWAJA Terengganu ini yang dipimpin oleh Encik Eric Chia, kalau tidak salah saya, iaitu taukeh UMW dan saya tidak tahu apakah strategi yang akan digunakan. Tetapi itu cukup menunjukkan bahawa PERWAJA Terengganu sudah mengalami masalah kerana terdapat jentera-jentera yang dibeli untuk projek PERWAJA di Terengganu tidak dapat diguna. Ini saya katakan tadi soal perancangan dalam melaksanakan beberapa projek. Bagaimana cara projek ini hendak diselamatkan, kita pun tidak tahu. saya dengar ura-ura supaya diswastakan juga dengan cara penswastaaan ataupun apa konsep saya dan berapa harga kita tidak tahu.

Begitu juga sabah Gas Methanol di Sabah yang kalau tidak silap saya, Kerajaan meminjam daripada Jepun sebanyak US\$700 juta. Hari ini Yen sudah naik, bererti kalau kita kira kali, sudah tentulah banyak mungkin \$2 billion lebih dan memang kita tahu harga gas jatuh satu ketika dan sekarang ini harga pasaran telah pulih. Tetapi kita dengar sudah ada cadangan-cadangan daripada syarikat-syarikat tertentu untuk mengambil alih

projek ini dengan harga-harga tertentu. Kita harap juga Kerajaan benar-benarlah teliti sebelum membuat keputusan. Sebab itu kita menyarankan supaya Unit-unit Penyelidikan, Perancangan Ekonomi dan Penyelarasan membuat kajian yang benar-benar teliti untuk mengatasi masalah-masalah yang dihadapi oleh HICOM yang menjalankan projek-projek industri berat ini.

Tuan Pengerusi, HICOM sebenarnya tidak dapat kita nafikan berada dalam dilemma, berada dalam keadaan yang tidak stabil apabila projek-projek dijalankan ini menempuh masalah tetapi kita percaya dengan sikap terbuka Kerajaan, masalah ini ataupun kalau berlaku kegagalan-kegagalan ini, ianya hendaklah menjadi pengajaran dan pengalaman untuk masa depan walaupun kos ataupun harga begitu mahal terpaksa dibayar oleh rakyat jelata.

Tuan Pengerusi, perkara yang akhir yang saya hendak sebut di sini—minta maaf, ada dua perkara lagi, Tuan Pengerusi—iaitu B.8, muka surat 43—Badan Pencegah Rasuah iaitu 020000, Pendakwaan, 030000, Penyiasatan, 04000, Pencegahan dan 06000, Perisikan.

Badan Pencegah Rasuah ini merupakan satu badan yang begitu penting di dalam mana-mana Kerajaan dalam mana-mana negara kerana Badan Pencegah Rasuah ini ataupun usaha-usaha hendak memastikan tidak berlakunya rasuah dan penyelewengan sudah barang tentu ianya harus diserahkan kepada satu badan yang benar-benar berkesan. Maka sebab itu, Tuan Pengerusi, secara ringkasnya saya kira sudah sampai masanya supaya Badan Pencegah Rasuah ini disusun semula dan dijadikan satu badan yang benar-benar bebas, yang benar-benar

berfungsi dalam bentuk Badan Berkanun ataupun dalam bentuk sebuah Suruhanjaya yang bebas yang diketuai oleh bekas-bekas Ketua Hakim Negara, bekas-bekas Hakim-hakim yang mempunyai kredibiliti dan badan ini benar-benar dapat menjalankan tugas dan peranan. Sebab di akhir-akhir ini kita dengar dan kita lihat banyak kontroversi timbul dalam beberapa projek-projek ekonomi dan sebagainya yang kita kira perkara-perkara ini boleh diatasi, cakap-cakap ataupun perkara-perkara yang timbul oleh rakyat boleh diatasi, jika ianya dapat di "clear" apabila penyiasatan-penyiasatan dibuat oleh Badan Pencegah Rasuah yang bebas, yang saya maksudkan ini.

Akhir sekali, Tuan Pengerusi, Maksud Bekalan 9, Jabatan Perangkaan, muka surat 40, Butiran 010000, Pengurusan dan Butiran 020000, Memproses Data. Jabatan Perangkaan ini penting dalam membuat ataupun menganalisa angka-angka dari segi kegiatan sosio-ekonomi negara kita ini. Kita dapati lazim sangat bertaku percanggahan data dan maklumat ini apabila dibuat, dikemukakan dan diproses data mengenai dengan kemiskinan dari segi per kapita pendapatan seseorang ataupun dari segi pengangguran. Kita dapati timbul macam-macam angka, manakala angka-angka atau peratusan ini daripada universiti lain, daripada Jabatan Perangkaan lain, daripada pemimpin lain. Sebab itu kita tengok banyak sangat kenyataan-kenyataan ini bercanggah. Maka sebab itu, sewajarnya Jabatan Perangkaan supaya dapat memainkan peranan dengan lebih profesional dalam mengumpulkan maklumat-maklumat atau data-data ini supaya maklumat-maklumat dan data-data ini boleh dipergunakan dengan tepat dalam masa Kerajaan merancang kegiatan-kegiatan ekonomi dan sebagainya. Dan juga rakyat tidak dikelirukan dengan berbagai-bagai fakta dan data

ini yang dikumpulkan oleh pihak yang berkenaan.

Jadi, itulah sahaja, Tuan Pengerusi, sedikit komen dalam mengambil perbincangan mengenai dengan beberapa perkara di peringkat mesyuarat Jawatankuasa ini. Sekian, terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat dari Maran.

5.11ptg.

Tuan Haji Mohamad bin Abdullah (Maran): Tuan Pengerusi, saya hanya ingin mengambil beberapa perkara sahaja dalam membahaskan maksud-maksud Bekalan Belanjawan yang terlibat.

Saya suka merujuk kepada Maksud Bekalan 4, Suruhanjaya Pilihanraya, muka surat 26, Butiran 010300, Program/Aktiviti Perjalanan Pilihanraya. Kita perhatikan perjalanan pilihanraya bagi negara kita ini adalah di antara negara yang menjalankan pilihanraya dengan begitu baik dan cekap. Jadi apa sahaja yang berlaku sama ada pilihanraya umum ataupun pilihanraya kecil, Suruhanjaya Pilihanraya telah dapat menjalankan tugasnya dengan baik dan perlulah kita memberi ucapan tahniah kepada Suruhanjaya Pilihanraya yang telah menjalankan urusannya dengan baik dan cekap sekali. Kita mengharapkan supaya perjalanan yang sedemikian rupa oleh pihak Suruhanjaya yang bebas akan berterusan demi menjaga demokrasi di negara kita.

Tuan Pengerusi, perkara yang kedua, saya ingin masuk kepada Maksud Bekalan 6, Suruhanjaya Perkhidmatan Pendidikan, Butiran 020000-Pengambilan dan Temuduga.

Kita memang mempunyai ramai calon-calon yang berkelayakan untuk menjadi guru. Walaupun Kementerian Pendidikan telah mengenakan

beberapa syarat bagi siapa yang hendak menjadi guru diwajibkan membaca tiga buah buku dan sebagainya untuk persediaan semasa temuduga, tetapi bagi menentukan seseorang guru itu betul-betul berminat dalam bidang pendidikan perlu juga dikenakan syarat-syarat lain supaya guru-guru itu dapat menjalankan tugasnya dengan baik. Janganlah dijadikan bidang pendidikan seolah-olah satu kerja yang sementara ataupun kerana tak ada kerja lain, terpaksa bekerja sebagai guru, tetapi kita hendaklah menentukan sikap kita apabila kita bekerja dalam bidang pendidikan, kita mestilah bekerja bersungguh-sungguh kerana itulah tanggungjawab yang dipikulkan di atas kita bagi menentukan kejayaan bidang pendidikan kita dimasa-masa akan datang.

Satu perkara lagi yang ingin saya menyarankan juga dalam pengambiiian bakal-bakal pendidik ini perlulah. kalau boleh kita mengikut kekosongan di negeri-negeri dan kita isi dengan orang-orang daripada negeri-negeri yang berkenaan. Perkara ini perlu bagi mengatasi masalah penempatan dan pertukaran sebab selalunya apabila tiba akhir tahun sahaja, masalah pertukaranlah yang menjadi rumit kepada mana-mana sekolah dan juga jabatan pendidikan, kerana kadang-kadang masing-masing hendak balik ke tempat sendiri, negeri sendiri dan sebagainya. Jadi, lebih baiklah kita mengaturkan sedemikian rupa supaya masalah pertukaran itu dapat diatasi dan penempatan itu lebih selesa dan guru pun mengajar lebih selesa lagi apabila mereka ditempatkan di tempat-tempat yang berhampiran dengan negeri ataupun kampung-kampung mereka itu sendiri.

Tuan Pengerusi, saya juga ingin merujuk kepada Maksud Bekalan 7, Jabatan Perdana Menteri, Butiran 080000-Unit Pemodenan Tadbiran

dan Perancangan Pengurusan Malaysia (MAMPU). Jabatan Perkhidmatan Awam ataupun Kerajaan kita ada beberapa jawatan yang dipanggil jawatan gunasama iaitu termasuklah jawatan PTD dan PTA yang sekarang ini diserapkan menjadi PTD. Jadi, jawatan ini di negeri-negeri bersekutu, kita telah menempatkan pegawai-pegawai PTD ini ke negeri-negeri yang berkenaan dan juga di daerah-daerah tetapt apa yang saya ingin menyarankan ialah supaya perseimbangan dalam penempatan pegawai-pegawai ini mestilah sesuai dengan beban kerja yang ditanggung.

Kalau kita perhatikan di daerah-daerah, kadangkala beban kerja pegawai yang menjalankan kerja itu begitu banyak di daerah-daerah. Jadi, perlulah kita tambahkan lebih ramai pegawai-pegawai itu di daerah-daerah, apatah lagi sekarang Kerajaan menekankan untuk memajukan lagi pembangunan di luar bandar. Jadi, pegawai-pegawai yang berkebolehan perlulah diletakkan di sana, bukanlah dengan kita meletakkan pegawai-pegawai yang baru. Sebab dalam perhubungan di antara pegawai itu dengan orang-orang yang betul-betul terlibat di bawah sana perlulah beberapa perkara mesti sesuai, umpamanya kita mesti pandai melayani orang di luar bandar dan sebagainya. Jadi, bukan sahaja kita perlukan kepada pelajaran yang kita ada, tetapi pengalaman, cara kita mentadbir dan sebagainya perlu ada di daerah-daerah.

Kalau sekiranya pegawai-pegawai yang telah berpengalaman dan pegawai-pegawai yang agak berpandangan terbuka dengan pengalaman yang telah ada, mudahlah bagi mereka menjalankan pentadbiran di peringkat daerah. Jadi, saya percaya perlulah Kerajaan membuat kajian keseluruhan pada daerah-daerah itu, apakah perlu kita

menambahkan lagi pegawai-pegawai gunasama di peringkat daerah-daerah. Sebab kita kedapatan kadang-kadang di sebuah kementerian sampai begitu ramai pegawai-pegawai ini ada, tetapi di peringkat daerah yang menjalankan kadangkala pelaksanaan pembangunan, pihak pegawainya tidak begitu ramai dan kakitangan di bawahnya pun tidak mencukupi. Ini memang menjadi satu bebanan yang berat bagi pegawai-pegawai di peringkat daerah. Jadi perkara ini boleh ditanya kepada siapa-siapa PTD yang pernah berkhidmat di peringkat daerah dan negeri dengan Kementerian. Saya pun mengalami perkara ini di masa-masa dahulu. Jadi, sebab itulah saya berani menyarankan perkara ini di sini.

Tuan Pengerusi, saya juga ingin menyentuh Maksud Bekalan 7 mengenai dengan Butiran 020000, Perbadanan Perusahaan Berat Malaysia Berhad (HICOM).

Kita ucapkan syabas kepada Kerajaan kita kerana berani membuat projek-projek yang besar sedemikian rupa. Apakah kita orang Malaysia ini hanya mahu memikirkan untuk membuat jarum sahaja ataupun kita memikirkan untuk membuat kraftangan, hanya membuat raga-rotan dan sebagainya, sedangkan kita mahu bertanding dengan negara-negara yang maju? Jadi, kalau Kerajaan mengambil langkah untuk masuk dalam bidang perusahaan berat ini, bererti Kerajaan telah cuba untuk menandingi dengan negara-negara lain.

Di negara-negara lain yang maju telah memikirkan usaha membuat roket untuk naik ke bulan dan sebagainya. Kita baru membuat Proton Saga pun masih dipersoalkan.

Masalahnya hanyalah mestilah kita memberi penjelasan kepada rakyat bahawa bukanlah Kerajaan membuat

projek-projek yang besar ini hendak menyusun negara tetapi kita cuba seboleh-bolehnya untuk memajukan negara, untuk memperkenalkan negara kita kepada negara-negara asing. Kalau kita hendak setanding dengan negara lain mestilah kita berani mencuba.

Saya percaya bahawa Malaysia telah mempunyai kemampuan untuk mencuba perkara ini sebab itulah kita cuba. Insya Allah, kalau sekiranya pegawai-pegawai kita bekerja dengan bersungguh-sungguh dan Kerajaan kita juga memperkenalkan Proton Saga ini ke luar negeri, saya percaya dalam masa tidak berapa lama lagi kita akan mendapat kejayaan. Memanglah adat berniaga bukanlah hari ini berniaga, besok boleh dapat untung terus, apatah lagi kepada projek-projek yang besar sedemikian rupa; sudah tentulah memakan masa yang lama. Negara-negara lain pun maju dalam hal industri berat ini telah memakan masa yang lama, barulah mereka terkenal. Jadi saya berharap supaya negara kita boleh berjaya dalam bidang ini.

Saya juga ingin masuk kepada Bekalan B.7, Butiran 02700 yakni mengenai Mengubahsuai Membaiki Semula Masjid Negara.

Saya bukan sahaja memberi ucapan terima kasih dan tahniah kepada Kerajaan untuk mengubahsuai Masjid Negara ini, saya menyarankan kalau boleh kita buat masjid baru, Masjid Negara yang baru, yang lebih besar dan lebih cantik. Sebab kita hendak memperkenalkan kepada negara bahawa agama Islam merupakan agama Persekutuan negara kita. Jadi mesti kita tunjukkan satu masjid yang besar, yang boleh mengagumkan negara lain bagaimana indah dan cantik masjid yang kita ada.

Jadi patutlah Kerajaan memikirkan bagi kita meninggikan lagi syiar Islam di negara kita ini, bukan sahaja kita

memberi pelajaran, pendidikan dalam Islam tetapi Masjid Negara ini juga perlu bukan sahaja diubahsuai, kalau perlu kita mengadakan masjid yang lebih besar dan lebih cantik lagi. Jadi ini boleh bukan sahaja mengkagumi negara lain, mungkin mereka akan memberikan pertolongan dalam hal-hal agama ini lebih menggalakkan apabila kita menunjukkan kita mahu betul-betul menyebarkan syiar Islam di negara kita ini. Insyallah.

(Timbalan Yang di-Pertua *mempergunakan Jawatankuasa*)

Tuan Pengerusi, saya juga ingin merujuk kepada B.8, Butiran 03000 Perjawatan di bawah Jabatan Perkhidmatan Awam. Sebenarnya, keseimbangan perjawatan sama ada di Lembaga Kemajuan yang di bawah Kerajaan Persekutuan dan juga di Negeri sebagaimana saya sebut tadi memang tidak begitu seimbang kalau kita perhatikan setengah-setengahnya. Saya ingin merujuk kepada Lembaga Kemajuan Wilayah. Setengah-setengah Lembaga Kemajuan Wilayah, jawatan Tingkatan A begitu ramai dengan setengah-setengah daripada Lembaga Kemajuan Wilayah lain. Ini tidak seimbang. Manakala kerja dan tanggungjawab dalam Lembaga itu berat. Jadi perlulah Kerajaan mengambil perhatian supaya mengimbangkan tugas dan juga pembangunan dalam Lembaga Wilayah itu dengan jawatan yang sesuai, yang perlu ditambah kalau sekiranya banyak pembangunan yang perlu dibuat di dalam Lembaga Kemajuan Wilayah itu. Jadi, ini juga perlu Kerajaan menimbang supaya hasrat pembangunan kita di dalam Lembaga Kemajuan Wilayah dapat berjalan dengan pesat dan baik.

Tuan Pengerusi, saya rasa itu sahaja. Terima kasih.

Tuan Pengerusi (Dato' Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Yang Berhormat dari Sungai Petani.

5.24ptg.

Tuan Haji Abdul Manaf bin Haji Ahmad (Sungai Petani): Bismilahir-rahmanir-rahim. Tuan Pengerusi, saya mengucapkan terima kasih kerana diberi peluang untuk membahas peruntukan di dalam jawatankuasa ini. Saya memilih yang pertama ialah B.6 naik pangkat dan tatatertib di dalam Suruhanjaya Perkhidmatan Pendidikan.

Di dalam perkara kenaikan pangkat ini kalaulah ditinjau dengan teliti, kenaikan pangkat di kalangan guru-guru sangatlah rendah dibandingkan dengan jawatan-jawatan di dalam bahagian-bahagian yang lain.

Kalau kita perhatikan seorang guru yang berijazah telah mengajar lebih daripada 15 tahun belum berpeluang untuk mendapat Superscale G. Tetapi rakan-rakan mereka yang berkhidmat di dalam PTD dan lain-lain dalam masa 10 tahun mereka sudah mendapat Superscale G. Ini adalah satu perkara yang sangat tidak adil pada pandangan saya.

Dan saya juga merasa simpati dengan Kementerian dan perancangan-perancangan Kementerian Pendidikan. Untuk mengatasi masalah ini saya nampak tentang kerumitannya.

Dalam hal ini, yang saya nampak dan mungkin juga dilihat oleh orang-orang lain bahawa jawatan-jawatan tertinggi Superscale G ke atas tidak begitu banyak di dalam pentadbiran di Kementerian Pendidikan, hanya yang ada ialah sebagai Pengetua-pengetua Sekolah Menengah dan Guru-guru Besar Sekolah Menengah sahaja. Dengan sebab itu, izinkan saya mencadangkan supaya pihak Kementerian Pendidikan mengkaji dengan telitinya supaya mewujudkan satu jawatan guru matapelajaran yang khusus.

Saya mengambil contoh, sekiranya seorang guru yang sudah mengajar lebih daripada 10 tahun di dalam satu-satu matapelajaran, umpamanya di dalam mata pelajaran Ilmu Hisab dia mengajar di Tingkatan 4, 5 atau 6. Guru-guru ini sudah mahir di dalam matapelajaran tertentu seperti Ilmu Hisab, Bahasa Malaysia dan Bahasa Inggeris dan sebagainya. Guru-guru ini kadang-kadang mereka sudah sampai masanya untuk dinaikkan pangkat, mungkin lebih daripada 15 tahun sampai gilirannya untuk naik pangkat maka kenaikan pangkat itu ditukarlah dia menjadi Guru Besar. Kalau guru ini tidak ada mempunyai pengalaman, kalau guru ini tidak ada mempunyai latar belakang pentadbiran maka guru ini akan gagal untuk mentadbir sekolah sebagai Pengetua, sedangkan dia mahir di dalam mata pelajaran tertentu.

Sekiranya pihak Kementerian Pendidikan mewujudkan guru kanan, namakanlah apa jawatan sekalipun dan ianya dinaikkan pangkatnya kepada Superscale G. Sekiranya dia sudah layak dan ianya mempunyai kebolehan-kebolehan tertentu mengajar di dalam matapelajaran tertentu maka diserahkan untuk mengajar matapelajaran-mata pelajaran tertentu. Kalau dia di pindah ke sekolah untuk pentadbiran mungkin ia gagal. Ia lebih berjaya mengajar di dalam matapelajaran tertentu. Dan sekali gus dapatlah kita mengatasi masalah ini dan pada masa itu dapatlah diwujudkan Tingkatan-tertinggi G dan sebagainya bukan sahaja untuk jawatan-jawatan pentadbiran tetapi juga untuk jawatan-jawatan yang mengajar matapelajaran tertentu yang saya sebutkan itu.

Tuan Pengerusi, saya ingin menyentuh B.7, Kepala 050000 Bahagian Hal Ehwal Islam. di sini dengan secara rendah diri dan

tawaduknya, sebagai seorang beragama, seorang pendakwah, izinkan saya mengucapkan tahniah dengan rasa khushuk dan tawaduk kepada Allah s.w.t. dan mengucapkan tahniah kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri yang telah benar-benar melaksanakan apa yang dilafazkan di dalam Perhimpunan Agung UMNO baru-baru ini untuk meningkatkan lagi pentadbiran agama.

Di dalam perbekalan Bahagian Hal Ehwal Agama Islam ini saya lihat di sini peruntukan bagi jawatan telah bertambah daripada 524 orang kepada 530 orang. Kalau diperhatikan kepada keseluruhannya di muka surat ini tidak terdapat mana-mana jawatan yang menambah pegawai-pegawainya. Dengan ini saya merayu dan berharap kepada pihak Bahagian Hal Ehwal Agama Islam dapat mempertingkatkan lagi tentang prestasi dan kemajuan bagi hal ehwal agama Islam.

Tuan Pengerusi, saya ingin menyentuh Butiran 00400, Pembangunan Masyarakat: Projek-projek Kecil Pembangunan Luar Bandar.

Projek-projek kecil pembangunan luar bandar ini telah diberi peruntukan sebanyak \$46,509,500 bagi keseluruhannya dan perbelanjaan sebenar bagi tahun 1981 hingga 1985 hanyalah \$11,509,488 sahaja. Perbelanjaan sebenar bagi tahun 1986 dan 1987 ialah berjumlah \$4,940,768 sahaja manakala anggaran yang dipinta bagi tahun 1988 ialah \$1,511,030. Di sini jelaslah kepada kita bahawa peruntukan yang telah diberi itu banyak tetapi yang dibelanjakan sedikit. Saya pohon izin dapat apalah kiranya pihak-pihak tertentu dapat memberi penjelasan mengapakah peruntukan-peruntukan yang telah disediakan itu banyak tetapi yang dibelanjakan sedikit sahaja? Kalau keadaan yang demikian, sehingga

bilakah kedudukan dan taraf hidup orang-orang kampung, orang-orang di luar bandar itu akan terjamin.

Saya mengambil contoh, sekiranya peruntukan-peruntukan kemudahan-kemudahan asas bagi orang-orang kampung, peruntukan-peruntukan seperti bekalan air, bekalan elektrik, wangnya sudah ada tetapi tidak dibelanjakan, ini adalah sesuatu yang merugikan kita, merugikan bangsa dan negara kita, kerana wang sudah ada tetapi kita tidak belanjakan. Saya tidak tahu apakah sebabnya, saya tidak tahu apakah puncanya. Saya pernah menyiasat beberapa perkara yang telah berlaku mengenai perkara ini, mengenai kelewatan-kelewatan, mengenai beberapa penyelewengan-penyelewengan. Saya dapati bahawa ada beberapa kontraktor-kontraktor atau pemborong-pemborong yang telah berjaya mendapat tawaran tetapi tidak dapat menjalankan kerjanya. Apabila tidak dapat menjalankan kerjanya, pihak pentadbiran telah menghadapi masalah. Masalah yang paling besar ialah hendak memproses semula, menender semula dan sebagainya dan memakan masa. Bukan sahaja memakan masa ianya menambahkan lagi kos daripada kos yang asal.

Keadaan-keadaan yang seumpama ini haruslah diteliti dan haruslah kita bercermat mengambit keputusan. Maksud saya-ini barangkali satu sikap yang baik, kita hendak mencari tender-tender yang murah ataupun pembekal-pembekal yang membuat tawaran yang paling rendah tetapi kadang-kadang kita sendiri dapat mengukur bahawa tawaran-tawaran yang telah diberi itu tidak boleh dijalankan kerjanya. Apabila tidak boleh dan tidak dapat menjalankan kerjanya sudah tentu terbelengkalai dan kita tahu daripada awal-awalnya kerja itu tidak boleh dijalankan. Jadi saya mencadangkan supaya kita janganlah menetap kepada tawaran-tawaran

yang paling rendah tetapi kepada tawaran-tawaran yang benar-benar boleh membuat kerja dan boleh menyelesaikan projek-projek berkenaan dan yang paling penting bahawa syarikat-syarikat berkenaan mempunyai kebolehan-kebolehan dan kepakaran di dalam bidang-bidang tertentu. Di dalam hal ini patutlah diletakkan penalti-penalti yang tinggi supaya dapat ditutup balik kerugian-kerugian yang akan didapati oleh Kerajaan.

Berhubung dengan projek-projek dalam kampung-kampung di luar bandar, saya mencadangkan supaya pihak-pihak pentadbiran dapat berhubung dengan orang-orang kampung berkenaan di mana projek itu hendak diadakan atau sekiranya projek itu lebih daripada satu, maka hendaklah dirundingkan dengan orang-orang kampung, dirundingkan dengan Penghulu dan dirundingkan dengan Wakil Rakyat mana satu projek yang perlu didahulukan. Saya dapati di setengah-setengah tempat, projek yang tidak perlu itu didahulukan dan projek yang perlu itu ditinggalkan.

Saya mengambil contoh, di kawasan Parlimen Sungai Petani, iaitu sebuah jambatan, satu projek yang sangat-sangat diperlukan. Ianya adalah satu projek yang tidak mahal, satu projek jambatan yang melintasi di atas jalan keretapi dan projek ini memakan belanja sebanyak \$160,000 yang pada asalnya projek ini berharga \$500,000. Setelah dikaji-kaji diturunkan menjadi \$160,000. Apabila hendak dilaksanakan, seorang pegawai telah datang ke tempat itu dan ia mengatakan bahawa jambatan ini hanya untuk digunakan oleh orang-orang kampung itu sahaja maka projek itu tidak perlu dibuat sekarang. Sedangkan jambatan itu sebenarnya adalah diperlukan oleh bukan sahaja di mukim itu, bukan

sahaja untuk kawasan Parlimen Sungai Petani, tetapi juga untuk kawasan-kawasan yang lain kerana jambatan itu boleh menghubungi bandar Sungai Petani, dan melalui kampung ini boleh pergi ke Kulim, pergi ke Serdang, pergi ke Baling dan sebagainya.

Kalau dipandang daripada dekat sahaja, kita nampaklah bahawa keperluan ini untuk orang kampung itu sahaja sedangkan jalan itu ialah jalan yang paling dekat sekali. Saya minta maaf, kerana panjang sedikit menerangkan perkara ini. Apa yang saya maksudkan di sini ialah satu-satu projek itu hendaklah dikaji dan dirunding bersama-sama dengan orang-orang kampung, bersama-sama dengan Tok Penghulu, kerana kalau kita kaji di atas meja, kalau kita kaji di Pejabat sahaja tentulah kajian itu tidak begitu sempurna.

Satu perkara lagi yang saya suka menarik perhatian di sini dan saya suka memberi ucapan tahniah juga kepada Jabatan Hal Ehwal Agama Islam/Pusat Islam yang telah sebalik daripada projek kecil pembangunan luar bandar. Tadi saya sebutkan projek pembangunan luar bandar duitnya banyak, belanjanya sedikit, tetapi dalam masa yang sama, dalam ruang yang sama kita dapati Butiran 00700 Pusat Penyelidikan Agama, peruntukan yang telah diberi ialah sebanyak \$51,279,200, jumlah yang telah dibelanjakan ialah sebanyak \$45,909,171. Ini menunjuk-kan a n

Tuan Pengerusi (Dato Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Yang Berhormat, nanti sekejap! Ini hanya peruntukan token \$10, jadi tak boleh dibahas.

Tuan Haji Abdul Manaf bin Haji Ahmad: Saya sebut ini bagi peruntukan tahun 1986 hingga 1990.

Tuan Pengerusi (Dato Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Tidak, yang

diuntukkan tahun depan ialah \$10, maknanya "token vote". Kalau "token vote" ini tak perlu dibahaskan.

Tuan Haji Abdul Manaf bin Haji Ahmad: Terima kasih.

Tuan Pengerusi (Dato Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Yang Berhormat boleh pergi ke perkara-perkara lain.

Tuan Haji Abdul Manaf bin Haji Ahmad: Ya, saya pergi kepada perkara 02700 Mengubahsuai Membaiki Semula Masjid Negara. Peruntukan yang telah diberi ialah sebanyak \$16 juta. Saya ingin menyentuh di sini apa yang saya sebutkan tadi juga kalau kita pergi ke Masjid Negara sekarang ini kita dapat lihat barangkali aktiviti-aktiviti bekerja di Masjid Negara itu berkurangan atau kurang atau mungkin tidak ada. Soalan saya di sini, adakah projek mengubahsuai dan membaiki semula Masjid Negara itu akan dapat selesai tepat pada tarikhnya? Adakah pihak kontraktor pemborong menghadapi masalah-masalah? Saya difahamkan bahawa kontraktor-kontraktor ini telah menghadapi masalah kewangan walaupun ianya telah dibantu. Jadi, ini satu lagi patut diambil perhatian dan ingatan supaya keadaan-keadaan yang saya sebutkan tadi itu tidak berulang.

Tuan Pengerusi, saya beralih kepada Butiran 050000 Latihan dan Kemajuan Kerjaya.

Kalau kita lihat dan kita bersyukur dan berterima kasih kepada pihak Jabatan Perkhidmatan Awam yang telah berusaha dan berikhtiar untuk menambahkan anak negara kita mendapat pelajaran yang tinggi. Ini adalah satu perkara yang sangat-sangat baik yang patut dipuji. Satu perkara sahaja yang saya ingin sebut disini ialah adakah kita telah membuat satu perancangan keperluan tenaga manusia apabila kita menghantar

pelajar-pelajar kita pergi ke luar negeri, kerana saya kata demikian pada masa sekarang ini kita masih memerlukan kepada tenaga-tenaga manusia di dalam bidang-bidang tertentu, dalam masa yang sama kita mempunyai tenaga-tenaga manusia yang berlebihan. Di sini pada saya t rnampaklah bahawa mungkin kita ada mempunyai perancangan pada awalnya, tetapi perancangan kita itu tidak tepat dan haruslah dikaji semula dan mencari jalan supaya sampai kepada matlamat yang kita hendak tuju.

Saya ingin berpindah kepada Butiran 060000 Pencen. Pada masa sekarang ini semakin ramai orang-orang yang berpencen, orang yang telah sampai umur 55 tahun dan alhamdulillah, kita bersyukur kepada Allah subhanahuwata'ala kerana orang-orang yang sampai umur 55 tahun masih sihat dan masih kuat dan kita berdoa kepada Allah subhanahuwata'ala mudah-mudahan mereka dipanjangkan umur, tetapi dikuatkan ibadat kepada Allah subhanahuwata'ala dan ibadat kepada Allah subhanahuwata'ala itu bukanlah semata-mata dengan sembahyang, puasa, zakat dan haji, tetapi boleh dilakukan dengan amalan-amalan yang lain. Dengan itu saya mencadangkan kepada Kementerian Kebajikan Masyarakat atau mana-mana Kementerian dapat merancang mana-mana satu kerja kebajikan kepada pegawai-pegawai yang bersara ini.

Saya mengambil contoh. Kita mempunyai ramai orang-orang sakit di dalatn rumah sakit. Orang-orang ini kadang-kadang memerlukan dan kadang-kadang tidak ada keluarga, mereka keseorangan dan kalau ada orang datang bertanya sesuatu atau bagi orang-orang Islam umpamanya, kalau datang kita beri surah yassin kepada dia, dia sudah bersyukur, mungkin tidak ada orang yang datang jumpa dia. Ini sebagai satu contoh yang

pertama, ada contoh-contoh yang lain lagi. Maksud saya ialah kita rancang dan kita atur bagi pegawai-pegawai yang bersara itu supaya dapat memberi khidmat kepada kerja-kerja kebajikan dan kemasyarakatan. Tentu kita sedar bahawa pesara-pesara kita mempunyai tenaga yang kuat dan mereka pun barangkali merasa jemu kalau duduk lama-lama di rumah, cuma mereka tidak dapat menjalankan kerja-kerja kebajikan ini tanpa dirancang dan tanpa diatur oleh pihak-pihak tertentu. Jadi, saya mencadangkan supaya pihak-pihak tertentu dapat merencanakan program-program bagi pesara-pesara kita dapat memberi khidmat kepada masyarakat.

Saya rasa cukup setakat itu dan disudahi dengan ucapan terima kasih.

Tuan Pengerusi (Dato Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Yang Berhormat dari Kepong.

5.48 ptg.

Dr Tan Seng Giaw (Kepong): Tuan Pengerusi, Maksud Bekalan B. 7 Bahagian Hal Ehwal Islam. Secara keseluruhannya peruntukan mengurus kepada bahagian ini meningkat iaitu daripada \$18.45 juta ke \$19.35 juta melalui pertambahan dalam Butiran Perkhidmatan dan Bekalan Aset dan Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap. Bilangan kakitangan bagi bahagian ini juga meningkat iaitu dari 524 orang kepada 530 orang. Sungguhpun demikian, peruntukan bagi emolumen menurun daripada \$6.73 juta ke \$6.27 juta.

Antara aktiviti yang terlibat di dalam bahagian ini adalah aktiviti dakwah, termasuk pengendalian kursus dan seminar bagi menerapkan nilai-nilai murni dalam pentadbiran di kalangan pegawai dan kakitangan Kerajaan dan swasta. Menurut laporan prestasi aktiviti tersebut seramai 126,835 orang peserta telah menghadiri sebanyak 1,419 kursus ceramah dan kelas

pengajian dalam tahun 1987, manakala khidmat nasihat-kes adalah sebanyak 1,784 buah. Sama ada pegawai dan kakitangan Kerajaan yang dilatih itu terdiri juga daripada pentadbiran pusat-pusat pertahanan di sekitar negara atau tidak, tidak dijelaskan. Sebabnya saya menimbulkan perkara ini adalah Penguasa Kanan I Kem Tahanan Kamunting, Encik N. Ramadas didakwa menghina dan mempersendakan ibadat puasa sunat orang-orang tahanan Islam yang berlangsung pada 27hb Oktober 1988 sehingga 2hb November 1988.

Sungguhpun orang tahanan Islam telah memberi tahu Penguasa Kanan melalui surat dan pertemuan dengan beliau bahawa bekalan makanan tengah hari tidak perlu disediakan semasa mereka berpuasa, Encik N. Ramadas telah berkeras kepala memaksa tukang masak.

Tuan Haji Abdul Manaf bin Haji Ahmad: Tuan Pengerusi, saya minta jalan. Saya rasa itu tidak masuk dalam perbincangan kerana itu tahanan, bukan agama, itu masuk dalam perbincangan ini.

Dr Tan Seng Giaw: Tuan Pengerusi, ini memang masuk di dalam Bahagian Hal Ehwal Agama Islam kerana ini kena-mengena dengan puasa sunat.

Tuan Pengerusi (Dato' Haji Mohamed Ambi bin Haji Daud): Nanti Yang Berhormat. Yang Berhormat hendaklah.

Tuan Haji Abdul Manaf bin Haji Ahmad: Ini tidak kena mengena dengan Jabatan Perdana Menteri, Bahagian Hal Ehwal Agama Islam, ia puasa sunat di tahanan Kamunting itu, bukan.

Dr Tan Seng Giaw: Memang, memang.

Tuan Pengerusi (Dato' Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Yang Berhormat-Yang Berhormat, duduk!

Saya rasa ini terkeluar dari tajuk, Yang Berhormat dari Kepong.

Dr Tan Seng Giaw: Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi (Dato' Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Apa-apa hal yang berlaku di Kamunting adalah keluar dari tajuk Bahagian Hal Ehwal Islam.

Dr Tan Seng Giaw: Tetapi ini kena-mengena dengan puasa sunat. Jadi, saya tidak tahulah di mana letaknya puasa sunat. Kalau begitu bolehkah Tuan Pengerusi menerangkan di mana boleh saya memperbincangkan perkara yang serius?

Tuan Haji Abdul Manaf bin Haji Ahmad: Di masa Kamunting.

Dr Tan Seng Giaw: Tidak boleh macam itu, ini kena-mengena dengan kepekaan keagamaan.

Tuan Pengerusi (Dato' Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Nanti Yang Berhormat.

Tuan Haji Abdul Manaf bin Haji Ahmad: Keagamaan di Jabatan Perdana Menteri itu Bahagian Hal Ehwal Agama Islam, tidak di Kamunting. Jadi, itu mungkin termasuklah di bawah Kementerian Dalam Negeri nanti.

Dr Tan Seng Giaw: Tidak, di dalam Kementerian Dalam Negeri tidak ada Bahagian Agama. Jadi, di mana hendak saya bincangkan di sini.

Tuan Haji Abdul Manaf bin Haji Ahmad: Ada, Bahagian Tahanan ISA.

Dr Tan Seng Giaw: Tidak ada, itu tahanan sahaja.

Tuan Pengerusi (Dato' Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Yang Berhormat, teruskan, tetapi jangan menyentuh hal-hal yang berlaku di dalam penjara Kamunting.

Dr Tan Seng Giaw: Jadi, mengenai dengan.

Tuan Pengerusi (Dato' Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Kalau Yang Berhormat hendak bercakap fasal puasa sunat—hanya puasa sunat sahajalah.

Dr Tan Seng Giaw: Macam ini, Tuan Pengerusi, terima kasihlah kerana tidak ada tempat yang boleh menyuarakan hal ini, mungkin lain kali adakan satu bahagian khas. Jadi, Tuan Pengerusi, seperti saya sebutkan tadi, Penguasa Kanan itu Encik N. Ramadas telah berkeras kepala memaksa tukang masak menyediakan makanan tengah hari dan makanan tersebut dibawa ke blok mereka pada 29hb Oktober ialu. Orang-orang tahanan Islam telah meminta salah seorang Pegawai Kawasan 5 supaya menerangkan kepada Encik N. Ramadas bahawa mereka sedang berpuasa dan penghantaran bekalan makanan tengah hari tidak harus dibuat.

Tuan Haji Abdul Rahman bin Bakar: Tuan Yang di-Pertua, point of order 36 (1).

Dr Tan Seng Giaw: Oh!

Tuan Haji Abdul Rahman bin Bakar: Baca, Tuan Pengerusi 36 (1)!

Tuan Pengerusi (Dato' Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Yang Berhormat, saya rasa dia sebut, mengenai dengan puasa, itu ada berkaitan dengan perkara ini.

Tuan Haji Abdul Rahman bin Bakar: Tetapi dia bercakap keluar tajuk dari yang dibincangkan, Tuan Pengerusi. Macam order Tuan Pengerusi tadi. Ini hal Kamunting, apa kaitan dengan hat ini, Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi (Dato' Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Duduk Ahli Yang Berhormat dari Marang. Hadkan percakapan dan

hujjah-hujjah Yang Berhormat kepada isu yang dibincangkan sahaja.

Dr Tan Seng Giaw: Jadi, macam ini, Tuan Pengerusi, saya pun faham bahawa Tuan Pengerusi pun susah hendak cari tempat untuk saya memperbincangkan hal seperti ini. Ini bukan sahaja di Kem Tahanan tetapi kena-mengena dengan kepekaan agama, jadi di manakah hendak.

Tuan Haji Abdul Rahman bin Bakar: Tuan Pengerusi, ini bukan soal susah atau tidak susah.

Tuan Pengerusi (Dato' Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Yang Berhormat dari Marang, biar dia bercakap dahulu.

Dr Tan Seng Giaw: Yang Berhormat dari Marang, dia bukan Tuan Pengerusi, dia tidak boleh tunjuk kepada saya.

Tuan Haji Abdul Rahman bin Bakar: Tetapi point of order, ini point of order, tidak ada kena mengena ini, Kepung.

Dr Tan Seng Giaw: Tertib mesyuarat pun terserah kepada Tuan Pengerusi juga.

Tuan Pengerusi (Dato' Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Yang Berhormat dari Marang, duduk! Yang Berhormat. Saya rasa perkara Kamunting ini sudah habis, bawa perkara lain.

Dr Tan Seng Giaw: Tuan Pengerusi, di sinilah saya hendak menekankan bahawa mengenai puasa sunat, apabila seseorang itu berpuasa, tidak ada makna, tidak manislah bagi seseorang yang lain yang tidak mematuhi, yang hendak menyinggung perasaan, yang tidak menghiraukan permintaan mereka, jadi satu surat pun dihantar kepada Perdana Menteri. Jadi bolehkah saya baca di sini surat itu

kerana ini disampaikan kepada Jabatan yang tertentu.

Tuan Pengerusi (Dato' Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Saya rasa ini perkara pentadbiran, tidak ada berkaitan.

Dr Tan Seng Giaw: Pentadbiran?

Tuan Pengerusi (Dato' Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Pentadbiran Yang Berhormat. Ini bukan Bahagian Hal Ehwal Agama Islam.

Tuan Haji Abdul Rahman bin Bakar: Tuan Pengerusi, point of order⁴⁴ (1). "Pengerusi setelah menarik perhatian Majlis Mesyuarat atau Jawatan-kuasa kepada kelakuan seseorang ahli yang berdegil-degil—macam Yang Berhormat Kepong—yang menyebabkan perkara yang tidak ada kena mengena dengan perkara mesyuarat atau berulang-ulang menyebutkan hujahnya sendiri atau hujah-hujah ahli lain dalam sesuatu perbincangan, boleh memerintahkan ahli itu suruh berhenti bercakap".

Tuan Pengerusi (Dato' Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Yang Berhormat, duduk. Keadaan terkawal lagi. Jadi, teruskan Yang Berhormat.

Dr Tan Seng Giaw: Tuan Pengerusi, nampaknya Yang Berhormat dari Marang itu tidaklah pernah berpuasa sunat kerana itulah. . . .

Tuan Haji Abdul Rahman bin Bakar: Tuan Pengerusi, itu saya minta tarik balik. Saya banyak kali puasa sunat (*Ketawa*). Itu sangkaan jahat, fitnah, tarik balik.

Tuan Pengerusi (Dato' Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Yang seeloknya Yang Berhormat dari Kepong tarik balik.

Dr Tan Seng Giaw: Saya tarik balik.

Tuan Haji Abdul Rahman bin Bakar: Kalau tidak saya tidak keluar.

Tuan Pengerusi (Dato' Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Dia sudah tarik balik. Yang Berhormat Marang duduklah, dia sudah tarik balik.

Tuan Haji Abdul Rahman bin Bakar: Terima kasih. Macam itulah!

Dr Tan Seng Giaw: Walau bagaimanapun, ini kerana kekacauan beliau menunjukkan mereka tidak begitu faham kesusahan orang lain. Jadi, eloklah beliau berfikir dengan matang sedikit.

Tuan Haji Abdul Rahman bin Bakar: Tuan Pengerusi, bukan saya tidak faham, tetapi ia keluar daripada tajuk, tetapi kalau ada dalam tajuk, bolehlah bincang, ini keluar tajuk.

Dr Tan Seng Giaw: Memang di dalam tajuk.

Tuan Haji Abdul Rahman bin Bakar: Dia tidak mengerti peraturan berbahas, ini dia tidak faham. Kepong kena belajar dahulu.

Tuan Pengerusi (Dato' Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Yang Berhormat dari Marang beri peluang dia berucap.

Dr Tan Seng Giaw: Tuan Pengerusi, saya berharap Yang Berhormat dari Marang boleh bertukar sikap sedikit kerana kita hendak bincang hal yang bernas.

Tuan Haji Abdul Rahman bin Bakar: Keluar tajuk, Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi (Dato' Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Yang Berhormat dari Kepong, teruskan ucapan.

Dr Tan Seng Giaw: Tuan Pengerusi, Butiran 060000 Pengurusan Bangunan Kerajaan.

Peruntukan bagi perolehan aset dan perbelanjaan lain di bawah aktiviti ini, masing-masing mencatatkan kenaikan.

Perolehan aset akan bertambah daripada \$273,500 kepada \$300,200 sementara perbelanjaan lain meningkat daripada \$69,000 kepada \$146,000. Antara aktiviti-aktiviti yang dilakukan oleh unit ini adalah aktiviti perolehan ruang pejabat, yang tidak dijelaskan adakah prestasi aktiviti ini pada tahun-tahun yang lepas, tahun 1988 dan anggaran bagi tahun 1989.

Kita harus diberitahu bilangan Jabatan yang memerlukan ruang pejabat, keluasan yang diperlukan, keluasan ruang pejabat di bangunan-bangunan Kerajaan yang sedang digunakan, bilangan jabatan yang sedang menyewa ruang pejabat di bangunan-bangunan swasta, keluasan yang terlibat dalam kes-kes ini, jumlah sewa yang sedang dibayar serta jumlah penjimatan kos daripada menggunakan ruang pejabat bangunan milikan Kerajaan berbanding dengan menyewa ruang pejabat di bangunan-bangunan milikan swasta. Sekiranya terlalu banyak Jabatan Kerajaan yang memerlukan ruang pejabat, mengapakah pihak Kerajaan tidak membina bangunannya sendiri? Mengapa Kerajaan membelanjakan wang berjuta-juta ringgit untuk menyewa dari sektor-sektor swasta? Tambahan lagi difahamkan bahawa kos pembaharuan pejabat-pejabat Kerajaan adalah amat tinggi dan tidak diuruskan dengan sempurna ataupun mengutamakan dasar berjimat-cermat.

Misalnya, pembaharuan Pejabat PERKESO di Pusat Bandar Damansara bernilai hampir-hampir \$2 juta walhal kerja yang sama sekiranya dilakukan dengan cermat dan cekap hanya memerlukan perbelanjaan sebanyak \$650,000 sahaja. Bagaimanakah Kerajaan memper-tahankan perbelanjaan yang boros seperti ini? Perbelanjaan ini sebenar-benarnya menyalahgunakan wang rakyat. Jadi sikap jimat-cermat yang ditekankan oleh Yang Berhormat Datuk Paduka Menteri Kewangan itu

tidak dipatuhi, di manakah sikap jimat-cermat itu?

Tuan Pengerusi, mengenai B. 8 Jabatan Perkhidmatan Awam, Pentadbiran.

Pertambahan dalam peruntukan bagi Emolumen bertambah dengan hebat sekali di bawah Aktiviti ini iaitu daripada \$1.677 juta ke \$4.676 juta sungguhpun bilangan kakitangan Kerajaan tidak herubah iaitu 159 orang. Pada masa yang sama, Kod Perkhidmatan dan Bekalan juga naik dengan pesatnya daripada \$3.037 juta kepada \$20.832 juta. Perolehan aset juga bertambah daripada \$25,500 kepada \$91,300.

Menurut Kertas Perintah 27 Tahun 1988, tambahan dalam Perbelanjaan Mengurus Jabatan Perdana Menteri secara keseluruhannya berjumlah \$998 juta, bertambah sebanyak \$28 juta. Tambahan ini dikatakan bagi menampung kenaikan gaji tahunan yang biasa dan juga untuk melaksanakan Skim Khidmat Sambilan Siswazah Menganggur di bawah Jabatan Perkhidmatan Awam. Skim Khidmat Sambilan ini adalah diuruskan oleh Bahagian Pentadbiran, Jabatan Perkhidmatan Awam. Maka soalan yang ingin ditanya di sini adalah berapa besarlah bahagian wang serta di bawah Kod manakah pembiayaan Skim Khidmat Sambilan dilakukan? Apakah pula bilangan siswazah yang diupahkan di bawah Skim ini dan untuk tempoh berapa lama lagi Kerajaan akan meneruskan Skim ini serta bilangan siswazah baru yang berdaya diserap oleh Kerajaan ke dalam Skim ini? Dalam jangka panjang bagaimanakah Kerajaan bercadang untuk menamatkan secara berperingkat-peringkat Skim ini pada masa akan datang?

Tuan Pengerusi, mengenai Butiran 020000—Urusan Gaji dan Elaun.

Pada keseluruhannya kesemua Kod di bawah Butiran ini mengalami

penurunan dalam jumlah peruntukan. Walau bagaimanapun, disebabkan Butiran ini juga bertanggungjawab bagi penggubalan dasar gaji, elaun dan lain-lain kemudahan bagi pekerja-pekerja dalam sektor awam, maka saya ingin membincangkan tentang pelarasan gaji baru-haru ini bagi kakitangan kategori A, B dan C. Pelarasan gaji yang dikemukakan dalam Belanjawan adalah semata-mata satu langkah ad-hoc sebagai penawar.

Pada tahun 1980 pelarasan gaji yang besar dibuat. Disebabkan oleh pelbagai faktor, hanya 8 tahun kemudian, barulah pelarasan dibuat sekali lagi, bukan 5 tahun seperti yang ditetapkan. Soalnya, bagaimanakah Kerajaan menentukan jumlah pelarasan serta kategori yang mana patut menerima pelarasan gaji dibuat? Pendek kata, apakah dasar gaji yang diamalkan oleh Kerajaan dalam kes ini ataupun dalam kes di seluruh negara? Apakah dasar gaji memandangkan kita berhasrat untuk menjadikan satu negara perindustrian yang baru.

Kita mesti ada dasar gaji. Sesungguhnya Kerajaan patut mengkaji angkatunjuk kos hidup dan pertumbuhan ekonomi sejak tahun 1975 lalu menyesuaikan gaji dengan pelarasan yang dibuat pada tahun 1980. Adakah langkah-langkah ini pernah dipertimbangkan oleh Kerajaan, adakah Kerajaan hendak mewujudkan satu dasar gaji yang lebih sempurna sejajar dengan keadaan ekonomi, kehendak negara dan kehendak kakitangan Kerajaan?

Tuan Pengerusi, Butiran 030000—Perjawatan.

Butiran ini merekodkan penurunan dalam jumlah peruntukan Kod Emolumen, sementara Kod Perkhidmatan dan Bekalan serta Aset bertambah. Di antara aktiviti adalah Aktiviti Perkhidmatan melalui penggubalan dasar-dasar perkhidmatan yang tegas, jelas dan

praktikal selaras dengan cita-cita negara untuk mewujudkan jentera pentadbiran yang "bersih, cekap dan amanah". Jika kenyataan adalah benar-benar melambangkan ciri-ciri ini, maka mengapakah kerap kali cara pemilihan calon untuk jawatan-jawatan khasnya kakitangan Tingkatan Tertinggi amat janggal sekali.

Misalannya, apakah faktor penentu yang memutuskan di antara calon-calon yang ada, siapa yang patut menyandang jawatan sebagai Ketua Setiausaha dalam Kementerian tertentu. Buat masa ini terdapat 23 Ketua Setiausaha dan 36 Timbalan Ketua Setiausaha di dalam sektor awam. Ada setengah-setengah mereka yang diantik jauh lebih mentah baik dari segi pengalaman mahupun dari segi latihan yang diterima berbanding dengan kakitangan lain yang lebih layak. Jika dasar perkhidmatan semata-mata berasas kepada merit, kenapa pula perkara ini boleh wujud.

Tuan Pengerusi, apakah takkulan Kerajaan atau kriteria yang digunakan? Adakah dasar ini dipengaruhi oleh komposisi penduduk dalam negara atau sejajar dengan Dasar Ekonomi Baru dan tidak semestinya selaras dengan dasar-dasar perkhidmatan yang tegas, jelas dan praktikal seperti yang disebutkan tadi. Soalan pokok adalah bagaimanakah calon-calon jawatan tinggi dilantik. Kita tidak berminat dengan kelakuan Kerajaan melepaskan batuk di tangga. Dasar upah serta dasar perkhidmatan adalah faktor-faktor yang penting bagi menjamin mutu serta prestasi tenaga kerja negara kita—maju, bersih, cekap dan amanah.

Tuan Pengerusi, Butiran 050000—Latihan dan Kemajuan Kerjaya.

Di antara berbagai-bagai Kod yang terkandung di bawah Butiran ini hanyalah Kod Pemberian dan Kenaan

Bayaran Tetap sahaja yang mencatatkan pertambahan iaitu daripada \$486.87 juta kepada \$492.795 juta.

Daripada penerangan Aktiviti dalam buku Belanjawan Persekutuan 1989, jumlah biasiswa yang ditawarkan bagi institusi pengajian tinggi tempatan telah berkurangan dengan hebat sekali, iaitu daripada 7,335 dalam tahun 1987 kepada 8,851 dalam tahun 1988 menjadikan 1,755 dalam tahun 1989. Begitu juga dengan bilangan biasiswa bagi pendidikan ke luar negeri iaitu daripada 1,255 dalam tahun 1987 kepada 205 dalam tahun 1988, kepada 170 dalam tahun 1989. Sebaliknya, bilangan yang menerima latihan dalam perkhidmatan ke luar negeri bertambah daripada 504 dalam tahun 1988 kepada 982 dalam tahun 1989 dan dalam negeri pula bilangan ini bertambah daripada 466 dalam tahun 1988 kepada 681 dalam tahun 1989. Latihan dalam perkhidmatan ini meliputi Ph.D, Sarjana, Diploma, Lulusan Ijazah, Kursus Kepakaran Perubatan, Saintis Muda Bumiputera dan Hadiah Tampungan Latihan dari negara-negara asing.

Namun begitu, dalam Ucapan Belanjawan 'beliau, Yang Berhormat Menteri Kewangan telah menegaskan galakan memperolehi kemahiran lebih tinggi bagi pekerja perkhidmatan teknik dan kolar biru di kedua-dua sektor awam dan swasta. Soalnya ialah adakah kedua-dua kenyataan ini berdasar kepada kumpiilan yang sama memandangkan tahap-tahap pendidikan yang mana biasiswa atau latihan di luar negeri diberi. Perkhidmatan Kerajaan adalah lebih tertumpu kepada latihan lanjutan bagi kepakaran di peringkat-peringkat pertengahan dan atasan, dan bukan seperti yang diimplikasikan menerusi Ucapan Belanjawan iaitu penumpuan kepada perkhidmatan teknik dan perkhidmatan kolar biru.

Apakah sebenarnya hasrat Kerajaan dalam hal latihan dan kemajuan kerjaya bagi tahun 1989? Tuan Pengerusi, ianya memang benar bahawa perkembangan kesemua peringkat kepakaran teknik adalah penting, sekiranya negara kita ingin mencapai status negara industri baru menjelang tahun 1990. Tetapi kita harus juga jelas mengenai penekanan Kerajaan dalam hal memperkembangkan kepakaran lebih-lebih lagi bagi kakitangan Kerajaan, teknik dan kolar biru. Kita sedar akan rancangan Kerajaan membina sebuah Kompleks Perindustrian Kejuruteraan di Bandar Baru Salak Tinggi, di mana latihan kelak dijalankan adalah berorientasikan ke arah industri pengeluaran besi waja. Adakah 'ini bermakna hanya mereka yang terlibat dalam sektor pengeluaran besi waja sahajalah yang diberi perhatian oleh Kerajaan? Kerajaan juga pernah menyebut tentang kajian kemungkinan memberi insentif kewangan berdasarkan merit. Sejauh manakah ini akan berhasil seperti yang dirancangkan oleh Kerajaan, tidaklah diketahui kita selagi Kerajaan tidak menjelaskan di dalam sektor manakah tekanannya bagi tahun akan datang. Walau bagaimanapun, Kerajaan harus juga menumpu perhatian kepada penghijrahan keluar pakar-pakar dan profesional di kalangan rakyat Malaysia.

Kerajaan perlu menimbangkan masa yang perlu diambil untuk menggantikan lebih kurang 50,000 tenaga kerja mahir Malaysia yang berpindah ke negara-negara lain seperti Australia, New Zealand, Kanada, Amerika Syarikat dan lain-lain bahagian dunia. Misalannya, di bidang perkhidmatan awam seorang pakar yang menjadi Ketua Bahagian atau Ketua Pengarah perlu dilatih selama 15 hingga 20 tahun atau lebih pada kos cumulative yang tinggi. Kajian ke atas penghijrahan keluar mereka ini tidak harus dikhususkan

kepada setengah-setengah individu sahaja, malah sepatutnya dikaji secara menyeluruh dan comprehensive ke atas kesemua bidang dan lingkungan umur di kedua-dua sektor awam dan swasta.

Tuan Pengerusi, Kerajaan juga perlu menimbangkan phenomena 'zero sum', iaitu di mana pertambahan bilangan pakar sesuatu kaum ditanggap sebagai kekurangan kepada bilangan pakar kaum yang lain. Cara-cara untuk mengatasi phenomena ini hendaklah sentiasa dicari dan diubahsuaikan. Negara kita memang berkat dengan sumber-sumber asli yang kaya, akan tetapi sumber terpenting sekali adalah tenaga mahir dan pakar. Sumber ini mesti dididik, dipelihara dan diguna dengan sebaik-baiknya.

Sikap Kerajaan yang enggan mengakui ada kelemahan-kelemahan dalam struktur latihan, insentif serta ganjaran kepada tenaga buruh mahir dan kepakaran bukan sahaja mendorong aliran keluar kemahiran dan kepakaran, tetapi juga melemaskan kebolehan dan memendamkan bakat sebahagian daripada masyarakat Malaysia, misalannya sumbangan tenaga kerja kaum wanita. Persoalan dalam latihan dan penghijrahan keluar kepakaran dan kemahiran tenaga kerja Malaysia adalah untuk mengesyorkan keimbangan yang berhasil daripada kedua-dua kuasa ini, latihan dan penghijrahan iaitu "net gain" dan bukan net loss, dengan izin, Tuan Pengerusi, iaitu bitangan yang dapat dipelihara melebihi mereka yang berhijrah keluar, barulah negara kita mempunyai asas yang kukuh untuk menuju ke tahap negara industri baru.

Tuan Pengerusi, Butiran 060000—Pencen. Bagi kegiatan ini pula setiap kod juga merakamkan penurunan dalam jumlah peruntukan.

Perkara yang saya ingin kemukakan di sini adalah mengenai . umur persaraan. Seperti yang disebutkan tadi, seseorang Ketua Bahagian atau Ketua Pengarah dalam perkhidmatan sektor awam perlu meluangkan masa 15 hingga 20 tahun atau lebih untuk dilatih. Sebaik sahaja seseorang pakar ini berumur 50 tahun, dia boleh bersara secara option.

Sekiranya beliau benar-benar bersara atau berhijrah ke negara tain, maka ini adalah satu kerugian bagi negara kita. Sebaliknya jika beliau berkecimpung pula dalam sektor swasta, ini hanya berupa satu pemindahan sumbangan tenaga mahir daripada sektor awam kepada sektor swasta. Walau bagaimanapun, saya berpendapat bahawa seseorang pakar boleh memberi sumbangan sekurang-kurangnya sehingga umur 65 tahun. Mungkin Kerajaan boleh menggalakkan keusahawanan khas bagi eksekutif-eksekutif yang bersara seperti yang dilakukan oleh Frank Face, Ketua Syahkat General Dynamic di Amerika Syarikat yang telah menubuhkan sebuah Persatuan bernama "American Association of Retired Executives" yang meminjam keluar kepakaran eksekutif-eksekutif tersebut kepada berbagai-bagai negara atau organisasi yang memerlukan kepakaran serta pengalaman mereka. Mereka ini tidak menerima apa-apa ganjaran atau upah dan hanyalah menuntut balik perbelanjaan yang berhasil semasa menjalankan tugas mereka.

Tuan Pengerusi, Butiran 010900—Hal Ehwal Wanita. Peruntukan bagi kedua-dua aktiviti iaitu Perkhidmatan dan Bekalan dan Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap mencatatkan pertambahan. Aktiviti Perkhidmatan dan Bekalan mencatatkan tambahan daripada \$278,500 dalam tahun 1988 kepada \$294,700. Bagi Aktiviti Pemberian dan Kenaan Bayaran

Tetap, nilai peruntukan bertambah daripada \$60,000 dalam tahun 1988 kepada \$76,000 dalam tahun 1989. Namun begitu, bilangan penyilidikan yang dijalankan akan berkurangan, iaitu daripada 4 dalam tahun 1987 menjadi 2 pada tahun 1988 dan tidak ada yang dirancang bagi tahun 1989. Begitu juga dengan bilangan kursus dan seminar yang dijalankan iaitu daripada 3 dalam tahun 1987 kepada 3 pula dalam 1988, dan bagi tahun 1989 tidak ada aktiviti berbentuk direkodkan. Pada keseluruhannya, prestasi Jabatan ini amat tidak memuaskan.

Laporan mengenai prestasi tahunan Jabatan ini hanyalah bermula pada tahun 1987. Bagi tahun 1989 pula nampaknya tidak ada apa-apa program yang dirancang. Bagaimana pula dengan usaha merangka Dasar Wanita Negara? Adakah ianya semata-mata merangka dasar sahaja, tetapi tidak berisi kegiatan-kegiatan ke arah mencapai matlamat-matlamat yang digariskan di dalam Dasar Wanita Negara? Salah satu bentuk kegunaan wang adalah pemberian sebanyak \$42,000 sebagai bantuan kewangan kepada pertubuhan-pertubuhan wanita. Pemberian kewangan ini nampaknya tidak berubah daripada setahun ke setahun.

Berapa banyakkah pertubuhan wanita yang menerima bantuan yang ini? Apakah peruntukan yang diterima oleh setiap pertubuhan ini dalam masa setahun? Apakah syarat-syarat mahupun faktor-faktor yang dapat menentukan sama ada sesebuah pertubuhan wanita menerima bantuan wang tersebut serta jumlah yang harus diterima dengan perangkaan satu Dasar Wanita Negara? Maka adakah wang ini mencukupi sekiranya Kerajaan benar-benar ingin memupuk perkembangan wanita dalam berbagai-bagai bidang yang

digariskan? Jika tidak, apakah anggaran pertambahan peruntukan yang akan diperlukan untuk menjayakan pelaksanaan Dasar Wanita Negara? Kami berharap perangkaan Dasar Wanita Negara bukanlah semata-mata kata-kata manis sahaja dan cumalah satu siri seminar, bengkel kerja ataupun penubuhan berbagai-bagai bentuk jawatankuasa. Sekian lama ini perkembangan kebolehan kaum wanita serta sumbangan mereka kepada ekonomi negara kurang diberi perhatian sewajarnya terutama sekali sumbangan tenaga kerja dan kebolehan mengurus di sektor luar bandar. Kaum wanita selama ini selalunya tersetit di belakang, pencapaian kaum lelaki, khususnya mereka yang sudah berumahtangga.

Misalannya sehingga hari ini Bahagian IV Akta 53 Cukai Pendapatan, 1956 masih belum dipinda supaya membenarkan pendapatan isteri ditaksir secara berasingan daripada pendapatan suami mereka, kaum wanita seakan-akan parasit kepada suami mereka.

Tuan Pengerusi, Butiran 020000—Unit Perancang Ekonomi. Peruntukan Aset bertambah dengan hebat sekati iaitu daripada \$3,000 ke \$74,000 dalam tahun 1989. Begitu juga dengan peruntukan di bawah Kod Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap iaitu daripada \$8.5 juta ke \$10.5 juta. Antara aktiviti-aktiviti yang terlibat di bawah Unit ini adalah aktiviti Belanjawan Pembangunan serta aktiviti Penswastaan.

Aktiviti belanjawan pembangunan juga merangkumi pengaturan dan pengawasan kemajuan kewangan projek-projek pembangunan perusahaan-perusahaan awam bukan kewangan. Sepertimana yang diumumkan oleh Yang Berhormat Menteri Kewangan dalam ucapan

Belanjawan beliaa, Kerajaan akan mengemaskan pengurusan serta kedudukan kewangan PABK ini, misalan pengurusan disusun semula di dalam Perwaja dan Proton, sementara Industri Gas Sabah akan diswastakan dan perunding-perunding sektor swasta diupahkan untuk mengkaji serta memperbaiki semula pengurusan lain-lain PABK.

Tuan Pengerusi, daripada tambahan datam peruntukan yang dibuat di bawah aktiviti pemberian dan kenaikan bayaran tetap, berapa besarkah bahagian wang yang akan dibayar kepada pihak swasta bagi tujuan mengemaskan pengurusan serta kedudukan kewangan PABK. PABK sememangnya satu perdarahan ekonomi (economic hemorrhage), dengan izin, Tuan Pengerusi, yang hanya menghabiskan sumber negara. Jumlah kerugian sebahagian daripada 523 PABK yang beroperasi dalam pelbagai sektor ekonomi adalah \$1.4 billion, manakala 102 syarikat lain dikenal pasti menghadapi masalah kewangan dengan kerugian terkumpul sebanyak \$9,300 juta. Kenyataan ini disembunyikan oleh Kerajaan dengan mengelompokkan kesemua PABK sama ada yang berjaya atau gagal dalam penganalisaan prestasi kewangan mereka. Di samping menyembunyikan kegagalan-kegagalan ia di bawah kepura-puraan penswastan.

Tuan Pengerusi, maklumat dikemukakan oleh Kerajaan mengenai PABK menitis keluar sedikit demi sedikit, akibatnya gambaran yang berhasil adalah kabur dan keadaan keseluruhannya tidak diketahui. Selagi kita tidak dibenar meneliti segala buku akaun daripada titik masa permulaan sesebuah projek di HICOM atau lain-lain PABK hingga sekarang, kita tidak akan dapat tahu jumlah wang pelaburan yang sebenarnya dibuat oleh Kerajaan atau

tanggungan hutang yang dijamin oleh Kerajaan. Jumlah wang yang boleh diperolehi kembali sekiranya PABK-PABK ini diberhentikan ataupun nilai projek misalannya projek Proton di pasaran. Tanpa maklumat-maklumat sedemikian, Tuan Pengerusi, tindakan yang berkesan tidak dapat dilaksanakan. Mengemukakan maklumat-maklumat ini berupa satu ciri pertanggungjawapan kewangan yang bersih, cekap dan amanah.

Tuan Pengerusi, bagi aktiviti penswastan pula, Yang Berhormat Menteri Kerjaraya telah mengumumkan di Republik Singapura pada 3hb November ini bahawa Pelan Induk Penswastan akan siap beberapa minggu lagi. Menurut prestasi aktiviti ini dalam tahun 1987, 12 projek penswastan telah dilaksanakan. Manakala yang berada di dalam pertimbangan adalah 39 buah. Bagi mempertahankan helah Kerajaan menggunakan penswastan sebagai satu jalan keluar mengaburi keadaan kewangan PABK-PABK tertentu, didakwa pula usaha penswastan daripada projek-projek infrastruktur seperti Lebuhraya Utara/Selatan, projek bekalan air Selangor, projek pembentungan Kuala Lumpur, projek Metrolink dan projek pembekal air ke Labuan akan menjimatkan perbelanjaan Kerajaan sebanyak \$5,000 juta.

Tuan Pengerusi, akan tetapi dakwaan ini tidak menjelaskan sama ada kos pembinaan projek-projek ini adalah pada tahap yang paling minima tanpa pengorbanan kualiti atau tidak. Pada hari ini Kerajaan telah menjimatkan \$5,000 juta tetapi pada masa akan datang berapakah tanggungan yang dipikul oleh rakyat dan betapa besarkah faedah yang akan dinikmati oleh rakyat daripada setengah projek ini, dengan hanya satu projek Lebuhraya Utara/Selatan di mana Kerajaan dilaporkan

menjimatkan \$3,500 juta. Rakyat dalam generasi akan datang terpaksa menanggung beban hutang mungkin sebanyak \$63 billion. Adalah ini yang dimaksudkan oleh Kerajaan sebagai penjimatan wang yang cekap.

Tuan Pengerusi, Butiran 30000 Unit Penyelarasan Pelaksanaan. Aktiviti pemberian dan kenaikan bayaran tetap meningkat daripada \$133.52 juta kepada \$134.99 juta.

Antara program unit ialah aktiviti menyusun semula masyarakat termasuk pelaburan melalui Amanah Saham Nasional dan rancangan melatih kakitangan Kerajaan kategori C dan D serta usahawan-usahawan bumiputera di luar negeri. Menurut Pengurus Besar, Bursa Saham Kuala Lumpur pada 3hb Oktober, 1988 gotongan bumiputera menguasai 25% daripada modal berbayar Bursa Saham Kuala Lumpur menjelang akhir tahun 1987.

Pelaburan adalah sama ada secara persendirian ataupun menerusi ASN. Nilai ini tidak diambil kira jual beli saham ataupun pendaftaran terus di bawah penanaman atau wakil nominee, dengan izin, Tuan Pengerusi, yang kebanyakannya terdih daripada pelabur-pelabur besar yang melabur bagi jangka masa panjang.

Penglibatan bumiputera di dalam pengurusan industri security mengikut senarai keahlian BSKL adalah 59% dan sebahagian besarnya tuan punya syarikat broker sebagai wakil niaga atau remisers pula bilangan bumiputera adalah 25% atau 161 orang. Tanpa apa-apa maklumat yang lebih terperinci dan tengkap mengenai pemilikan ekuiti maka bagaimanakah unit ini dapat mengukur sama ada tahap 30% milikan ekuiti bumiputera tercapai atau tidak. BSKL mengatakan golongan bumiputera menguasai 25% daripada modal

berbayar. Tetapi Kerajaan mendakwa pencapaian menyusun semula masyarakat melalui milikan ekuiti bagi kaum bumiputera hanya 19%. Apakah perbezaan di antara kedua-dua angka ini. Dalam aspek-aspek manakah perbezaan penganalisan mahupun penakrifan di antara BSKL dengan Kerajaan berbeza. Tambahan lagi apakah maklumat-maklumat yang dapat menyokong pandangan Kerajaan yang pengagihan semula pendapatan di dalam masyarakat, khususnya di kalangan kaum bumiputera sudah berjaya.

Apabila kita meninjau maklumat-maklumat yang tersedia ada nampaknya pelabur besar yang boleh disamaertikan dengan golongan kaya raya yang berkaum bumiputera yang meraih keuntungan daripada rancangan penyusunan semula masyarakat Kerajaan, bagaimana pula dengan keadaan golongan bumiputera yang miskin. Satu lagi aktiviti yang terkandung dalam usaha menyusun semula masyarakat berupa memberi latihan kepada kakitangan Kerajaan Kategori C dan D serta usahawan-usahawan bumiputera di luar negeri. Kerajaan harus sentiasa mengingati bahawa bilangan yang didakwa menerima latihan tidak semestinya bersamaan dengan bilangan yang benar-benar menggunakan latihan yang diperolehi untuk menceburi dalam bidang-bidang ekonomi berlainan dalam sektor swasta. Daripada bilangan orang bumiputera yang diberikan latihan, apakah bilangan yang telah menceburi dalam bidang latihan masing-masing di sektor swasta, apakah pula bahagian mereka yang benar-benar berjaya, apakah pula bilangan mereka yang gagal, mengapakah mereka ini gagal. Bagi yang berjaya berapa lamakah mereka mengambil sebelum berjaya. Apakah jumlah wang yang dibelanjakan oleh Kerajaan untuk menghantar mereka keluar negeri dan

kemudiannya untuk memberi mereka modal permulaan dalam perniagaan.

Kesemua soalan ini perlu dijawab sebelum sesuatu usaha Kerajaan melatih usahawan bumiputera mahupun kakitangan Kerajaan Kategori C dan D boleh ditentukan sama ada berjaya atau tidak.

Tuan Pengerusi (Dato Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Yang

Berhormat boleh sambung hari Isnin. Masa sudah cukup.

Majlis Mesyuarat bersidang semula.

Timbalan Yang di-Pertua (Dato' Haji Mohamed Amin bin Haji Daud): Mesyuarat ditangguhkan sehingga hari Isnin, 14hb Oktober, 1988, pukul 2.30 petang.

Dewan ditangguhkan pada pukul 6.30 petang.

